

Erindringsbøger tyske regimenter

Deltager troppeenheder fra den forhenværende tyske hær i
Verdenskrigen, udarbejdet under medvirken
af Rigsarkivet.

Troppeenheder fra den
tidligere preussiske kontingent

Bogseriens 148. bind:
Reserve-Jäger-Bataillon Nr. 9

Oldenburg i.O/Berlin 1925

Verlag von Gerhard Stalling
Gründungsjahr der Firma 1789

Reserve-Jäger-Bataillon Nr. 9

Opstillet af Lauenburgske Jäger-Bataillon Nr. 9

af

Erich Karitzky

Preussisk Staats-Oberförster, Hauptmann d.R. a.D.

Med 7 kort, 8 skitser og 14 billeder

Oldenburg i.O/Berlin 1922

Verlag von Gerhard Stalling
Gründungsjahr der Firma 1889

Dansk udgave:

Jørgen Flinholm – 2017

flinth@stofanet.dk

Må ikke gøres til genstand for salg

”Til de i denne serie af bearbejdede enhedshistorier stiller Rigsarkivet de respektive enheders tjenstlige krigsdagbøger (inklusiv de udvidede udgaver) til disposition efter særlige betingelser, og i overensstemmelse med en i hvert tilfælde udfærdiget kontrakt mellem arkiv og forfatter.
Ansvar for indhold af de enkelte bind bæres udelukkende af den navngivne forfatter.

Reicharchiv Abtlg. G, Potsdam.

Ledelsen af bogserien
Erinnerungsblätter deutscher Regimenter

I erindring om vore trofaste faldne kammerater

Forord

Jeg kan kun beklage, at denne korte beskrivelse af Reserve-Jäger-Bataillon under Verdenskrig ikke kunne gøre tidligere færdig. Den første del over indsatsen på Vestfronten lå færdig allerede i 1921. Jeg må nævne dette for at retfærdiggøre den knappe, og dermed måske mange gange noget ensformige dagbogsform, da vi forfattere den gang af Rigsarkivet havde fast anvisning om at fatte os så kort som mulig. Om tiden på Østfronten havde jeg håbet, at en anden kammerat kunne overtage fremstillingen, da jeg selv på grund af min ufrivillige rejse til England, ikke mere kunne deltager. Der meldte sig imidlertid ingen. At færdiggørelsen af denne for mig vanskelige del, der alt for lang tid lod vente på sig, underskylder jeg blot med de mange supplerende spørgsmål og efterforskning, og ikke mindst mine tjenestelige forpligtigelser, der kun gav mig kort tid til bataljonshistorien. Jeg har måtte indsamle alt ud fra dokumenter og akter, og har kun fået de personlige oplevelser, som andre kammerater i meget begrænset omfang har meddelt. Jeg har ikke personligt kunnet bidrage til beretningen ud over, hvad dokumenterne fortalte. Specielt har det ikke været muligt overalt at følge M.G.-kompagniets indsats, da de næsten aldrig kæmpede som samlet enhed, men derimod altid blev indsat individuelt. Det har derfor ikke altid været muligt at berette om alle enkeltheder – men alt er medtaget, hvad der jeg har fået at vide om dem.

Generelt er hele den lille bog forfattet militært kort og knapt, hvor alle taktiske oplysninger holdes skarpt adskilt fra generelle beskrivelser. Selvom det måske ikke siger dem, der kun på afstand har fulgt bataljonen, ret meget, har jeg holdt det for vigtigt at angive dage, tider og geografiske enkeltheder. I første omgang skal denne bog for os bataljonskammerater være de kviste på en træstamme, hvorfra egne oplevelser og erindringer skal folde sig ud som tusinder af grønne blade. Det er imidlertid allerede planlagt, at enkeltbeskrivelser af enhver art skal komme til sin rette i anden del af historien. Jeg har allerede fået mange henvendelser fra bidragsydere, og alle medkæmpere, der får denne bog i hænde, anmoder jeg om at bidrage ved snarest at fremsende deres oplysninger, så jeg fortløbende kan bearbejde dem. Også illustrationer er velkomne, ligesom jeg anmoder om at fremsende rigeligt med foto og billeder af enhver art, der naturligvis vil blive tilbagesendt. Jeg anmoder ligeledes om s t r a k s at afsende bestilling på anden del ved hjælp af vedlagte postkort, så jeg allerede under bearbejdelsen har et fast grundlag gennem en forhåbentlig omfangsrig bestillingsliste.

Dem, der hidtil har assisteret mig, vil jeg på dette sted gerne takke på vegne af den gode sag. For tekstbidrag navnlig: Hr. Generalmajor a.D. Aschauer og Hr. Major Schneider. For alt det utaknemmelig og tidsrøvende skrive- og organisationsarbejde: Vizefeldwebel Richard Kluge, Hamburg (4. Kompanie) og for rentegning af skitserne: Gefreiter Ferdinand Burmeister, Bremen (2. Kompanie). For de ikke helt enkle økonomiske forhold under hele arbejdet, er vi foruden mange enkeltbidragsydere, især en stor tak skyldig til Oberjäger Herman Meyer, Bremerhaven (2. Kompanie).

En medarbejder havde jeg dog ønsket mig, den for os alle uforglemmelige Vizefeldwebel Franz Brandenburger, der som hovedkraft i bataljonens kommandokontor gjorde hele felttoget med, og dermed samlede det omfattende materiel, som har stået mig til rådighed under udarbejdelsen. Uheldige omstændigheder gjorde, at han efter at være vendt tilbage til den gamle garnison, omkom den 4. februar 1919 under en jagt på Ratzeburger See. Også ham vil jeg give en plads i denne erindringsbog.

Også andre, vi her skylder en tak, er ikke længere blandt de levendes rækker: vores mange årige korpskommandør Exzellenz Max v. Boehn, som sluttede sit righoldige liv den 18. februar 1921. Kun få ved, at han altid følte glæde ved jægerne, som han ofte sørgede særligt for, men som han også forlagte særligt af, fordi han var sikker på succes hos "sine jægere". Ganske vist forlangte han jernhård tjeneste, men viste os også vejen til den rette opfattelse af tjeneste, og den ubøjelige pligtfølelse overfor Folk og Fædreland. Han gav os først og fremmest med sin faste overbevisning den stærke selvtillid i vore rækker, som vækker alle kræfter. Denne selvtillid gjorde os i stand til at yde det, der blev ydet. Og dette skal denne bog igen bringe os for øje, så vi alle, der deltog, trods den opslidende dagligdag og alle elendigheder i de nuværende dage, kan genskabe og forstærke vores gamle selvtillid som en dyb, udtømmelig kilde, hvorfra al succes i fremtiden, og alle kræfter til opbygning af vores arme Fædreland, kan strømme

Harpstedt ved Bremen, 27. januar 1925

Karitzky

Hptm.d.R. a.D.

Indledning ved Bataljonskommandøren

Under valgsproget ”Med Gud for vores Konge og vores Fædreland” drog vi af sted. Under dette valgsprog kæmpede, blødte og led vi.

Vi trods klippefast på en lykkelig udgang.

Mantius,

Major og kommandør fra begyndelsen til 4.10.1914

Mine kære kammerater fra Reserve-Jäger-Bataillon 9 i gammel troskab og hengivenhed en hjertelig hilsen og ”God Jagt!”

Glem ikke vores for Fædrelandet faldne, tænk med stolthed på jeres heldedåd i kamp og udholdelse af ubeskrivelige anstrengelser, ydet af fri vilje for Fædreland og kammeraterne!

Fasthold det trofaste kammeratskab, der engang sammenbandt os fast! Som Jægere frisk og modig til arbejdet, til gavn for Fædrelandet og vores børn!

Jeres Kommandør fra 1914-1916 og nu Oberst a.D.
Mansfeld.

Hold ud! Også nu, som dengang i skyttegraven!

Engels

I erindring om Reserve-Jäger-Bataillon 9 gerninger og præstationer, som jeg havde den ære gennem to krigsår at have under min kommando, tænker jeg med taknemmelig på denne tapre, trofast tyske bataljon og sin dygtige, solide officerskorps, med overbevisning om, at den prægtige ånd, som den i alle situationer beviste, vil leve videre i dens medlemmer, selvom også den ikke længere består. Forankret i den tyske jord har I som dets frie sønner engang kæmpet for Fædrelandets Ære og Storhed. Efterlev fortsat det gamle ordsprog fra Jeres hjemstavn:

”Lewwer duad üs Slaav”

så vil der af ruinerne igen opstå et Tysk Folk, som er dens stolte fortid og sin historie værdig til selv at bestemme. I gamle 9'ere er imidlertid kaldet til at være førere på denne vej, tro mod jeres fædres og jeres stolte bataljons overleveringer.

Aschauer
Oberst a.D.

Må historien om vores bataljon fastholde de gamle krigskammerater, om officer eller jæger, i stolt erindring om fælles præstationer, i et trofast kammeratskab og gensidig taknemmelighed. I dyb ærefrygt vil vi huske de talrige kammerater, der gav deres liv til Fædrelandet i tapperhed og trofasthed. De skal ikke være døde forgæves. Må deres ånd tale til de kommende unge generationer, og vore faldne brødre hele tiden være en ansporer til efterligning.

Schneider,
Hauptmann, og bataljonens sidste kommandør

Indholdsfortegnelse

I. Mobilisering og fremmarch	
1. Mobilisering og Nordslesvig - (2.8 – 25.8.1914)	12
2. Belgien og march til Frankrig - (26.8 - 15.9.1914)	12
3. På østfløjen af Vestfronten - (15.9 – 26.10.1914)	14
II. Stillingskamp ved Lassigny og i Artois	
4. Stillingskamp ved Lassigny – (26.10.1914 – 24.10.1915)	19
5. Stillingskamp ved Givenchy - (25.10. – 10.12.1915)	21
6. Hénin-Liétard - (11.12.1915 – 29.2.1916)	24
7. Stillingskamp ved Vimy - (1.3 – 24.5.1916)	26
8. Roost-Warendin, Dourges og Sallaumines - (25.5. – 4.7.1916)	33
9. Stillingskamp ved Lens - (5.7. – 21-7.1916)	34
III. På Somme og ved la Bassée	
10. I Somme slaget - (22.7 – 24.8.1916)	37
11. Stillingskamp ved la Bassée og Lille - (25.8. – 8.10.1916)	44
IV. Til øst og i Dobruscha	
12. Fra Vestfront til Rumænien - (9.10 – 21.10.1916)	47
13. I Dobrudscha - (22.10 – 4.11.1916)	47
V. I Rumænien	
14. Donau overgang og march mod Bukarest - (5.11 – 30.11.1916)	50
15. Slaget om Argesch foran Bukarest – (1.12 – 6.12.1916)	54
16. Fremmarch mod Sereth – (7.12.1916 – 6.1.1917)	57
17. Stillingskamp ved Sereth – (7.1. – 6.4.1917)	62
18. Stillingskamp ved Putna – (7.4.1917 – 6.3.1918)	65
VI. På Krim og i Kaukasus	
19. Felttog gennem Sydrusland til Krim – (7.3. – 26.7.1918)	78
20. Kaukasus operationen (27.7.1918 – 31.1.1919)	85
Slutbemærkninger til felttoget i øst	91
Bilag:	
1. Liste over tab og udmærkelser	92
2. Navne på officerstab	93
3. Officersliste ved Bataljonen	94

I.

Mobilisering og fremmarch

1. Mobilisering og Nordslesvig

(2. – 25. august 1914)

2.-9. august:

Den stående bataljon af Lauenburgske Jäger-Bataillon 9 forlod Ratzeburg på mobiliseringsdagen, og nu koncentreredes alle anstrengelser på opstillingen af Reserve-Jäger-Bataillon Nr. 9. Allerede søndag den 2. august var ved antrædning halvdelen af det forventede personel til stede, den 4. august samtlige tildelte officerer og allerede den 6. august kan den endelige opstilling gennemføres. Hauptmann Mantius overtager bataljonen som kommandør, mens kompagnifører er Hauptmann d. R. Hertel (1.), Hauptmann d.R. Engels (2.), Oberleutnant Keller (3.) og Hauptmann Wittenkind (4.). En straks opstillet cykel-afdeling på 40 jægere overtages af Oberleutnant Block. Sanitetstjenesten er underlagt Stabsarzt d.R. dr. Holm. Eksercits- og kørerøvelser, undervisning, appeller og mønstringer tager kun kort tid, så er den 8. august om aftenen mobiliseringen afsluttet. Bataljonen overgår til 35. Reserve-Brigade, 18. Reserve-Division, IX. Reserve-Korps under den kommanderende general Exzellenz von Boehn.

9.-22. august:

Den 9. august kl. 10 rykkede bataljonen til feltgudstjeneste ind på markedspladsen, som den gamle Garnisonspræst Löwe afholder på en rørende og opløftende afholder. Herefter gik det til banegården. Med en forplejningsstyrke på 26 officerer, 1.040 mand og 61 heste indlades, og kl. 0100 går turen over Oldesloe – Neumünster – Kiel til Süderbrarup (Nordslesvig). Fra 10. – 16. ligger kompagnierne i borgerkvarter, den 17. kommer befaling til klargørelse til hurtigt aftransport til venstre for banelinjen Flensborg – Slesvig. Indkvarteringen flytter til Satrup og omegn. Dagen fra 10.-22. august i det fredelige landskab Angeln udnyttes til hårdt arbejde: med eksercits og feltøvelser arbejdes enhederne sammen, i anstrengende marcher mandskabets marchydelse øget. Målbevidst og ubønhørlig rusker kommandøren, der 18. 8. forfremmedes til Major, bataljonen sammen. Den 22. modtages marchbefaling. Den 23. august kl. 2100 kører bataljonen fra ”Nordschleswiger Weiche” – mod syd.

23.-25. august:

Under en 52 timers uafbrudt jernbanetransport kører bataljonen over Neumünster – Hamburg – Bremen – Münster – Aachen ind i Belgien. Fra Herbesthal (kl. 10) meget langsomt, og først k. 15 den 25. august nås det ødelagte Liège og om aftenen kl. 2330 standser toget før Louvain på åben mark.

2. Belgien og march til Frankrig

(26. august – 15. september 1914)

Situation:

Den tyske Vest arme havde løbet Belgien over ende og stod i slutningen af august i Nordfrankrig. Den belgiske hær var delvist trængt tilbage til Frankrig, men hovedstyrken havde trukket sig tilbage gennem det nordlige Belgien til Antwerpen. Tyngden af den tyske hær går i retning af Maubeuge, Sedan og Longwy. Mod Antwerpen indsættes nye korps, der udlosses i Louvain. De belgiske forbindelser herfra til Antwerpen traf en modbydelig aftale: fra Antwerpen skulle 4 belgiske divisioner rykke frem mod Mecheln og Louvain. Samtidig skulle Louvain lave en væbnet opstand mod de i Louvain befindende og de her udlossende tyske tropper med med assistance fra befolkningen (!) og i civil klædte soldater især fra M.G.-besætninger og cykelafdelinger. Denne djævelske plan var aftalt til den 26. august og om natten den 25./26. august brød opstanden ud i Louvain.

26. august:

I Louvain forbitrede nærkampe. Geværild og eksplosioner lyder overalt. Brændende bygninger oplyser natten, og en halv time derfra står vores tog hele natten stille – syv uendeligt lange timer i kampberedskab! Hen mod morgen dør skydningen langsomt ud og langsomt kører toget ind til Louvain. I en banegrav i forstaden, hvor vi kort standser, bliver toget allerede beskudt fra husene. Enkelte grupper op over graven skabet imidlertid ro. Kort før kl. 7 kører toget ind på banegården. Kl. 0730 står bataljonen på banegårdspladsen midt i et ubeskriveligt virvar efter den natlige kamp med franktireurs. Gennem det brændende banegårdsområde, gennem de uhyggeligt stille boulevarder går det mod nordvest ud af byen. ”På høje tid, at i kom” råber sårede på vej tilbage mod vores kolonner. I hurtigmarch går det over Herent – Bueken mod Mecheln. Allerede indsatte dele af IX. Reserve-Korps er i kamp langs Mecheln-Louvain kanalen, og til venstre herfor III. Reserve-Korps nord for Brys-

sel. Bataljonen modtager efter 13 km march før Over-de-Vaart befaling til, i førte omgang som brigade reserve at forblive placeret bag korpsets venstre fløj, men indsættes ret hurtigt herefter for at holde forbindelsen med højre fløj af III. Reserve-Korps. Under fremmarch mod nordvest vest for kanalen i retning af Mecheln under lægges 11./RIR 84 som erstatning for 1. Kompanie, der bevogter brigadestaben. Ved Heide kommer de tre kompagnier under ild, folder ud og rykker rask frem. Efter kort kamp falder fjenden tilbage fulgt af bataljonen, der samler sig ved Venne. 2. Kompanie går med færgen og via slusebro over kanalen. Det fastlægges, at modstanderen er det belgiske 2. Regiment des Carabiniers. Om aftenen trækkes bataljonen ud og kommer til ro i borgerkvarter ved Vierstraaten [v. Kampenhout]. Hptm. Witterkind er såret. 4. Kompanie overtages af Oblt. Block.

27. og 28. august:

Bataljon på venstre fløj af korpset til sikring af forbindelsen til III. Reserve-Korps i afsnit omkring Ferme St. Joseph (nord for Heide). Skansning. 4. Kompanie transport af sårede og fanger til Louvain. 2. Kompanie patrulje- og opklaringsstjeneste i fortærrænet.

29. august:

IX. A.K. trækker sig bag den fastliggende III. Res.Korps mod vest for her at forhindre fjenden i at rømme Antwerpen i denne retning. Kl. 0300 forlader bataljonen Ferme St. Joseph og marcherer til et beredskabsområde ved Campenhout, hvorfra den samlede bataljon forskyder til Dieghem (9 km nordøst for Bryssel). Efter 8 timers rast videre march til borgerkvarter i Cortenberg (halvvejs mellem Louvain og Bryssel).

30. august:

Vedvarende marchberedskab i Cortenberg.

31. august:

Natligt marchberedskab. Kl. 0700 afmarch mod Rosseghem, hvor korpset samles og marcherer mod Bryssel. I gloende hede ad smalle veje, til tider glemt sammen mellem sorte menneskemasser af tvivlartigt udseende, gennemkrydses Bryssel fra øst mod vest. I Moolenbeek er den yderste forstad nået. Herfra går det videre gennem cikorie agre, majsmarker og humpeplantager over Verchem – Grand Vigard – Capelle St. Ulric til Ternaty, hvor der går i borgerkvarter. På grund af meldinger fra kavaleriet blev paksækken ved middagstid taget af i Verchem, og herfra marchtempoet sat i vejret. De tilbagelagte 30 km i heden, de brostensbelagte veje og den efterfølgende iltempo var en betydelig præstation af bataljonen.

1. september:

March retningen mod vest ændres, det går nu mod nordøst. I Beckerzeel gøres holdt. Bataljonen går sig klar til forsvar bag venstre fløj af 18. Reserve-Division. Der bliver igen indrettet stilling og indrettet bivak nord for Zellick.

2. og 3. september:

Om eftermiddagen rykker bataljonen, forstærket af M.G.K./162, ¼ 3./Res. Husaren 8, et batteri II./Res.F.A.R. 18 og en deling Reserve-Pionier 9, som selvstændig opgave, frem i opklaring mod nord i retning af Termonde [i dag = Dendermonde]. I march går det over Cobbehem – Molhem til Opwyk. En sær opgave går ud på at ødelægge jernbanelinjen ved det her liggende jernbaneknudepunkt Antwerpen-Alst og Bryssel-Termonde. Det lykkedes at trænge frem over Opwyk, og først i den nordlig beliggende Bois de Buggehout og i landsbyen blev der mødt modstand. 2. og 4. Kompanie foldede ud og dækkede patruljesammenstød med belgiske cyklister. Efter pionerernes grundige ødelæggelse af baneanlægget, gik detachementet tilbage og gik ved midnat i i bivak ved Wommel, nordvest for Bryssel. Den 3. september var hviledag.

4. september:

Kl. 0200 rykkede bataljon, minus 1. Kompanie, der blev tilbage til bevogtning af Generalkommandoet i Wommel, ud af bivakken mod vest og stødte ved Asche til hovedstyrken. Fremmarchen og angreb på Termonde begyndte over Maxenzeel og Lebbeke. Modstanden var ringe og modstanderen faldt tilbage. Hovedstyrken forblev foran Termonde, mens en del, herunder Jæger-bataljonen, rykkede over den ødelagte banegård fra syd mod Termonde under afsøgning af gader og skove. Som i forstæderne opstod der også her skyderier med indbyggerne, hvorimod der ikke var modstand fra regulære tropper. Af fanger bliver de belgiske infanteriregimenter 11 til 14 fastlagt. Angrebet blev fortsat frem til byens nordlige udkant langs Schelde. Om aftenen marcherede hele korpset igen mod syd. Bataljonen går i bykvarter i Cautertaverent (syd for Asche).

5.-11. september:

Der bliver i disse dage marcheret frem og tilbage gennem det vestlige Belgien, der i den stærke varme og på grund af de uendelige landeveje og deres brostensbelægning stiller store krav. Dem, som deltog i disse marcher, vil aldrig glemme dem! Det gik fra Cautertaverent over Alsbeck til Asche – Alost – Ordeghem – Strymeesch. Herfra gjorde cykel-afdelingen den 7. 9. et fremstød i retning af Gent med en en-times sammenstød med belgiske cykeltropper og indbyggere. Det gik over Ordeghem – Hatuem St. Liévin – Dombergen – Grotenberge til Godverdeghe, og herfra videre over Nederbrakel – Quatre Vents til Beaufaux. Fra Beaufaux til Renaix og igen tilbage til Beaufaux, til Nederbrakel tilbage og igen vende om over Quatre Ventes til Renaix. Denne frem og tilbage-march hang sammen med de vanskeligheder, den af os efterlodte III. Res.Korps havde foran Antwerpen. Det var en lettelse for os, som vi fik at vide, at XVII. A.K. var trukket til fra Bryssel, og at IX. Res.Korps skulle til Frankrig. Endeligt lige ud! Men i hvilket tempo!

11.-15. september:

Den 11. september Renaix – Hacquegnies – Leuze (inklusive natmarch en præstation på 44 km), den 12. september Leuze – Peruwelz (lige syd herfor gik bataljonen præcist kl. 12 middag under Hurra-råb over den franske grænse) – Condé – Valenciennes (36 km), den 13. september Valenciennes – Solesmes – le Cateau – St. Bénin (34 km), den 14. september St. Bénin – St. Quentin – Grugies (38 km), den 15. september Grugies – Roupy – Ham – Guiscard – Noyon (38 km). Da der den 15. kort efter middag blev gjort holdt foran Noyon, havde bataljonen på 4½ dag tilbagelagt 190 km ad endeløst lige landeveje og brosten. Der havde ikke været vogne til opsamling af ofre for marchen eller svæklinge som ved andre troppeenheder. Alle marcherer med fuld udrustning og kampklare – og kun var kampstyrken siden den 11. august blevet mindsket med en officer og 2 grupper. Det var med sikkerhed en marchpræstation, der fortjente den fulde anerkendelse, der strømmede til Bataljonen fra forskellige steder. For dem, der forstod sammenhængen, var dette frugten af den hårde tid med øvelser i det fredelige Angeln.

3. På øst fløjet af Vestfronten

(15. september – 26. oktober 1914)

Situation:

Den tyske hær fremstød mod Paris var kommet til standsning langs Marne, og forvandlet til en tilbagetrækning foran stærke franske kræfter, der trængte efter fra Compiègne. Kampens tyngde lå i Aisne-Oise afsnittet. Stærke kræfter fra begge sider kæmpede om linjen Soissons – Noyon. Fra nord mod syd stivnede fronten efterhånden, og Noyon brændepunktet i det franske angreb. Det franske XIII. og IV. A.K. med dele af yderligere divisioner havde Noyon som mål.

15. september:

Kl. 15 fik Bataljonen, der marcherede i spidsen af 18. Reserve-Division hovedstyrke nord for Noyon, befaling til at angribe sammen med 34. Reserve-Infanterie-Brigade over Noyon – Pont l'Eveque – Sempigny. 2. Kompanie i spidsen fandt broen over Oise ved Sempigny ødelagt. Bataljonen drejede af mod Pontoise og overskred her under kraftig artilleriild sammen med III./31 militærbroen over Kanalen og Oise. 4. Kompanie besatte sammen med dele af III./31 den sydlige og sydvestlige del af Pontoise, mens resten af Bataljonen forblev i beredskab på vejen og i gårdene. Fjenden lå i føling.

16. september:

Med dag gry folder Bataljonen ud i sydøst kanten af Pontoise, til højre for III./31, og fører henholdende kamp mod nedgravet infanteri (300-600 m) under kraftig artilleribeskydning, indtil Res.Inf.Regt. 90 griber ind til højre. Kort før kl. 12 begynder angrebet med Bataljonens venstre fløj langs vejen Pontoise-Cuts. Den fjendtlige skyttegrav tages og mange fanger taget. Angrebet standses foran den stærkt befæstede, fort-artige udbyggede Ferme le Mériquin. Sidst på eftermiddagen sønderskydes denne af artilleri. Bataljonen følger den tilbage rykende fjende omkring 600 meter på den anden side gården og bliver her kampklar natten igennem.

Oberleutnant Block såres. 4. Kompanie overtaget af Oberleutnant d.R. Banning.

17. september:

Ved dag gry fortsættes angrebet med Hesdin som Bataljonens mål. Nord kanten af landsbyen er udbygget til stærkt forsvar, mens de enkelte gårde er udbygget som støttepunkter. Bataljonen graver sig ned foran Hesdin. 1.

Kompanie besætter denne stilling om natten, mens resten af Bataljonen som reserve trækkes tilbage til den sønderskudte Ferme la Mériquin, der er fyldt til bristepunktet med tropper.

18. og 19. september:

Patruljer fastslår, at Hesdin er rømmet af fjenden. Bataljonen følger efter over Hesdin – Caisnes, hvor talrige fanger tages i gårde og skovene. De franske enheder er udskiftet under tilbagetrækningen: Ved Pontoise bestod de endnu af hvide regiment (115. Regiment d'Infanterie), mens der nu til dækning af den franske tilbagetrækning er kastet sorte tropper ind (3. regiment de tirailleurs algeriens). Bataljonen fortsætter frem over Belle Fontaine langs sydkanten af Bois de Montagne og støder igen ind i nedgravede fjender, støttet af kraftig artilleri. Mellem Res.Regt. 90 til højre og Regt. 31 til venstre bliver om aftenen den 18. september 1. og 4. Kompanie indsat, den følgende dag afløser 2. Kompanie 4. Kompanie. De resterende kompagnier ligger i Bois de Montagne. Den i skoven dobbelt så ubehagelige artilleri beskydning mindskes ikke. Det gennem flere dage fugtige og kolde efterårsvej afløses af silende regn. Forplejningen forsinkes. Alt i alt en slem ventetid!

20. september:

Om morgenen indløber som forløsning endeligt ordren til angreb. Marchretning for Bataljonen vejknækket syd for Carlepont. Den slette ventetid og det dårlige vejr giver stormen sin egen inerti. Modstanderen – igen Turkos – forlader flugtartig deres grave og falder tilbage til Bois St. Mard. Der følger timelange bitre kampe i den tætte skov og i de for orienteringen utrolig forvirrende, i stjerne form anlagt brandbælter. Endeligt er skoven rensat. Sammen med dele af 2. støder 4. Kompanie frem til skovens vestlige kant, og fastslår ved Tracy-le-Mont stadig skydende fransk artilleri. I mellemrummene mellem disse marcherer lange kolonner af hvide franske soldater tilbage for igen at overlade deres sorte kampfæller at møde fjenden. Disse graver sig ned ved Tracy-le-Mont. I mellemtiden er de øvrige kompagnier svinget mod nord og assisterer ved Tracy-le-Val de særdeles hårdt kæmpende naboenheder under angrebet på denne landsby. Gennem et kraftigt flankerende angreb har Bataljonen sandsynligvis en stor andel i erobringen af denne stærkt forsvarede landsby. Om aftenen på denne hårde dag samles Bataljonen igen og går i bivouak i en grusgrav på nordsiden af Bois St. Mard.

21.-23. september:

Den forreste linje ligger nu fast foran fjenden. Bataljonen kan rykke i landsby kvarter i forstaden Maupas ved Carlepont, og ligger her i alarmberedskab. De franske angreb ved Noyon er endegyldigt standset. Syd for Noyon omkring de hårdt omkæmpede landsbyer Curts, Carlepont og Ribécourt, bliver det roligere, der dog ofte bliver brudt af mindre angreb til opnåelse af en bedre frontlinje. Stærke franske kræfter er ikke alene blev standset af IX. Res.Korps, men endda kastet flere kilometer tilbage. Med to divisioner havde IX. Res.Korps stået overfor fem franske. Nu trækker de franske angreb længere mod nordvest. IX. Res.Korps overdrager de erobrede stillinger og trækkes mod nord, for her igen at gribe ind. Bataljonen nyudrustes og reorganiseres. De sidste 10 dages kampe havde reduceret kampstyrken med 2 officerer og 220 Oberjäger og jäger. Den rykkede den 23. september efter mørkefald fra Carlepont over Noyon til Mt. Renaud, et slot på vejen mod Compiègne.

23.-26. september:

Bataljonen står dagevis i alarmberedskab her og i de nærliggende landsbyer Pont l'Eveque og Passel, i første omgang til disposition for Generalkommandoet, herefter fra den 25. september til disposition for 4 Bayr.Inf.Brig. Dette beredskab giver ingen hvile efter de hårde kampes rystelser og afsavn. Ikke desto mindre er den almindelige stemning og sundhedstilstand trods den overståede kule og megen regn var meget god. Både forplejning og vejret er blevet bedre.

26. september– 9. oktober:

Bayrerne ved siden af os er indsat mod nordvest og står i hårde kampe i skovbakkerne ved Orval (Ferme Atèche), Thiescourt og Lassigny. Bataljonen blev den 26. september indsat af 4. Bayr. Inf.Brig., og hermed starter 14 dages samarbejde med bayrerne, et kampkammeratskab, som ingen af parterne ikke med glæde husker tilbage på. Den 26. oktober er Bataljonen opdelt i to detachementer – 1. og 2. Kompanie under Major Mantius og 3. og 4. Kompanie under Oberleutnant Keller – ved Orval og l'Ecouvillon i grav. Detch. Keller forbliver her, og afløses først den 28. september om eftermiddagen (3. Komp.) og aften (4. Komp.), hvorefter de over Thiescourt trækkes til Dives. Detachment Mantius rykkede allerede den 27. september på ordre fra bayr. Inf.Regts.12, som den var underlagt, til Thiescourt og herfra i forreste stilling ved la Rue des Boucaudes. Hele dagen ligger den nedgravet under artilleri beskydning omkring 200 meter foran fjenden. Den blev om natten afløst af I./bayr.IR 12 og ligeledes trukket til Dives over Thiescourt. Om aftenen den 28. blev alene 2. Kompanie trukket frem til Lassigny, hvor den for en enkelt nat afløste 12./bayr. IR 12 i det nordligste afsnit overfor Arbres de Canny, hvorefter den rykkede tilbage til Dives. Den 29. september rykkede hele bataljonen til Lassigny, hvor den afløste II./bayr.

IR 15 i det vestlige afsnit mod Plessis-de-Roye: 1., 3., 4. og dele af 2. Kompanie i forreste linje, mens resten af 2. Kompanie og Cykel-afdelingen som bataljonsreserve var placeret i slotskælderen i Lassigny. Om aftenen den 20. september gik det igen til det nordlige afsnit af Lassigny til afløsning af III./bayr. IR 12: 2. Kompanie i dens gamle stilling fra natten 28./29., 3. Kompanie som afsnitsreserve, 1. og 4. Kompanie som Regiments reserve i den østlige udkant af Lassigny. Om morgenen den 1. oktober klargøring af de tre reservekompagnier til dækning af preussiske 4. Infanterie-Division, der med dens venstre fløj skal angribe Bois des Loges. 2. Kompanie forbliver i forreste linje. Det kommer ikke til indsættelse. Om aftenen den 1. oktober rykker Bataljonen tilbage til det midterste afsnit, den 2. oktober til det venstre. Om aftenen den 2. oktober modtages en specialopgave: angreb på Arbres de Canny med et sammensat detachement under Oberst Tutschek: fire bataljoner, herunder Res.Jäg. 9. Fremmarchen sker i en bue tilbage over la Potière – Balny til Haussy-Ferme. Om morgenen den 3. oktober følger Bataljonen ud mod Arbres de Canny med 2., 1. og 4. Kompanie i forreste linje med 3. Kompanie skråt bagved. Den kom hurtigt under artilleriild og formerede sig til angreb med 1. og 4. Kompanie forrest, fulgt af 2. og 3. Kompanie bag i kompagnikolonne. Under en heftig artilleriild nåede de forreste kompagnier frem til Arbres de Canny og gravede sig ned langs den nordvestlige kant, mens de bageste kompagnier gjorde det samme i kompagnikolonne. Disse kom næste morgen – 4. oktober – under så kraftig, overfaldt artig ild, at de under beskyddningen måtte skifte stilling og forskyde et stykke mod højre. Kommandør, Major Mantius og Lt. Haebler, såres. Hauptmann d.R. Engels overtager bataljonen. Lt.d.R. Karitzky overtager 2. Kompanie. For den syge Oblt. Keller overtager Lt.d.R. Floss kommandoen over 3. Kompanie. I de forreste kompagnier er Hptm.d.R. Hertel hårdt såret. Oblt.d.R. Firgau overtager kommandoen over 1. Kompanie. De følgende dage ligger Bataljonen under kraftigste artilleriild, også endnu den 5. oktober, hvor 1. og 4. Kompanie trænger frem gennem Arbres de Canny og igen graver sig ned foran Canny-sur-Metz, til højre bag, også i skyttelinje, 2. og 4. Kompanie. Også den 6. oktober tilbringes i denne stilling, og om aften følger afløsning gennem III./bayr. I.R. Nu blev den af tab og sygdom som følge af det meget dårlige vejr allerede stærkt svækkede Bataljon yderligere spredt: 1. og 4. Kompanie placeres i skoven ved Haussy-Ferme til disposition for bayr. Detachment Politzka (bayr. IR 12), mens 2. og 3. Kompanie stilles til disposition for 7. preus. Infanterie-Division (II. A.K.) i den lille skov vest for Haussy-Ferme. Kompagnierne bliver ikke indsat. Den 7. oktober gik det igen tilbage til Lassigny, hvor den igen besatte forreste linje i det midterste og venstre afsnit. Om aftenen den 8. oktober gik 1. Kompanie tilbage som Afsnitsreserve. Om natten den 8./9. oktober bliver Bataljonen uventet trukket ud og marcherer efter afløsning sammen med III./Res.Rgt. 31 om morgenen tilbage over Dives. IX. Res.Korps er i mellemtiden indsat i nord og står med 18. Reserve-Division ved Roye. Bataljonen marcherer hertil over Cuy – Lagny og herfra ad landevejen Noyon – Roye. Ved Margny-aux-Cérises drejes af, og indkvarteres i denne for største delen ødelagte landsby.

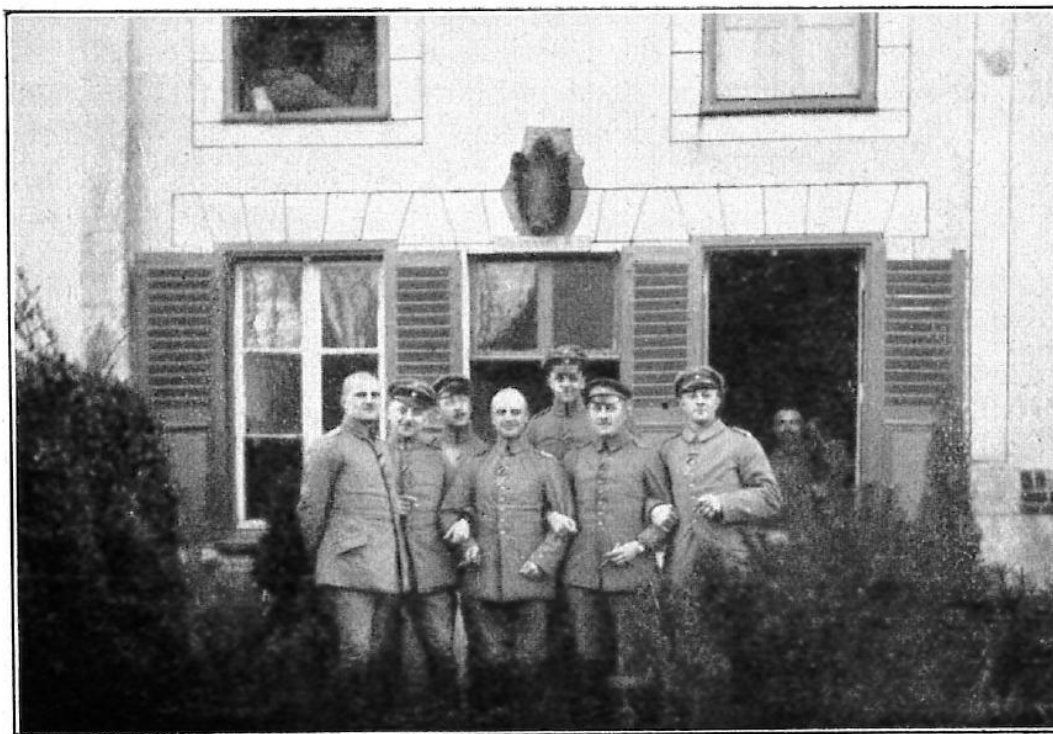
Det første hvil efter de anstrengende og tabsrige dage fik her en særlig indtryksfuld erindring på grund af de ”liebesgaben” fra Foreningen af tyske Jægere, der ankom sammen med trænet. Disse gaver var allerede ankommet den 8. oktober til Lassigny, hvor de af bestyrelsesmedlem Hr. Karsch, personligt var overdraget til staben. Med den foreliggende situation var en fordeling imidlertid udelukket. Alle var lykkelig og taknemmelig for disse uventede og uanet rigelige og længesavnede delikatesser af enhver art. Det var uforglemmelige øjeblikke, desto mere da gaverne langt oversteg forventningerne hos en kummerlig og udmattet frontsoldat. Der var stort overskud – der manglede jo mange faldne og sårede kammerater – så en sending gik videre til de sidste ugers trofaste kampkammerater, der fra deres fjerne bayriske hjemstavn endnu ikke havde modtaget gaver. Med varme ord som tak blev denne kammeratlige gave gerne modtaget.

10. og 11. oktober:

Dagene i Margny-aux-Cérises blev anvendt til det strengt mest nødvendige, rengøring af udrustning og reorganisering. Bataljonen måtte acceptere hårde tab: Siden Carlepont havde den yderligere mistet 8 officerer og 224 mand. Da den rykkede ud fra Ratzeburg var kampstyrken 23 officerer og 999 mand. Den 11. oktober var det kun omkring halvdelen: 12 officerer og 533 mand. Om aftenen den 11. oktober rykkede Bataljonen sammen med den i hvil gående 18. Reserve-Division til området ved Ercheu, hvor den kom i landsbykvarter i Libermont.

12.-26. oktober:

I Libermont lå Bataljonen fortsat i velfortjent hvile og indre kompagnitjeneste. Hertil kom kampuddannelse, pionerøvelser og feltbefæstningstjeneste i bataljonsramme, samt inspektioner. Den 14. oktober overtog Major Mansfeld fra Reserve-Infanterie-Regiment 75 Bataljonen som kommandør. Hptm.d.R. Engels overtog igen 2. Kompanie. Den 26. oktober tilgik befaling om, at IX. Res.K. skulle afløse II. Korps i dens stilling ved Lassigny. Bataljonen marcherede sammen med brigaden fra Libramont over Ercheu-Champagne, og herfra alene over Lagny – Plessis-Cacheleux til Dives og Divette, hvor den i første omgang gik i kvarter.

Officerskvarter, 1. og 3. Kompanie i Dives 1914/15

Stilling ved vejen Lassigny - Blémont 1914/15

1915

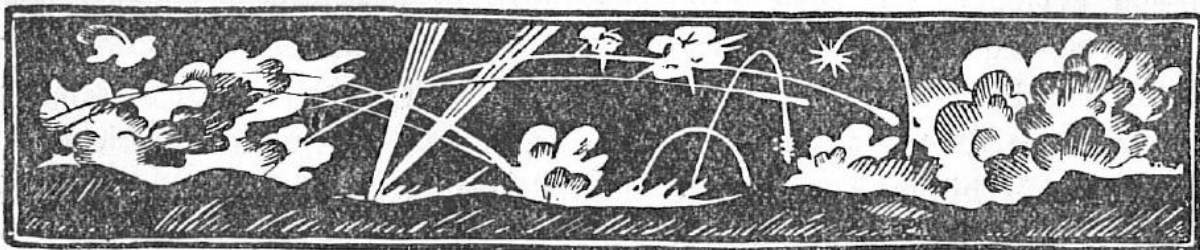

II.

Stillingskamp ved Lassigny og i Artois

I den anbefalelsesværdige biografi af vores ærede tidligere Divisionskommandør, Generalleutnant a.D. Wellmann: *Mit der 18. Reserve-Division in Frankreich* (forlag: Kam.Ver.d.Off.d.Ehem. Res.-Inft.-Regt. 31 e.V., Hamburg) er, formidlet af Hr. Oberst a.D. Mansfeld, allerede før trykningen af denne bog, store dele af mit manuskript til Afsnit 5-10 overtaget. Dem af mine læsere, som allerede har haft ovennævnte bog i hænde, må jeg gøre opmærksom herpå.

Forfatteren.

4. Stillingskamp ved Lassigny

(26. oktober 1914 til 24. oktober 1915)

26. oktober – 6. november 1914:

Med de mange afløsninger og troppeforskydninger havde stillingskampen endnu ikke haft mulighed for at opnå den rette ro og regelmæssighed. I mellemtiden havde II./Res.Regt. 86 besat Afsnit Lassigny, hvorfor vores 3. Kompanie allerede samme aften under kommando af II./Res.Regt. 86 rykke ind i venstre fløjafsnit. De øvrige kompagnier forstærkede slotsmuren til forsvar, og begyndte at grave forbindelsesgange frem til forreste linje. Den 28. oktober overtog Oberleutnant Block, efter at være kommet sig over sine sår, igen kommandoen over 3. Kompanie. Den 30. oktober afløste hele Bataljonen i forreste linje – kompagnierne blev for dage forskudt til andre afsnit – og blev den 3. november igen afløst og placeret i Dives, hvor den tilbragte flere ubehagelige dage i alarmberedskab og besættelse af reservestillingen.

7. november – 27. december:

Den 7. november fik Bataljonen endeligt sig eget bestemte afsnit i forreste linje til to kompagnier. Højre afsnit ved vejen Lassigny – Plessis-de-Roye mod vest, venstre afsnit langs vejen Lassigny-Plémont. 2. og 4. Kompanie fik højre, 1. og 3. Kompanie venstre afsnit. Hertil kom to Oberjäger-poster til forbindelse med højre fløj af nabokorpset (Regt. 76 ved Plémont-bakken). To kompagnier lå hele tiden i kampstillingen, de to andre som reserve i Dives (Divette). Afløsning fandt i begyndelsen sted hver tredje dag, herefter hver fjerde. Stillingen var i al væsentlighed rolig, og blev kun medinddraget i de ganske vist hyppige skyderier til venstre i Plémont og til højre i Res.Regt. 86. En livlig patruljeaktivitet blev opretholdt i det uoverskuelige ingenmandsland, mens alle øvrige kræfter blev sat ind i udbygning af stillingen. De yderst utilstrækkelige grave blev på enhver måde udbygget, forsynet med faste sider og med dækningsanlæg. Pigtrådshindringen blev forstærket og gjort dybere. Under den vedvarende regn og generelt dårlige vejr var dette arbejde meget besværlig, i højre afsnit på grund af den lave beliggenhed i en eng, og i venstre på grund af den faste, lerede undergrund. Lassigny og de forbindelsesvejene bagud ligger under stadig beskydning. Den 24. december modtager Major Mantius E.K. I

28. december 1914 – 15. februar 1915:

På anmodning fra Bataljonen ankommer 4 erobrede franske maskingeværer til forstærkning af gravforsvaret. Hertil opstilles indenfor Bataljonen en M.G.-afdeling, der den 7. januar bestod af en officer (Lt. Butze som fører), 5 Oberjägere og 22 Jägere. Efter en kort uddannelsesetid, blev geværene i første halvdel af januar enkeltvis indbygget i kompagni-afsnittene. Den 31. januar overtog Lt. Haebler afdelingen. I kompagnistillingerne forblev situationen uændret og generelt roligt. Som modstandere bliver fortsat fastslået Turkos, Zuaver og i det hele taget ”sorte”. Eget artilleri i afsnittet bliver væsentligt forstærket. Artilleriaktivitet og luftopklaring stiger dermed på begge sider. Der lå kun sjældent og kun svag ild over den forreste linje, der for det meste rammer Lassigny. Fra begyndelsen af februar, som vores 15-cm Ringkanoner graver sig ned ved Dives, også på Dives og endnu mere på Divette. De her hvilende kompagnier bliver ofte og vedvarende forstyrret af ildoverfald og lider mange tab. Bataljonen modtager flere gange personelerstatninger: den 18. januar 180 mand, den 2. februar 70 mand, den 27. januar modtager Major Mansfeld E.K. I.

15. februar:

Ingenmandsland foran stillingen bliver kontinuerligt opklaret gennem patruljer. Som noget nyt opstiller højre fløjkompagni i skoven foran stillingen en stående patrulje. Det lykkes denne (2. Kompanie) fra en fjendtlig patrulje at indbringe en korporal fra 1. Regiment d’infanterie coloniale fra 4. Brigade du Maroc, såret af et skud i hovedet. Venstre fløjkompagni havde ligeledes en livlig patrulje aktivitet. Fra 1. Kompanie er patruljer under Lt.d.R. Pfeffer flere trængt helt frem til de fjendtlige forreste poster og her kastet håndgranater.

16. februar - 12. marts:

Den 19. februar ankommer igen erstatningspersonel: 1 officer og 181 mand. Ved ankomst til kvarterer i Dives har dette personel straks tab på grund af de i den sidste tid stadig mere hyppige ildoverfald. Den fjendtlige artilleri aktivitet mod Dives, Divette og Plessis-Cacheleux har overhovedet taget en foruroligende stigning, så udbygning af kældre og anlæggelsen af dækningsanlæg måtte gennemføres med største hast. Også adgangsveje og Lassigny ligger konstant under ildoverfald. I stillingen selv er der roligt, og der kan gennemgribende sættes ind med udbygningen. I modstanderens grave er der igen fastslået farverige uniformer.

13. marts:

På grund af omfanget af den fjendtlige artilleri beskydning af hvilekvartererne i Divette (2. og 4. Kompanie), flyttes disse til "Engelsburg", en gård ved Scaucourt. M.G.-afdelingen, der siden den 21. februar har haft en styrke på 1 officer, 10 Oberjäger og 52 Jäger, med en bevæbning på 6 geværer, rykker ind på en nærliggende gård "Haeblerfeste". Stab, 1. og 3. Kompanie forbliver i Dives. På "Engelsburg" bliver der sammensat et lille blæseorkester under Oberjäger Winkel, som underlægges 2. Kompanie.

14. – 16. marts:

Den 16. marts inspicerer H.M. Kejseren de i hvil liggende dele af IX. Res.K. langs vejen Beaulieu – Frétoy. Fra Jäger-Bataillon deltager 2. Kompanie og en gruppe fra M.G.-afdelingen. Efter inspicering af front, udtalte H.M. sin yderste anerkendende form sin tak til IX. Res.K., modtager parademarchen i gruppekolonne og overgik herefter til uddeling af Jernkors. Det første E.K. I til bataljonen ud over til kommandøren, modtog ved denne lejlighed ældste kompagnifører, Hptm.d.R. Engels og Vizefeldwebel Zietz fra 2. Kompanie.

17. marts – 1. juni:

I de klare marts nætter overflyver vore Zeppelinere ofte fronten på deres vej mod Compiègne og Paris. Med de længere dage stiger fly aktiviteten på begge sider. I stillingen gør flyobservationen sig også mærkbar, da der oftere sker ildoverfald, som eksempelvis mod Oberjäger poster og specielt mod højre fløj af højre afsnit. Ildoverfald fra vores side til opklaring af den fjendtlige artilleri styrke bevares fra fjendtlig side, i flere tilfælde sågar også med enkelte infanteri ildoverfald uden noget resultat. Beskydningen af de bageste stillinger og landsbyer er stigende. De respektive hvilekompagnier i Dives har siden slutningen af maj arbejdet på nye bølgeblik dækninger på bakkeskråningen mod Cuy ("Indianerdorf"). I den forreste stilling er udbygningen næsten færdig, kun om- og nybygning af dækninger mod kraftigere artilleri fortsætter. Hvilekompagnierne bliver vedvarende trukket frem om nætterne og anlægger fra slutningen af april en reservestilling og fra slutningen af maj adgangsveje. Det våde og regnfulde forår vanskeliggøre i væsentlig grad dette arbejde, specielt da der med disse regnmængder ikke kunne være tale om afvanding.

1. juni – 30. juni:

I begyndelsen af juni ligger bataljonen i flere dage i alarmberedskab på grund af det franske angreb længere østlig ved Moulin-sous-Touvent den 7. juni. I stillingen er det roligt. Det fjendtlige artilleri beskød for det meste de bagved liggende landsbyer, specielt omfattende Dives. Kun M.G.-afdelingen, der med to geværer var indsat i naboafsnit Res.Regt. 86, lider meget under artilleriet. Gevær 5 og 6 må flere gange renoveres og deres mandskab havde tab.

Der bygges videre på "Indianerdorf", mens kompagnierne i hvil om natten arbejder på en adgangsvej langs banen Dives-Lassigny. Kraftig varme bringer kraftige tordenvejr og skybruds lignende regnskyl, der gør gravearbejde i den fede lerjord meget vanskelig. Mange nætter efter sådanne regnskyl arbejdes der udelukkende på at retablere skader. På dette tidspunkt forlod Lt.d.R. Gothmann bataljonen for at følge et kommando til uddannelseskursus for Reserve-officerer ved IX. Res.K. Her var han til slutningen af krigen en forbilledlig, samvittighedsfuld lærer. en stor del af vore nye officerer er gået gennem disse hænder, og på den måde mistede han ikke forbindelsen til hans elskede gamle bataljon, og forblev trods det lange fravær en af vore.

1. juli – 31. juli:

Kampaktiviteten er ringe. Det fjendtlige infanteri, der stadig er Turkos og sorte, skyder næsten ikke, alligevel kommer der mod månedens slutning mere urolig afløsning til området, der foranlediger gensidig beskydning med miner og geværgranater. I begyndelsen af juli tildeles bataljonen en M.G.-deling med tyske geværer. I den forreste stilling "Taubengasse" til venstre og "Grabenhausen" til højre, er der ikke meget at arbejde på. Man påbegynder observationsposter med periskop og bølgeblikdækninger længere tilbage. Kompagnier i hvil arbejde om natten stadig på adgangsveje og reservestilling, et arbejde der særligt vanskeliggøres under den evige regn ved blæsende vejr. Disse "arbejds nætter" i regn og de mudrede vandgrave glemmer man ikke så let.

1. august – 31. august:

Den fjendtlige artilleriild stiger, især mod den forreste grav. Dækningerne forstærkes møjsommeligt med en stenpakning. Den vedvarende beskydning af Dives tvinger en forlægning af kommandokontor og stab til Eceaucourt. Den 15. august modtager Bataljonen en egentlig M.G.-Kompanie (fører Oblt.d.R. Raabe), der i første omgang forlægges til Bas-Beaurains, og den 29. august til Lagny. M.G.-delingen afgives til I./Res.Regt. 84; M.G.K. anses i første omgang om Divisions- og Korps-reserve. Hvilekompagnierne i Dives er for længst rykket permanent ind i Indianerdorf, der hele tiden udvides. Vejret har endeligt bedret sig.

1. september – 30. september:

Infanteriaktiviteten var i begyndelsen livlig, men måneden slutter i fuldstændig ro efter afløsningen af 9. Turko-Regiment, som en overløber fra dette regiment meldte den 20. september. Det fjendtlige artilleri er meget aktiv, specielt i ildoverfald både mod gravene og mod Lassigny og Dives. Den 15. september nedbrændte slottet ved en sådan lejlighed. Hvilekompagnierne skiftede i begyndelsen af september kvarter mellem Engelsburg og Indianerdorf. Den natlige skansning fortsætter i de bedre vejr.

1. – 16. oktober:

Ud over den konstante artilleri beskydning er stillingen fortsat rolig. Hvilekompagnierne trækkes frem til feltøvelser. Den 12. oktober er der sportsfest med de omkringliggende troppeenheder ved "Engelsburg". Etårs dagen (7.11.) i "Taubengasse" og "Grabenhausen" kommer Bataljonen imidlertid ikke til at opleve. Den 16. oktober indløber befaling til, at 18. Res.Div. skal afløses af 1. Garde-Division.

Vi havde her oplevet alle årets fire årstider. Hvad løber ikke igennem af tanker, nu hvor det betyder afsked? En beklager afskeden med de efterårsklædte skovbakker, andre tænker tilbage på de vidt udbredte frugtplantager og skønheden i dette frugtbare stykke land. Men som praktiske frontsoldater beklager vel de fleste imidlertid afskeden med det tusindfold mas og besvær, udbygningen af stilling og kvarterer havde medført, og som først nu helt rigtigt var blevet færdig. Med hver skridt forlod man det kendte, efterhånden værdsatte trods, eller måske netop fordi dette stykke havde betydet nød og sorg. Hvem havde ikke følt sig trykket af betydningen af denne afsked, og hvem gjorde sig ikke bekymringer over, hvad fremtiden ville bringe?

17. – 20. oktober:

Den 17. oktober modtog Roggentin (3. Kompanie) som den tredje i Bataljonen et E.K. I. Den 18. oktober afløste 7. og 8./4. Garde-Regiment z.f. i forreste grav, og den 19. gjorde Bataljonen klar til transport. De franske M.G. forblev i stillingen. Bataljonens M.G.-afdeling, der til sidst talte 1 officer og 105 mand med 8 franske M.G., blev opløst. Den fører, Lt. Haebler og en del af mandskaber overgik til M.G.K., de øvrige tilbage til deres kompagnier. Den 20. oktober marcherede Bataljonen over Noyon til Baboeuf, hvorfra den med jernbane forskød over Chauny – Laon – Valenciennes til Hénin-Lietard.

21. – 24. oktober:

Bataljonen går i kvarter i Noyelles-sous-Lens. Dårlige kvarterer, oftest uden vinduer, og med grænseløs snavs. Bataljonen modtager befaling til at afløse det saksiske Infanterie-Regiment 104 på bakkerne omkring 1.200 meter vest for Givenchy. "Loretto-højder!" løber som lynild gennem Bataljonen.

5. Stillingskamp ved Givenchy

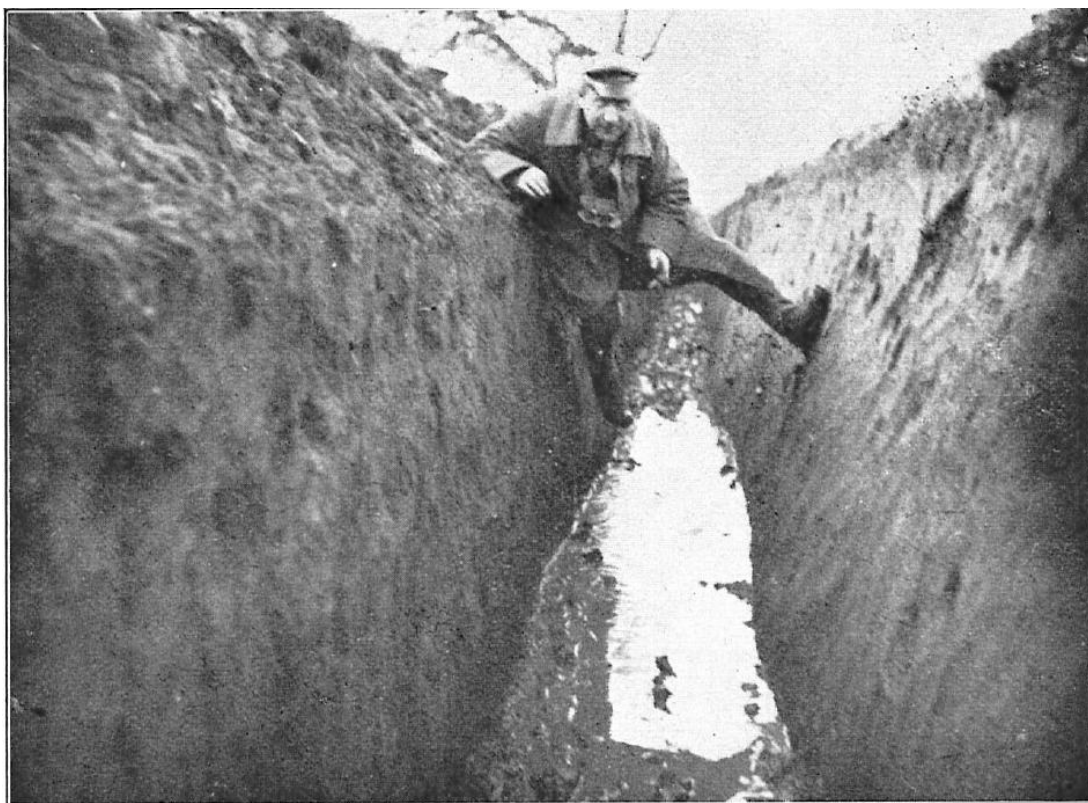
(25. oktober – 10. december 1915)

Situation:

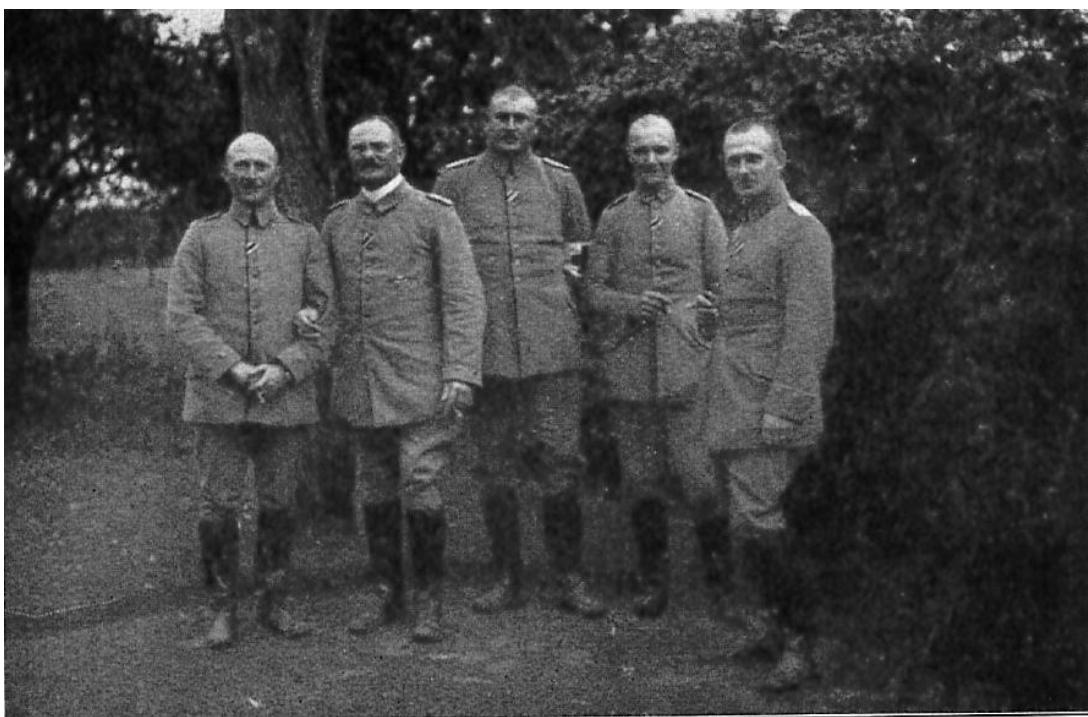
Siden den 22. september havde franskmændene vedvarende og med stærke kræfter, støttet af deres gode observation fra Loretto-højderne, angrebet den tyske linje ved Loos, Souchez og Neuville. Under daglige hårde kampe var vores linje blevet presset tilbage. Souchez var rømmet, men højdelinjen øst for Souchez foran Givenchy blev fastholdt. Franskmændene fortsatte deres angreb.

25. oktober:

Det var i denne situation at Bataljonen under kraftig artilleri beskydning afløste i Afsnit Givenchy. Det højre afsnit lå ved det berygtede "femvejskryds". Den fjendtlige linje lå meget tæt. Vores Thilosappe og modstanderens Souchez-sappe ligger kun 25 meter fra hinanden. Forreste linje består kun af små, dårligt sammenhængende stykker grav. Der er ingen dækningsrum. Der er kun *en* adgangsvej (Thiloweg) disponibel. Yderligere adgangsgrave og 2. stilling er først lige påbegyndt. I Bataljonen opstilles et Pioner-kompagni, der kommer under kommando af Hauptmann d.R. Engels. 2. Kompanie overtages af Lt.d.R. Karitzky. Bataljonen forstærkes af to kompagnier (13. og 14.) fra Res.Regt. 84, da der med den vanskelige situation må arbejdes med kortere afløsningsperioder. Med to dages mellemrum sker afløsning fra Avion (reserve) til Givenchy og Kronprinzenlager (beredskab), og herfra til forreste linje og så retur til Avion. Afløsning finder sted med 1., 3. og 14. Kompanie i Givenchylager og i venstre J-Afsnit, 2., 4. og 13. Kompanie i Kronprinzenlager og fremme i højre H-Afsnit. Staben

Passage af en "tør" forbindelsesgrav! Lassigny-Dives 1914/15

Sceaucourt i september 1916. Staben ved Reserve-Jäger-Bataillon 9

ligger i en bataljons kommandostation i Kronprinzenlager. M.G.K. indsætter konstant 5 geværer i forreste linje og to franske i anden linje.

26. oktober – 31. oktober:

Den fjendtlige artilleri aktivitet er ualmindelig heftigt og vedvarende. Kun tidligt om morgenen bringer en smule lettelse og giver tid til de nødvendige arbejder. Miner, geværgranater, revolverkanoner og håndgranatkastemaskiner supplerer den fjendtlige artilleri. Vores artilleri (II./Garde-F.A.R.) og minekasterne i Thiloweg svarer godt igen, men har ikke kræfter til at imødegå den franske artilleristyrke. Om natterne er der til venstre for os (2. bayr. Division) hele tiden angreb og modangreb med livlig artilleriild, der også griber over i vores Afsnit. Arbejdet på stillingen går kun meget besværligt frem, da det miserable regnvejr har forvandlet den fede lerjord til pløre, og det underliggende lag af hård kalksten kun langsomt lader sig hakke ud. Ingen af gravsiderne holder og lig i gravene forhindrer arbejdet. Materieltransporter kommer om natten kun én gang frem til fronten. Forplejning til flere dage må tages med frem i stillingen. Kun med uendelig besvær kan højst 4 termokedler med kaffe dagligt bringes frem til hvert kompagni af den næsten udjævnede og oversvømmede Thiloweg.

1. – 8. november:

En beroligelse: fjenden synes at have opgivet angrebet. Han etablerer hindringer foran sin stilling. Infanteriet skyder hele tiden nervøst og kaster håndgranater. Artilleribeskydningen fortsætter med hidtidige styrke. Det regner dag og nat. Ingen grav holder fortsat, så alt arbejde må gøres ti gange. Gravens tilstand er ubeskrivelig: Eksempelvis hang afløsningen den 2. november fast i Thiloweg, sunket ned i muddret og måtte trækkes eller graves fri – ofte uden støvler. På trods af den korte afstand forsinkedes afløsningen i 6 timer. Sundhedstilstanden synker betænkeligt. Pionerer underlægges til assistance, et kompagni fra IR 163 indsættes i arbejdet, beredskabskompagnierne trækkes til. På den måde blev i det mindste løbegravene bedre, og dermed forbedredes situation væsentligt. Tunneler graves ned i kalken som dækninger. Opbygningen af en beredskabslejr skrider frem.

9. november:

Om aftenen gennemfører franskmændene et angreb med håndgranater på graven til højre og venstre for Thiloweg, men bliver afvist.

10. november – 7. december:

Den fjendtlige ildaktivitet mindskes ikke, selvom vores artilleri er forstærket og mange minekastere nu er indbygget. Den daglige ration til Bataljons-afsnittet svinger mellem 200 og 400 granater og 20-60 miner, for så vidt det under de heftige beskydninger overhovedet kan kontrolleres. Vores M.G. bliver i dette tidsrum flere gange beskadiget og må udskiftes. Fjenden forhindrer alt natligt arbejde uden for dækningerne i hindringen og forbindelsesgangene gennem vedvarende infanteriild. Der bliver konstateret franske alpejægere i Souchez-Sappen. Den fjendtlige fly aktivitet stiger. Uden dårligt at blive forhindret heri af tyske modforholdsregler, flyver de lavt og leder den fjendtlige artilleriild. Ildoverfaldene mod Givenchy og Kronprinzenlager øges kraftigt som følge heraf. Den 16. november overtager Hauptmann d.R. Engels II./Res.Regt. 84. Oblt.d.Res. Karitzky udnævnes til kompagnifører for 2. Kompanie. I graven kan det nødvendige arbejde stadig næppe gennemføres. I midten af november bliver det en kort overgang tørt med natlig frost og i slutningen af november ligger der sne. Så kommer pludseligt tøvejr og uendelig regn, der igen ødelægger alt gennemført arbejde. End ikke de i forreste grav indbyggede pumper kan klare den megen vand. To kompagnier fra IR 76 indsættes som støtte i arbejdet, Pionerer arbejder på lytte tunneler og sapper. En ankommen personelerstatning på 4 Oberjäger og 83 mand bliver ikke inddraget i Bataljonen, men formeres som et arbejdskommando. Som Bataljonen den 6. december modtager befaling til afløsning gennem I.R. 162, er stillingen netop så langt retableret, at der kunne være indtruffet en lettelse. Tiden foran Givenchy havde ikke været let for Bataljonen, men på trods af de mange tab og den vanskelige udbygning af stillingen var moralen stadig god. Med mange ironiske vittigheder går det endnu engang en sidste gang gennem pløret gennem Souchezweg, muddret ved Kronprinzenlager og den sønderskudte vej mod Avion. 13. Kompanie (Hptm.d.R. Schlettwein) og 14. Kompanie (Lt.d.R. Klüver) returnerede til Res.Regt. 84.

8. – 10. december:

Den 8. december rykkede 3. og 2. Kompanie først til Noyelles-sous-Lens og den 9. december til Hénin-Lietard. 4. og 1. Kompanie og M.G.K. fulgte direkte den 12. december. Bataljonen gik i hvilekvarter i Hénin-Lietard som korps reserve.

6. Hénin-Lietard

(11. december 1915 – 29. februar 1916)

11. – 22. december:

Kvartererne var gode, dels hos indbyggere (kulminearbejdere), dels også i tomme huse. Kompagnierne eksercerer. Erstatningsmandskab bliver indarbejdet og M.G.K. bragt op på fuld styrke, efter hidtil kun at have bestået af to Felt-M.G.-Delinger. Den 22. december inspicerede den kommanderende general Exzellenz von Boehn Bataljonen og udtalte sig herunder rosende over indsatsen ved Givenchy. Samme aften fejrede 1. og 2. Kompanie i to udsmykkede skolesale julefesten. Byen Hamburg havde betænkt Bataljonen med 1.100 julegaver, som frembragte stor og hjertelig glæde.

23. – 30. december:

Den fulde ro var velfortjent og dejlig, men kort. Langs fronten var der behov for alle kræfter, og derfor måtte nu også Bataljonen igen frem til arbejde. Kompagnierne drager næsten daglig ved mørkefald til Sallaumines, og herfra først kl. 01, senere kl. 03, bragt tilbage, så de først omkring kl. 05 er tilbage i deres kvarterer. De arbejder fremme i fronten i forskellige afsnit, først i Souchezgang (1. Kompanie) og ved Regt. 76 (3. og 4. Kompanie), ligesom i ”Holsteiner Gang” i Fabariusberg (2. Kompanie). Vejret var utænkelig dårlig, det hørte næsten aldrig op med at regne, vejene var oversvømmede, arbejdet i den opblødte jord skred kun langsomt frem og under de største anstrengelser. Af det, man den ene nat havde knoklet for, var der den næste ikke meget, der stadig kunne bruges. Natarbejdet fortsatte hen over jul, kun aftenen den 24. december var fritaget, hvor 3. og 4. Kompanie sammen afholdt julefest. På selve dagen festes ikke. Bataljonens sundhedstilstand svækkes dag for dag på grund af anstrengelserne og det utrolige vejr. Først årsskiftet gav igen en smule ro. Til Nytåret blev følgende Korpsbefaling udgivet:

Soldater i IX. Reserve-Korps: For anden gang træder vi i fjendeland ind i et nyt år. Og igen har jeg behov for at takke Gud for alt, hvad I i det forgangne år har ydet. Ganske vist er vores hjertes ønske, at holde fjenden var livet, ikke blevet opfyldt. Deri er I skadesløse. Bevidstheden om, at alle under de vanskeligste forhold har gjort, hvad den alvorligste opfattelse af pligt byder, kræver den højeste ros. At der også vil blive sådan i fremtiden, derfor borger den herlige ånd, der lever i jer alle, og det med stolt ubetinget tillid, at jeg i spidsen for mit tapre armekorps ser de kommende begivenheder i møde. Måtte året 1916 for os alle, for vores elskede Fædreland med Guds Nåde blive et velsignet et!

Sign. v. Boehn

31. december 1915 – 7. januar 1916:

Efter gudstjeneste for 3. og 4. Kompanie blev Nytåret fejret i rolig og generelt festlig stemning. Den 1. januar blev der på eksercerpladsen afholdt parade med tale af kommandøren og efterfølgende gudstjeneste for 1. og 2. Kompanie. I de øvrige dage frem til 7. januar blev anvendt til eksercits, skydning, gasøvelser, appeller og undervisning. Officerskorpset afholdt flere jagter med deltagelse af General von Ziethen (17. Res.Div.) og opnåede et godt bytte på 40-60 hare. Under opholdet i Hénin-Lietard fik Bataljonen igen mulighed for orlov: hver uge tre jægere, henholdsvis Oberjäger i hver 7 dage. Også officerer måtte tage 10 dage på orlov.

8. – 25. januar:

Den 8. januar begyndte det natlige arbejde igen, i første omgang kompagni vis fordelt på de forreste afsnit. Vejret var fortsat ubehagelig vådt og regnfuldt. Hvad hjælper det, når også en enkelt nat engang i mellem er uden regn? Derimod var nätterne nu mere mørke. Alene frem- og tilbagemarchen på tilsammen 16 km ad ødelagte veje, der hver nat er overfyldt med kolonner og køretøjer, er en præstation. Dertil kommer de evige fjendtlige ildoverfald som en yderst ubehagelig biting. Også i dette afsnit bringer arbejdet de frygtelige grav- og dræningsopgaver i den gennemblødte og bundløse ler og mudderjord. Ikke alene steg antallet af fodskader, men også forkølelssygdomme griber bekymrende om sig. Det var ikke underligt, nu hvor kompagnierne næsten hver eneste nat blev fuldstændig gennemblødt, og om morgenen ved 3-tiden, gennemblødt af sved, i Sallaumines måtte vente på det kolde tog, der bragte dem tilbage til Hénin-Lietard.

26. januar – 20. februar:

Den 26. januar inspicerede Generalleutnant Freiherr von Ende Bataljonen. Kejserens fødselsdag fejres med en gudstjeneste. Samme aften er kompagnierne igen uden for at ”knokle”. Fra 7. februar falder den 3. hvile nat ud, og nu skal der arbejdes *hver* nat. Kompagnierne rykker nu kun af sted med 100 mand daglig, så i det mindste på denne måde, den 3. til 4. nat for den enkelte kunne holdes fri. Af tab havde Bataljonen lykkeligvis kun få. Kun den 29. januar blev sådanne noteret, hvor bayrerne til venstre for os angreb, og dermed udløste artilleriild. Fra den 27. januar arbejdede alle kompagnier for Regt. 163, som lå på Giessler højderne ved Angers, hvor den forberedte et større angreb. I fire uger bliver der gravet og specielt nat for nat slæbt materiel fra Pionerdepotet i Angres-Seche frem i stillingen til Regt. 163, Pioniere 9 og 19. Det regnfulde vand fortsatte og gjorde slæberiet fuldstændig forfærdelig. Midt i februar begyndte derud over snestorme og let frost. Sygdomsombfanget var stadig stort. Hvert kompagni havde hele tiden omkring 25-30 syge.

21. februar:

Regiment 163 og et kompagni fra 162 stormede de franske stillinger på Giessler højderne over en bredde på 900 meter (11 officerer og 374 mand taget til fange) og fastholdt den franske stilling, der havde den ønskede observation over Souchez dalen. Under angrebet er Bataljonen fra kl. 1300 til 2300 i højeste alarmberedskab.

22. – 26. februar:

De følgende dage fortsatte natarbejdet, stadig væsentlig ubehagelig på grund af frosten og den dermed opståede glatte is og turen gennem de sønderskudte løbegrave op på bakken og gennem den vedvarende artilleriild. Den 25. og 26. blev Regt. 163 afløst i stillingen, hvorved arbejdet for os sluttede, for gudskelov ikke igen at begynde. Hårde, fortvivlede dage og nætter ligger bag os med utaknemmeligt hårdt arbejde, der af de andre af korpsets troppeenheder ikke blev påskønnet, men i stedet refererede til den lange ”hvile periode” for de ”forfordelte” Jæger-bataljoner. Dem, der gjorde denne ”hvile periode” med, husker ved navnet Hénin-Lietard noget ganske andet, og husker det evindelige ønske hos alle, tusindgange hellere at blive *indsat i forreste linje*. Nu skulle dette ønske endeligt blive opfyldt.

27. – 29. februar:

Den 27. februar overgik Bataljonen til 33. Reserve-Infanterie-Brigade under General von Ziethen. Stillingen, der skulle overtages, blev opklaret af kompagniførerne, og der blev truffet forberedelser til afmarch fra Hénin-Lietard.

7. Stillingskamp ved Vimy

(1. marts til 24. maj 1916)

Situation:

Da 50. Res.Div. mellem 1. A.K. og I. bayr. Res.K. blev trukket ud, blev I. bayr. A.K. forskudt noget mod syd. Også IX. Res.K. måtte øge dens afsnit mod syd. Hertil blev Res.Inf.Regt. 86 indsat med forbindelse til Inf.Regt. 162 fulgt af Res.Jäg.Batl. 9 forstærket med IV./Res.Inf.Regt. 86 (13., 14. og 15. Kompanie) under Hptm. Sieveking.

1. marts:

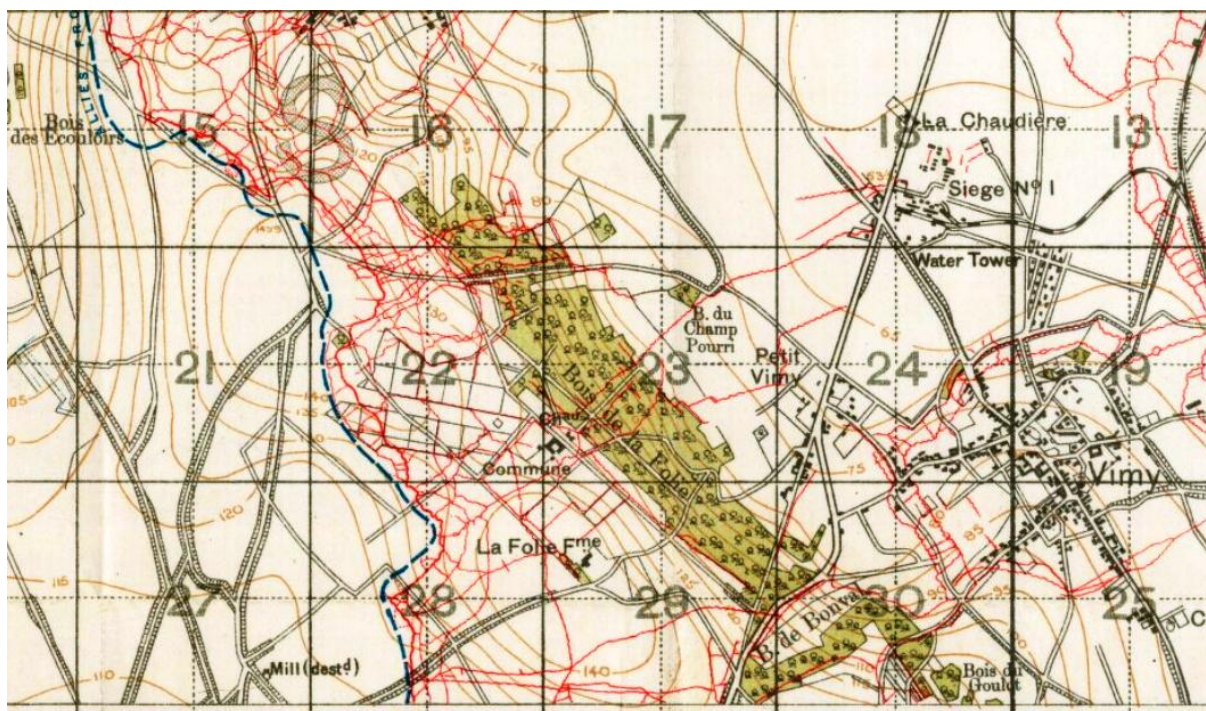
Bataljonen rykker over Rouvroy – Méricourt til Vimy og herfra i den nye stilling, der lå vest for Vimy og nord for den berygtede la Folie Ferme. Den forreste stilling med to kompagni-afsnit D og P, overtaget fra 2. bayr. Inf.Regt. ”Kronprinz” ligger på kreten med observation over Mont-St.Eloi og Loretto. Stillingens udbygning er rimelig (frontgrav og tre reservegrave), og det samme er de primære adgangsveje (Weniger- og Fischergang). Omkring 600 meter bag den forreste stillinger ligger henholdsvis på for- og bagskråning ligger to beredskabskompagnier, mens to kompagnier i hvil ligger i Avion-øst i rimelig kvarterer med et arbejdskompagni og staben. M.G.K. var placeret i Billy-Montigny, men havde tre geværer indsat i første grav. I højre Afsnit O afløste 2., 4. og 13. Kompanie hinanden, i venstre afsnit P afløste 3., 1. og 15. Kompanie. 14. Kompanie, der var blevet stærkt svækket under Mine-kommando ved 12. bayr. Pionier-Kompanie og som vagtkommando i Avion-Ost forblev hele tiden arbejdskompagni.

2 – 10. marts:

I den fjendtlige grav forholdt det fjendtlige infanteri (hvide franskmænd) sig temmelig rolig. Vedvarende regn, snebyger og tøvejr vanskeliggjorde i betydelig grad udbygningsarbejdet. Den lette frost om natten ødelagde mere end den hjælp. Det var en lille trøst, at modstanderen lå længere ned end vi, og måtte øse endnu mere vand end vi: det var det eneste vi så til dem. Det fjendtlige artilleri havde deres faste skydetider, holdt sig om natten og formiddagen mest rolig, for desto heftigere at starte op om eftermiddagen. Der lå kun ringe ild over den forreste linje, langt mere over den 2. og 3. grav, de bagvedliggende områder og adgangsveje. 6-8 samlede ildoverfald måtte forventes hver dag. Midt i periode stiftede vi kendskab til en ny side af skyttegravskrigen: minegravning og underjordiske sprængninger. Minegange og lyttetunneler var godt udbyggede og pionerer arbejdede hele tiden på dem. Dækninger og opholdstunneler var mindre gode, men blev nu af os udbyggede og nyanlagte. Beredskabskompagnierne arbejdede hele tiden med fuld styrke, om dagen på Fischergang, og natten på Olga- og Petergang, samt på transporter af materiel.

11. – 31. marts:

Afløsningen var planlagt til hver 4. dag og det blev også sådan: Fremrykning fra Avion over kretestillingen mod forreste linje og tilbage til Avion. Den 11. marts blev englændere konstateret foran Afsnit P, nogle dage senere også til højre. Tilsyneladende som resultat af det tyske angreb ved Verdun, var franskmændene trukket ud

af linjen Lens – Arras. Englænderne var i den første tid meget uforsigtige, men på grund af vores skarpskytter med sigtekikkerter blev de mere forsigtig, viste sig kun sjældent, og lagde snart efter deres ugunstige sapper foran vores Afsnit P tilbage for at undgå de stadige håndgranatkampe. Det fjendtlige artilleri forblev i første omgang i den vante form og styrke. Først den 17. marts blev engelsk ammunition fundet, hvilket tydede i retning af, at også det franske artilleri var blevet afløst. Det engelske artilleri var i begyndelsen rolig, skød spredt med schrapnells mest mod det bageste område og mod kretestillingen. Mod Afsnit O begyndte beskydning med minekastere. Varmt, solrigt vejr – flyvervejr – kun afbrudt af enkelte dage med tåge og regn, forstærkede i væsentlig grad udbygningen af stillingen. Forstærkningen af hindringen med spanske ryttere og pigtrådsruller skred godt frem. Udbygningen af stillingen med løbebroer med træbjælker og træafstivninger fik hurtigere og viste sig et stort fremskridt. Mellem for- og bagskråning blev to køkkener bygget ind med brøndanlæg. Feltbanen fra omladepunktet i Vimy til bagskråningen blev gjort færdig, og blev om natten anvendt med heste som trækdyr. Til telefonforbindelse med alle fremskudte kommandostationer blev der lagt bly- og panserkabler, og beboelses-tunnelerne blev efterhånden virkelig beboelige.

1. – 24. april:

Udbygning af stillingen går hånd i hånd med leveringen af minekastere (Minehund "Hektor" fra Minenwerfer-Kompanie 217) og geværgranater. Den gensidige kamp på minekastere øges betydelig. Geværgranater udveksles i sær i højre afsnit, mens i den venstre er håndgranater, hovedsageligt i sappe-stillingen. Det fjendtlige artilleri kommer lidt efter lidt på niveau med vores ivrige. Schrapnells følges snart af præcisionsskydninger, fra den 8. april også med tung artilleri mod den forreste stilling. Det mest klare forårsvejr letter indskydningen og observationen for fjenden, støttet af rigelig luftaktivitet. Der finder talrige luftkampe sted, engelske og tyske fly styrter ned. Det i første omgang tørre vejr udløser fra begge sider en heftig patruljeaktivitet. Den 5. april bliver to mand fra en engelsk patrulje skudt, en død bjærges (Lincolnshire-Regiment) Dagen den 19. april bringer igen regn og dermed vandskader, som kræver tungt arbejde, selvom graven allerede er rimeligt godt udbygget. Den 14. april forlader 14. Kompanie/Res.Inf.Rgt 86 bataljonen, den 16. april overtager Hptm. Nissom den os tildelte IV. Bataillon. Fra midten af måneden er der stor uro i stillingen. Forberedelserne til den underjordiske minekrig er på begge sider lagt fremskredet. Lytte og sprængtunnelerne nærmer sig. Først sprænges der i naboafsnittet. Den 16. sprænger englænderne til venstre ved bayr. Inf.Regt. 24, den 18 bayrerne ved Transfeld-krateret, den 19. englænderne til højre hos Res.Inf.Regt. 86. Den 20. gennemføres her to tyske kontrasprængninger, den 24. sprænger igen bayrerne. Hver gang gentager kraterkampen sig og den livlige gensidige artilleribeskydning, og hver gang rammes også vores afsnit af det fjendtlige artilleri. Ubehagelige naboer!

25. april:

I Tunnel 12, Afsnit P er der nu også lyden af fjendens gravearbejde. Hurtigt bliver der kl. 13 sprængt en kontraladning på 2.000 kg sprængt i højre sidetunnel. En tilsyneladende nærliggende engelsk sprængladninger eksploderer samtidig. I stedet for en kontrasprængning opstår i stedet et krater på omkring 40 meter i diameter og 10 meters dybde (Krater IV). På grund af den koldblodige kompagnifører for 1. Kompanie (Lt.d.R. v. Schmeling) bliver arbejdet på krateret øjeblikkeligt sat i gang. Lt.d.R. Schulz og 24 jægere trænger fra Sappe 2 ind i krateret, besætter den truede vest rand og forsvarer den i håndgranatkamp. Allerede samme dag udbygges krater randen og på trods af yderligere to engelske håndgranatangreb, i løbet af natten forsynet med en pigtrådshindring. På den måde kom krateret som en 60 meter fremskudt post, fast på vore hænder. Meldinger nævner med særlig udmærkelse foruden Lt.d.R. v. Schmeling og Lt.d.R. Schulz også Vizefeldwebel Bartelsen, Gefreiter Landsmann og Jægerne Blunk, Scheuermann, Wedekind, Wolff, Ebet, Vorrath og Knoop.

26. – 27. april:

Om morgenen bliver der igen sprængt ved Res.Inf.Regt. 86. Efterfølgende urolig artilleri aktivitet langs hele linjen. Om aftenen og natten følger yderligere sprængninger ved I.R. 163 til højre ved Femvejskrydset. Afløsning er herunder ret ubehagelig. Beskydningen af stillingen og den spredte ild over de bageste områder fortsætter til den 27. april. Avion-vest rammes af tungt artilleri.

28. – 29. april:

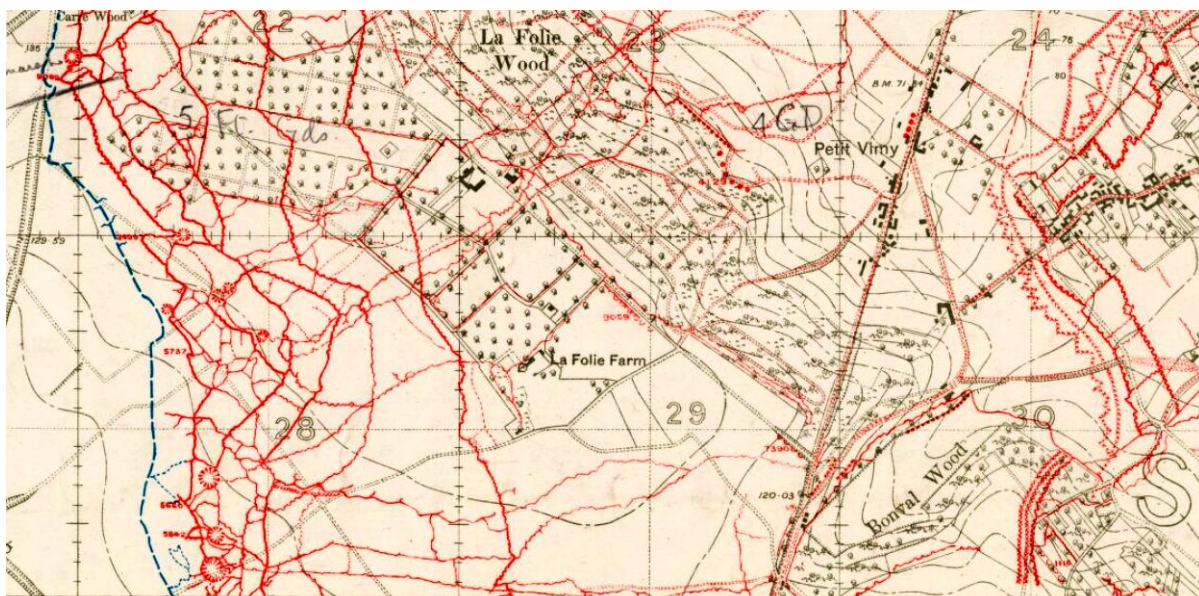
Den 28. april ligger i forreste stilling 15. Kompanie under Lt. Nahmacher og 13. Kompanie under Lt.d.R. Wirckau. 2. og 3. Kompanie ligger i krestestillingen. Tunnel 12 skal endegyldigt sprænges med en ladning på 6 tons, samtidig med en bayern tunnel med 2½ tons tæt ved. Kl. 2030 sprænger vores krater (Nr. VIII), 18 meter ved siden af Krater IV fra 25. april. Det var 52 meter i diameter og 11 meter dyb. Bayernkrater sprænger samtidig med 32 meter i diameter og 8 meters dybde. Øjeblikkeligt efter sprængningen lander tung artilleriild over Afsnit O og P. På trods af ilden trænger Lt. Nielsen med sine musketerer frem til kraterets vestkant, afviser de samtidig ankomende englændere med håndgranater, og fastholder stillingen indtil forstærkninger ankommer. Vores maskingeværer har ikke en ringe andel i, at krateret tages og forbliver på vore hænder. Efter to timer mindskes artilleriilden, og natten kan anvendes til en ivrig befæstning og indretning af kraterne med det rigeligt oplagte og af beredskabskompagnierne hele tiden supplerede materialer. Om morgenen er det nye Krater VIII forbundet med Krater IV og via Sappe 3 til den hidtidige forreste grav. Formiddagen er fortsat rolig, men om eftermiddagen starter en kraftig virkningsskydning mod hele bataljonens afsnit, specielt de to kraterstillinger. Minekastere deltager herunder heftigt. Alle grave lider hårdt, specielt Trichterweg i Afsnit P og adgangsvejene. En deling fra 3. Kompanie må kl. 20 overtage kraterstillingen, da 15. Kompanie på grund af tab er blevet for svag. Senere ankommer en officer og 5 grupper fra 2. Kompanie med afløsning (Lt.d.R. Kasper – Lt.d.R. Sengstacke) som kratervagter. I løbet overgår modstanderen efter heftig virkningsskydning til håndgranatangreb, som imidlertid afvises. Den livlige artilleriild fortsætter hele natten. 15. og 13. Kompanie, Res.Inf.Regt. 86 havde i disse dage båret hovedvægten, men dog ikke alene. Hver på sin måde havde *alle* i bataljonen bidraget kraftigt til denne succes. I kampberetningen bliver især fremhævet Gefreiter Fabricius, Jäger Otto Reimers (2. Kompanie), Lt.d.R. Peters, Vzfw. Reh, Gefr. Goetz, Heymann, Winter, Jäger Peters, Jecziniak, Rehlsen (3. Kompanie), Gefr. Lubitz, Schütze Tophoven, Dekje, Simon (M.G.K.). De samlede tab under disse dages kraterkampe var 20 døde og 79 sårede.

30. april – 5. maj:

Situationen er nu forholdsvis rolig efter de sidste dages ophidselser. Det fjendtlige artilleri ligger primært på de bageste stillinger. Fremme er der meget der skal udbedres og ombygges. Af de fjendtlige lig bliver det fastslået, at de sidste dages modstander har været Worchestershire-Regiment. En heftig patruljeaktivitet i ingemandsland følger: den 3. maj går Vzfw. Sass med Jäger Schönemann fra 2. Kompanie frem til den hidtidige forreste engelske grav, finder den rømmet og vender tilbage med en masse efterladte udrustningsgenstande. Inf.Regt. 163 til højre og bayernerne til venstre sprænger videre. Den 5. maj afløses bayernerne af Garde-Reserve-Korps, der fra nu af er vores venstre nabo. Ved siden af os til venstre ligger nu 5. Garde-Regiment z.f.

6. – 7. maj:

Den forreste fjendtlige grav konstateres fortsat rømmet. 21 geværer, 1 geværgranatkaster og ødelagte maskingeværer indbringes. Fra midten af Afsnit O og Krater IV blev der gravet en løbegrav frem til denne fjendtlige grav. Den 7. maj ankommer to kompagnier fra Res.Inf.Regt. 31 og 162 til hjælp for arbejdet.

Operation "Schleswig-Holstein" begynder: det sidste led i den lange række af kratersprængninger og nærkampe, der nu har raset næsten daglig siden de første dage af marts langs højderyggen mellem Givenchy og Vimy. Mange af de fjendtlige underjordiske mineangreb, der truede vores første linje, er blevet ødelagt af sprængninger og kontrasprængninger, flere gange har kraterkampene ført til en fremlæggelse af vores forreste linje. Imidlertid har fjenden fordel af, at de ligger lavere end os, og derfor kan grave tunneler lige ud eller opad, mens vi måtte grave meget stejlt nedad. Modsat må det forventes, at fjenden efter de sidste nederlag, kraftigt vil forstærke sit arbejde. Imod dette er der kun et forsvar: erobring af den stilling, hvor disse tunnelindgange er beliggende. Den sydlige fløj af det truede område, med Krater IV og VIII, er fast i vore hænder efter bataljonens kraterkampe. Længere mod nord har også Inf.Regt. 163 og Res.Inf.Regt. 86 arbejdet sig frem under kraterkampe, og havde allerede erobret to tunnelindgange. Nu skulle 17. Res.Div. over en bredde på 7 kompagniafsnit, og syd herfor den tilstødende 5. Garde-Regt.z.f. på et kompagniafsnit på tilsammen 1.800 meter, trænge op til 400 meter ind i den fjendtlige stilling: Operation "Schleswig-Holstein". De nødvendige forberedelser blev gennemført på nogle få dage. Modstanderens grave, hans forbindelsesgrave og udbygningen af tunneler er mest muligt præcist observeret og fastlagt. Fly, artilleriobservatører og patruljer arbejder hånd i hånd, og snart foreligger den første rapport af de formodede forhold hos fjenden.

8. og 9. maj:

Koldt vejr og blæsende vejr med regnbyger forhindrer den fortsatte opklaringsaktivitet, men fremmede den imidlertid også på visse andre områder, da fjenden bliver uopmærksom. Patruljerne fik det måske vanskeligere, men kunne samtidig blive mere dristige. Graven for fjendens egentlige hovedstilling er også om natten ubesat. Ved sprængningerne den 25. – 29. april blev den dengang flugtartig rømmet, og den afløsende modstander har formodentlig anset den for tabt og ikke igen besat – en meget stor fordel for os under det forestående angreb. – Den 9. maj udsendes den generelle befaling til angrebet. Tidspunktet er fastsat til "midten af maj". Tiden frem hertil var fuldstændig nødvendig for alle de medvirkendes angrebsforberedelser. Præcise planer og omfangsrige befalinger udsendes til artilleri, pionerer, minekastere og Regimentsafsnit. Fordeling af håndgranater, forplejningstjeneste, sanitetstjeneste, materiale oplægning og signalformidling bliver præcist reguleret. Angrebsmateriel må bringes frem og lagt i beredskab helt frem til de forreste depoter og skyttegravsdepoter. Fra den 10. maj var 9.000 bære-laste klar og skulle allerede den 16. maj være bragt frem. Foruden de allerede disponible reserver skulle der i angrebs-afsnittet på 1.300 meters brede bringes alt det frem, der ikke kunne bæres af den enkelte: omkring 3.000 pigtrådsruller og cylindre, pigtrådspæle, spanske ryttere, 175.000 sandsække, 2.400 spader, hakker o.s.v., 28.000 håndgranater, 14.700 lyspatroner, 2.600 styk tømmer.

10. – 12. maj:

En feberartig aktivitet satte ind overalt for at nå de enorme mængder af arbejde og forberedelser. Hjælpekræfter af enhver art blev trukket frem og vrimler tilsyneladende formålsløs mellem hinanden. Artilleriet skyder sig ind, minekasterne graver sig ned og påbegynder deres larmende aktiviteter, og alt skal ske mest muligt upå-

1. grav foran Givenchy, 1915

Krater VIII (60 m diameter), et forårsbillede fra maj 1916 ved Vimy

aget, så fjenden intet bemærker. Til forstærkning af bataljonens angrebsstyrke ankommer en deling Kavaleri-M.G. under Lt. Junge (Res.Hus.Regt. 6) med tre russiske maskingeværer. Modstanderen opbygger ivrigt deres tilbageliggende grav som hovedmodstandslinje, etablerer hindringer og arbejder på forbindelserne bagud. Den gamle forreste engelske grav er stadig ikke besat, og skal af os udbygges som stormstilling. Fire grave udgår fra vores forreste grav som sapper. Den gamle grav udbedres upåagtet og forsynes med simple tunneler, man kan kravle igennem. Til højre for foran Afsnit O kan den ikke benyttes (sump) og bliver derfor flyttet lidt.

13. – 16. maj:

Den alligevel mærkelige uro hos vores artilleri bringer også den engelske aktivitet mere i gang. Specielt om eftermiddagen må der med sikkerhed regnes med kraftig beskydning, der hårdt går ud over over vores 2. til 4. grav og adgangsvejene: batterier af meget tunge kalibre, ledet af de altid i godt vejr svævende lænkeballoner. Også kratersprængninger fortsætter uden afbrydelser. Den 13. maj sprængte Res.Inf.Regt. 86 Krater XVI. Den efterfølgende beskydning beskadiger i betydelig grad vores afsnit O. Den 14. maj blev Lt.d.R. Peters såret, og modtager kort efter et E.K. I. "Schleswig-Holstein" går mod sin iværksættelse. Den 13. maj udsendes befaling til angreb den 18. maj. Dette tidspunkt bliver så udsat til den 21. maj. Endnu engang en præcis beskrivelse af den fjendtlige linje og fastlæggelse af de terrænpunkter, de enkelte afsnit skal nå. Langs angrebszonen på 1800 meters bredde indsættes foruden korpsartilleriet også det samlede artilleri fra IV. A.K. og Garde-Reserve-Korps, foruden 7 tunge felthaubitser og 3 mörser batterier, til sammen 80 batterier. Desuden skal 6 tunge, 9 middeltunge og 8 lette minekastere indsættes.

17. – 20. maj:

Den 17. maj er vores eget artilleri fuldstændig indskudt. Det engelske er stadig meget urolig og særlig ubehagelig med tung beskydning af adgangsveje og de bageste grave. Det generelt gode og lyse vejr til langt ud på aftenen, begunstiger fjendens præcise virkningsskydning. Den 18. maj stiger uroen. 5. Garde-Regiment z.F. sprænger endnu engang om natten fra 18. til 19. maj, hvorefter der hele den 19. ligger en kraftig ild over alle stillinger, nu også den forreste grav. Efter en endnu heftigere beskydning rettes om aftenen den 19. maj et engelsk angreb mod 5. Garde-Regiment z.F., og det lykkedes ham at erobre det mindre Transfeld krater. Den 20. maj er forberedelserne til "Schleswig-Holstein" afsluttet. I Bataljonens afsnit blev som stormtrop indsat: Res.Jäg.Batl. 9 med 4 kompagnier og M.G.K./IV./Res.Inf.Regt. 86 minus et kompagni, Kavallerie-M.G.-delingen, bayr. Res.Pionier-Komp. 10 og Mineur-Komp. 293. Opmarchen til stormen var: i stormgrav 4. og 1. Komp.; i forreste Grav O og P: 13. og 15. Komp.; i 3. og 4. Grav: 2. Komp.; i kretestillingen: 3. Komp. og M.G.-reserven; i Einsergang: 14. Komp. som brigade-reserve. Stormdybden for bataljonen er gennemsnitlig 350 meter.

21. maj:

I denne organisation blev tropperne natten mellem 20. og 21. maj stillet parat. Artilleriet afprøvede i løbet af dagen før deres skydninger endnu engang, men ellers var alt roligt. Kl. 1730 begyndte vores artilleriild. Først beskød vore gas-batterier kreten bag den engelske front, så satte 10 minutter senere alle batterier og minekastere ind med virkningsskydninger. Artilleriet rykkede bagfra mod fronten som planlagt og ligger præcist kl. 18 over hovedstillingen. Fly- og ballonobservation hjælper med at finde de fjendtlige batterier, som herefter holdes nede af de særlige batterier. Flyverne melder om samlet 23, ballonerne om 60 fjendtlige batterier. Stormskydningen vare ved indtil kl. 2145; hvert batter er gennemsnitlig tildelt 200 skud i timen. Fjendens svarild var generelt planløs, der er altså med sikkerhed blevet overrasket. Mod den forreste grav ligger kun ringe ild, hvorimod den er kraftigere mod 2. og 3. grav og mod adgangsvejene, ligesom der skydes strøild mod de bageste stillinger. Præcist kl. 2145 blev ilden langt 150 meter frem fra angrebsmålet, og kl. 2146 begynder stormen. Kompagnierne i stormgraven (1. Kompanie under Lt.d.R. von Schmeling og 4. Kompanie under Lt. Trabandt) stormer sammen med de tildelte M.G. under Lt.d.R. Bricke. Lt.d.R. Schmeling såres med det samme. Lt.d.R. Schulz overtager 1. Kompanie. Begge kompagnier møder i den første grav på fjendtlig modstand, som de med handlekraftig støtte fra maskingeværene hurtigt overvælder. Straks efter blev der i den anden fjendtlige grav mødt betydeligt hårdere modstand, specielt på de steder, hvor vores artilleriild ikke havde haft tilstrækkelig virkning. Besætningen i den engelske grav ydede enkeltvis og gruppevis modstand til det sidste. Det var derfor, at Bataljonen i sit afsnit kun kunne tage 3 fanger. Forklaringen herpå kommer senere fra fanger, ifølge hvem englænderne på grund af vore bayriske naboer, også troede at vi var bayrere, overfor hvem en overgivelse var nytteløs. 1. Kompanie havde hurtigt nået den rigtige stilling, hvorunder Lt.d.R. Hinrichsen blev såret. Det lykkedes Jäger Maatzen fra 1. Kompanie med koldblodig handling at erobre to engelske M.G., den ene sammen med Oberjäger Jürgensen. I første omgang havde 1. Kompanie imidlertid i ingen forbindelse til 5. Garde-Regiment z.F. (5. og 8. Kompanie). Denne etableres først med et energisk angreb med Vzfw. Ruther, 3. Kompanie, og to grupper. Til højre er venstre fløj af Res.Inf.Regt. 86 trængt for langt frem. For at fastholde forbindelsen må også 4. Kompanie gå frem, og

involveres i 3. engelske grav i heftige kampe. Herunder havde de også tab til egen infanteri- og M.G.-ild, da 1. Kompanie og 5. Garde-Rgt.z.F. antog dem for den flygtende fjende. Dette kompagni kom også ind i eget artilleri spærreild. De klarede imidlertid denne vanskelige situation, og først da Res.Inf.Regt. 86 trak sig tilbage, kunne også kompagniet gennemføre denne vanskelige manøvre, hvorunder Lt.d.R. Oehlkers særligt udmærkede sig. Der var imidlertid gået megen værdifuld tid tabt under denne episode, og om natten gjorde dette påtvungne fremstød sig gældende på ubehagelig måde i relation til den manglende udbygning af stillingen. Fra 4. Kompanie blev også Lt.d.R. Stührmann såret og fra M.G.K. Lt.d.R. Bricke. Med fuldførelsen af deres opgaver, havde stormkompagnierne ikke meget mere at gøre. Enkelte mindre fjendtlige fremstød omkring kl. 22 blev let afvist. I første omgang skånedes det fjendtlige artilleri fuldstændigt den erobrede stilling, men desto kraftigere mod de bageste grave og forbindelsesvejene, hvor nu beredskabs- og materiale kompagniernes arbejde begyndte. Hårdt arbejde og store tab blev om natten tildelt 13., 15., 2. og 3. Kompanie. Heller ikke telegraf-enhederne havde et arbejde under retableringen af de mange ødelagte telefonforbindelser under den kraftige beskydning. Med særlig udmærkelse blev navne nævnt på Oberjäger Kollmorgen og Lembeck, Gefreiter Rausenkranz og Joyns, Jäger Wettge og Lübbert.

22. maj:

Hvad der ikke blev nået i løbet af natten med hensyn til udbygning af stillingen, kunne ikke fortsættes i løbet af dagen. Adgangsvejene fra den gamle stilling gik ned ad bakke og lå under fjendens observation. Fjenden havde anvendt de tidlige morgentimer til at omgrupperer sit artilleri og bringe nye batterier frem, der i det usigtbare vejr ikke kunne fastslås og dermed ikke bekæmpes. Fjendtlige fly ankom i store mængder, så snart vejret klarede op. Den spredte skydning blev hurtigt planmæssig. I den gamle stilling lå alt under kraftig beskydning, kun den nye erobrede stilling kunne de ikke finde, da det dels var miserabel og dels alle bevægelser her blev undgået. I de bageste grave og adgangsgrave er alt skudt sønder og sammen. I 2. og 4. Grav og i beredskabsstillingen er intet heller mere sikkert, da de tunge batterier fra Bully-Grenay og Loos skyder flankerende herimod. Meget tungt artilleri og skydninger med gas ligger dagen igennem over krestillingen og materielkompagnierne havde en vanskelig dag.

23. maj:

De forreste kompagnier bliver i løbet af natten afløst. 2. Kompanie afløser i højre afsnit, mens den afløste 4. Kompanie forskyder til Avion. 3. Kompanie overtager venstre afsnit, mens det afløste 1. Kompagni placeres i bagskråning-stillingen, hvorfra de gruppevis forskyder videre til Avion. 14. Kompanie trækkes frem til materieltransport. Med den konstante kraftige artilleriild og de ødelagte adgangsveje gjorde afløsningen meget vanskelig og langsom, men alligevel gennemført. Natten bragte kun enkelte schrapnells mod den forreste linje, men tung ild uafbrudt ligger over de bageste områder. Fremme mangler derfor materiel, specielt til etablering af dæknings tunneler, der var meget ønskelige, selvom også den egentlige etablering af grave er nødvendig, ikke mindst for at bedre de dårlige trafik forhold. Der kan endnu arbejdes om natten, men fra daggry er det umuligt. Stærk fjendtlig flyaktivitet styre artilleriet, og meget snart havde de fjendtlige batterier også skudt sig ind mod den forreste grav. Der mangler næsten fuldstændig dækninger og tabene er store. Om eftermiddagen vokser ilden sig til virknings-skydning mod den nordligste del af graven. Lette batterier på Mont-St.Eloi og Neuville, tunge batterier fra Mont-St.Eloi og flankerende fra Bully-Grenay og Loos arbejdede sammen. Den tunge, flankerende beskydning kommer planmæssigt frem over bakken. Der forventes et modangreb fra englænderne, ikke mindst fordi beskydningen hen under aften vokser til et næsten utænkeligt niveau. Vores egen spærreild virker effektivt, og intet angreb blev rettet mod bataljonens afsnit. Den fjendtlige ild fortsatte natten igennem, men bliver efterhånden upræcist mod den forreste grav, så der endeligt på ny kan arbejdes. På regimentsmærker på de faldne englænder kan modstanderen under angrebet identificeres som 7. Territorial-Regiment, City of London.

24. maj:

Morgentimerne var igen urolige, men aktiviteterne mindskedes i løbet af dagen, og var om aftenen ringe på grund af det overskyede og regnfulde vejr. Afløsningen af to kompagnier fra Inf.Regt. 162 sket hurtigt og uden videre tab. Beredskabskompagnierne 1 og 4 er allerede rykket til Avion, mens 2. og 3. Kompanie efter afløsning fra forreste linje, om aftenen følger efter, spiser i Avion og marcherer i løbet af natten til Hénin-Lietard. Bataljonen overgår hermed til 18. Reserve-Division 35. Reserve-Infanterie-Brigade. Også forbindelsen til IV/Res.Inf.Regt. 86 løses. 13. Kompanie (Lt.d.Res. Wichau) og 15. Kompanie (Lt. Franke) går tilbage til deres regiment. Vi skylder dem hjertelig tak for deres trofaste hjælp, som de i denne stilling ydede, og den fulde anerkendelse af det til stadighed udviste kammeratskab. Det samme gælder de brave bayrischen Reserve-Pioniere 10 under Oblt.d.R. P. Müller, som vi allerede skiltes fra i stillingen. Tabene under den nu afsluttede Operation "Schleswig-Holstein" beløb sig inklusive IV/86 og Res.Pionier 10: faldne 1 officer, 41 mand; sårede: 8 officerer,

179 mand; savnede: 6 mand. På de særligt ledende stillinger nævnte bataljonsberetningen Hptm.d.R. Banning som forreste afsnitskommandør under det egentlige angreb, Lt.d.R. Johannsen for det vanskelige, utaknemmelige og strålende gennemførte opgave med materieltransport og udbygning af stillingen, og Hptm.d.R. Engels for ledelsen af forplejningen gennem kampdagene. Det er umuligt indenfor rammerne af denne beretning at nævne alle navne, der fremgår af kompagni beretningerne fra denne periode. Blot nogle eksempler for særligt fremhævede navne skal angives:

1. Kompanie: Vzfw Bartelsen, Oberjäger Möller, Gefr. Kramer, Jäger Maatzen, Ebet.
 2. Kompanie: Oberjäger Ackermann, Gefr. Jennings, Jäg. Fahrenbrog, Kleeberg.
 3. Kompanie: Vzfw. Luther, Gefr. Renk, Jäg. Neumann, Lill, Remmers, Lange.
 4. Kompanie: Oberjäger Fuchs, Oberjäger Jantzen, Jäg. Thomass, Gassner, Hein, Paulsen.
- M.G.K.: Gefr. Krieger, Schütze Simon, Hüttmann, Leitermann, Brune, Kilisch.

Denne liste kan ikke gøre krav på at være fuldstændig eller tilgodesse alle. Så mange tavse heltegerninger rummede disse dage, at det ikke er muligt. Så mange bedrifter blev udført, der ikke tåler sammenligning med hinanden.

8. Roost-Warendin, Dourges og Sallaumines

(25. maj – 4. juni 1916)

25. – 28. maj:

Bataljonen ligger først i hvile kvarter i Hénin-Lietard, men flytter den 27. maj til Roost-Warendin nord for Douai, hvortil de marcherer samlet de 10 kilometer med musik i spidsen.

29. maj:

Den kommanderende general Exzellenz von Boehn inspicerer Bataljonen ved Chateau Bernicourt, udtaler sin fulde anerkendelse og uddeler udmærkelser for bataljonens kampindsats. Jernkorset I. Klasse modtager Hptm.d.R. Banning, Lt. Trabandt, Lt.d.R. Schmeling, Lt.d.R. Schulz og Oberjäger Fuchs fra 4. Kompanie. For udmærkelse foran fjenden udnævnes til Oberjäger: Gefr. Kramer (1. Kompanie) og Schütze Simon (M.G.K.) Desuden blev der uddelt 62 Jernkors II. Klasse.

30. maj – 15. juni:

Disse dage i hvil i det landskabelige, herlige område, er for alle en tid med dejlig rekreation efter de hårde dage ved Vimy. De nye, rolige omgivelser får efterhånden deres bitterhed til at forsvinde. Hvem glemmer hurtigere det ubehagelige end frontsoldaten, så snart han blot igen rigtig kan puste ud? Der er kun let eksercer tjene-
ste, foruden skydning på en hurtigt etableret skydebane nord for slottet Bernicourt og appeller. Resten er fritid. Spadseretur, fiskeri i søen, slotsdammen og i kanalen, ligesom gymnastik bringer hurtigt alle igen til kræfter. Den 15. juli trækkes Bataljonen til Douai og tager opstilling i espalier fra banegårdspladsen til Rue St.Jacques som H.M. Kejseren ankommer for at besøge H.K.H. Kronprinsen af Bayern. Allerede efter to timer forlader Kejseren igen stedet, og Bataljonen kan rykke tilbage til Roost-Warendin.

16. juni:

Jäger-Bataillon 9 jubilæumsdag. Det kommer ikke til den planlagte parade, konkurrence skydning og sport-fest, da Bataljonen flyttes til Dourges. Der sendtes på denne æresdag til alle gamle Lauenburger jægere og Inspektør der Jäger og Schützen en hilsen og et kraftigt "God Jagt!". Efter ankomst til Dourges understregede Hptm.d.R. Engels som stedfortræder for Kommandøren på orlov, dagens betydning med en tale og et fornyet løfte til Kejser og Fædreland.

17. – 20. juni:

Den totale hviletid var med forlægningen til Dourges alt for hurtigt forbi. Nu startede igen det natlige arbejde. Efter en dag til istandsættelse af de rimelige kvarterer, gik det om aftenen den 17. juni igen løs. Hvert kompagni havde en dag i hvil, da kun tre om natten rykkede ud, kører fra Dourges til Avion og marcherer herfra til forreste stilling. Arbejdet sker i Inf.Regt. 162 afsnit på Bayern og Sachsengang. Ganske vist var vejret godt og jorden tør, og også fjenden er meget rolig, men alligevel er arbejdet ikke let, da det drejer sig om oprydning af de

søndereskudte og med ødelagte materialer fyldte grave, hvortil kom turen med bane og marchturen! Heller ikke selve arbejdet var let. For at undgå unødvendige anstrengelser, blev kompagnierne hurtigt igen lagt længere frem. Fremme i stillingen oplevede vi under grænseløs spænding de aftenlige luftkampe. Om en dag – den 18. juni – så vi, uden at vide det, *Immelmann* styrte ned. Korpsbefalingen om denne ulykkelige hændelse bør have sin plads:

”Den 18. 6. 1916 kl. 2215, kort efter han begyndte angreb mod overlegne engelske fly, styrtede som følge af et uheld, Oblt. Immelmann dødeligt ned over Sallaumines. Uerstattelig er for os dette tab. Æret af H.M. Kejseren, bekendt af hele det tyske folk og langt ud over grænserne af vores Fædreland, fandt han, sine fjenders skræk, en tidlig heltedød. 6. Armee, frem for alt Flyvetropperne, vil med taknemmelighed bevare luftens helt i taknemmelig erindring”.

21. juni – 4. juli:

Om aftenen den 21. juni flyttede 1. og 3. Kompanie til Avion-Vest, og om aftenen den 22. juni 2. og 4. Kompanie til Sallaumines. Kvartererne i Avion var tålelige, delvist i kældre, bedre i Sallaumines i minearbejder kolonier i den sydlige og sydvestlige del af byen. Stab og kommandokontor er placeret i Billy-Montigny. Arbejdsfordelingen er: Tre kompagnier arbejde hver nat ved Inf.Regt. 162. Tre timers arbejde skal udføres, hvortil Sallaumines kompagnierne desuden hver nat havde to timers march frem og tilbage til deres kvarterer. Indtil den 25. juni var der et godt, klart vejr, der selv om aftenen gav god sigtbarhed. Den fjendtlige flyaktivitet var derimod meget kraftig. Endnu er arbejdet i det tørre vejr rimelig let (stillingsudbygning og materiel transport). Den 25. juni særlig heftig luftaktivitet, om eftermiddagen masseangreb af fly med svovlgranater mod vores lænkeballoner i Sallaumines, et grusomt-flot, men ikke helt behageligt skuespil for indbyggerne i Sallaumines! Med den forstærkede flyaktivitet øges antallet af daglige og natlige ildoverfald på Avion. Fra den 26. juni begynder et grusomt regnvejr: Sallaumines kompagnierne var allerede nået frem til Givenchy, men måtte indse det formålsløse af ethvert arbejde og marcherede gennemblødte tilbage. Vejret fortsatte regnfuldt og mudderet blev ubeskriveligt. Marchen gik gennem knædyb pløje i Givenchy, hvor ildoverfald hele tiden ramte de gamle, søndereskudte ruiner, og man er glad, når man endeligt har nået frem i graven. I tre timer bliver der arbejdet på at overvinde mudderet og det besværlige gravearbejde i det klæbrige ler, fyldt med rester af materialer. Forstyrrelsesild fra M.G. suser hele tiden forbi, schrapnells springer rundt om, gasgranater gør det nødvendigt ind i mellem at arbejde iført gasmasker. Og så tilbagemarchen i daggryet gennem ild, mudder og vand. Når man så endeligt igen mellem kl. 5 og 6 når tilbage til Sallaumines, hvor natlige fly havde kastet bomber, som den 1. juli midt i 2. Kompanies kvarterer, kastede tre bomber, kan man kun trække let på skuldrene før man lægger sig til at sove i de vinduesløse huler. 3. Kompanie havde fra 28. juni en vedvarende underlæggelse ved Res.Inf.Regt. 76 på Giesseler højderne, og blev her under vanskelige forhold en tid indsat i kampene i forreste grav. Den 30. juni blev kompagnifører for 3. Kompanie, Oblt.d.R. Floss, såret. Under denne arbejdsperiode havde M.G.K. uddannet et kommando på 90 mand fra Aspirantkurser og Feldrekurtdetot.

9. Stillingskamp ved Lens

(5. juli – 21. juli 1916)

5. juli:

Bataljonen skal fra Inf.Regt. 27 (7. Inf.Div./IV. A.K.) overtage to kompagni afsnit nordvest for Liévin, en forstad til Lens. Beredskab Nord bliver allerede om aftenen den 5. juli overtaget af 3. Kompanie.

6. juni:

Om aftenen afløser 2. Kompanie i Afsnit P2 og 4. Kompanie til venstre herfor Afsnit Q foran Fosse Alfred [Fosse Nr. 6]. M.G.K. bringer det tilsvarende antal maskingeværer med frem. Stillingen er meget ubehagelig, og specielt Afsnit P2 langs banedæmningen er urolig med en konstant beskydning med de onde engelske kuglehaleminer, ikke mindst fordi vi ikke havde midler til gengældelse. 1. Kompanie rykker ind som Beredskab Midt.

7. juli:

Stillingsbesættelsen var ikke endegyldig. Da IV. A.K. helt blev trukket ud og erstattet af IX. Res.K., skete der samtidig en nyfordeling. Sammen med Res. Inf. Rgt 84 overgik Bataljonen igen til 33. Res. Inf.Brig. og 17. Res.

ringe omfang være beskudt, da der overhovedet kun kunne fastslås få indskudssteder. Fredstids indretninger møder os overalt; træ overdækkede poststader, døre i forbindelsesgange og så disse smalle gangstier! En anstændig trommeild ville have været katastrofal i disse fælder. 20-30 meter hindring foran den forreste grav, hvorimod var der foran de bagved liggende stillinger ingen eller kun svage hindringer. Dækninger i de bageste grave var endnu kun under forberedelse, og virkede sundhedsfarlige på grund af sammenstyrtningsfare. Kun i den første grav var der noget anvendeligt. Beredskabskompagnierne lå i minearbejder kolonien St.Pierre, om dagen i de endnu intakte stuer, om natten i de næsten luksuriøst udbyggede kældre med elektrisk lys. Som sagt: Skyttegravssoldaterne fra Vimy rystede på hovedet.

8. – 21. juli:

Afløsning bringer to kompagnier i forreste linje, en i beredskab og en i ro i Fouquières. Denne omskiftning skete imidlertid kun sjældent, for en så dejlig, rolig stilling kan man jo ikke være i evighed. Fra den 16. juli blev allerede dele af IX. Res.K. afløst og uroen tager overhånd. Den 19. juli blev det også vores Bataljons tur. Først blev 3. Kompanie afløst i beredskab af 1./Bayr. I.R. 14 og marcherede til Hénin-Lietard. Den 20. fulgte 1. Kompanie fra Fouquières. Den 21. aften blev som de sidste 2. og 4. Kompanie og M.G.K. afløst af 11. og 12./bayr. IR 14. For at gøre afskeden med denne dejlige stilling lettere, ligger netop denne dag et ildoverfald over de bageste områder, så afløsningen udebliver i timevis, og kompagnierne først mellem kl. 06 og 07 nåede frem til deres kvarterer. Også disse kompagnier skulle være fremme i Hénin-Lietard samme eftermiddag. Kl. 16 blev der på banegården indladet og allerede kl. 19 holdt toget på Cambrai hovedbanegård – Somme-slag!

På denne markante skillelinje mellem bataljonens to hovedindsatsområder, bør der være plads til to skrivelser, der danner ærefuld afsked med det førte store afsnit:

Armee-Oberkommando der 6. Armee

A.H.Qu, den 20.7.1916.

Armee Dagsbefaling

Med IX. Res.Korps afsked med 6. Armee udtrykker jeg min hjerteligste tak og min fulde anerkendelse for indsatsen i tiden under armeen. Korpsset rykkede under efterårsslaget 1915 under vanskelige forhold ind i vores linje, og har her endnu engang bevist sin fortræffelige ånd. Strålende resultater, som erobringen af den hård omkæmpede Giessler-højder og stormen på den forreste fjendtlige stilling på højderne syd for Givenchy-en-Gohelle har bevist, at korpsset har opretholdt en uimodståelig angrebsånd. Jeg er ikke i tvivl om, at denne ånd også vil blive befaret under nye opgaver og ønsker korpsset under sin fortræffelig, veltjente føring nye succeser.

Sign. Rupprecht
Kronprins af Bayern.

Generalkommando IX. Reserve-Korps

K.H.Qu. 19.7.16.

Soldater ved IX. Reserve-Korps!

I 21 måneder har Armeekorpsset udholdt stillingskampen. Med aldrig svigtende hengivenhed har I under de mest vanskelige forhold udbygget og forsvaret Jeres stillinger. Nu hedder det at kæmpe på et andet sted, og kaste fjenden tilbage. Allerede en gang er det forundt os, ved Noyon på det afgørende tidspunkt at gribe ind i situationens udvikling. Og som dengang armeekorpsset med uforglemmelig tapperhed kæmpede og slog en dobbelt så overlegen fjende, så ser jeg også med ubetinget tillid til mine tapre tropper, der som jeg, på ny vil bekræfte IX. Res.Korps gode navn. Enhver må være sig bevist, at det i disse dage drejer sig om vores Fædrelands skæbne, om Hærens ære. Og nu fremad med Gud for Kejser og Fædreland.

Den kommanderende general
Sign.. v. Boehn
General der Infanterie

10. I Somme slaget

(22. juli – 24. august 1916)

Situation:

Den 1. juli startede det engelsk-franske masseangreb fra syd for Arras til lidt nord for Chaulnes på begge sider af Somme og Ancre efter at det gennem mange måneder med ubegrænsede midler var blevet forberedt. Tyngden i det franske angreb gik i retning af Peronne – som de dengang ikke nåede. Tyngden i det engelske angreb udgik fra Albert. I den første storm blev der ikke opnået meget. Nord for Ancres blev der hurtigt ro, men syd for Thiepval fulgte nu hele trykket og modtrykket. Siden den 4. juli var der mellem Thiepval, la Boisselle og Mametz blevet kæmpet om hver eneste meter jord. Skridt for skridt pressede englænderne sig frem under tryk fra deres materiel- og artillerimasse; de gamle landsbyer Oivillers-la-Boisselle, Contalmaison, Bazentin faldt i fjendens hænder. Fra den 19. juli blev der kæmpet frem og tilbage om Longueval og Delville-skoven. Den 20. juli blev der igen indsat et hovedangreb med 17 divisioner langs hele Somme fronten med en bredde på 40 km. Indsættelse af engelske rytterregimenter kan ikke ændre de generelt dårlige resultater. Den 22. og 23. juli blev der kæmpet bittert om Foureaux-skoven [High Wood] foran Flers. Den 24. juli lurede kampen op omkring landsbyen Poziérs.

22. og 23. juli:

Om natten ligger Bataljonen i Cambrai. Den 22. juli morgen marcherede kompagnierne uden M.G.K. med halv times mellemrum på grund af faren fra fly fra Cambrai over Provillle – Cantaing – Flesquières – Havrincourt til Hermies: 20 km march i et lummert, trykkende vejr langs utroligt støvende veje – en virkelig anstrengelse! På grund af forskydningerne frem og tilbage fra fronten er landsbyerne generelt overfyldte med mennesker og køretøjer. Kvarterer er beskidte og begrænsede. Den 23. juli er hviledag i Hermies. Hptm.d.R. Firgau modtager her sit E.K. I. M.G.K. når frem fra Cambrai. Bataljonen tilhører igen 35. Res.Inf.Brig. 18. Res.Div. Korpsen er underlagt Armeegruppe Boehn, 2. Armeegruppe Gallwitz. Med nogle få tidsbegrænsede forskydninger i brigade- og divisionsenheder, forbliver det sådan indtil den 22. august. Den 23. juli indløber befaling til afløsning langs fronten: IX. Res.K. afløser i Afsnit Freureux-skov – Longueval. Jäger-bataljonen er i første omgang Armeegruppe reserve.

24. juli – 2. august:

Kompagnierne marcherer med afstande om morgenen den 24. juli til Rocquigny, hvor den kommer i kvarter. På grund af den stærke belægning af landsbyen er kvarterer kun i meget ringe antal til disposition, og det bliver ikke bedre af de mange troppeforstyrrelser. Kompagnierne går i bivuak i den sydlige kant af landsbyen. Det er varme, lumre dage og kolde nætter, men i det mindst forbliver man tørre. Tiden bruges til en smule tjeneste, undervisning og forberedelser til de forestående kampe. Fremme raser kampene dag og nat. Der ligger ingen ild over Rocquigny, kun fjendtlige fly, der kommer i stort antal, er en gene. Den 30. juli om aftenen kaster en eskadrille på 12 fly bomber over landsbyen, desværre med stor succes. 4. Kompanie forlægger deres bivuakplads. Her bliver der gravet mands dybe grave til beskyttelse mod bomberne. Tre dage blev der midlertidigt gjort brug af Bataljonen som gruppereserve: den 27. juli om eftermiddagen forlægges den til le Transloy og underlagt 5. Inf. Div., der ved Longueval og Delville-skoven havde haft store tab. Den 28. juli kl. 0400 rykkede i første omgang Bataljonsstab, 2. og 3. Kompanie og 7 M.G. frem i 3. stilling syd for Flers med 3. Kompanie til højre og 2. Kompanie til venstre. Oppakning efterlades i le Transloy. Graven er rimelig, men har ingen dækningsrum. Ved middagstid bliver 1. og 4. Kompanie også sendt frem. 4. Kompanie besætter 3. Grav til venstre for 2. Kompanie, mens 1. Kompanie rykker en grav længere frem til Foureaux-Riegel, for her at lukke et hul mellem højre af Res.Inf.Regt. 76 og Gren.Regt. 12 til venstre. Den fjendtlige artilleri beskydning varer hele dagen og stiger mod middag. Flers selv ligger under tungt artilleri. Bataljonen forblev i stillingen om natten 28./29. juli indtil 12. Gren.Regt. blev afløst af Inf.Regt. 23. Heftige kampe med spærreild fra begge sider forsinker Bataljonens afmarch, så det er først kl. 03 at den når tilbage til Le Transloy. De gennemmarcherende og her spisende Kompagnier undslap lige netop et kraftigt ildoverfald på le Transloy og er om morgenen igen på den gamle bivuakplads i Rocquigny. Kun 4. Kompanie lå på en ny plads midt i landsbyen i nærheden af M.G.K. På dette tidspunkt modtog Bataljonskommandør Major Mansfeld ordenen "Kreuz der Ritter des Kgl. Hausordens der Hohenzollern mit Schwertern".

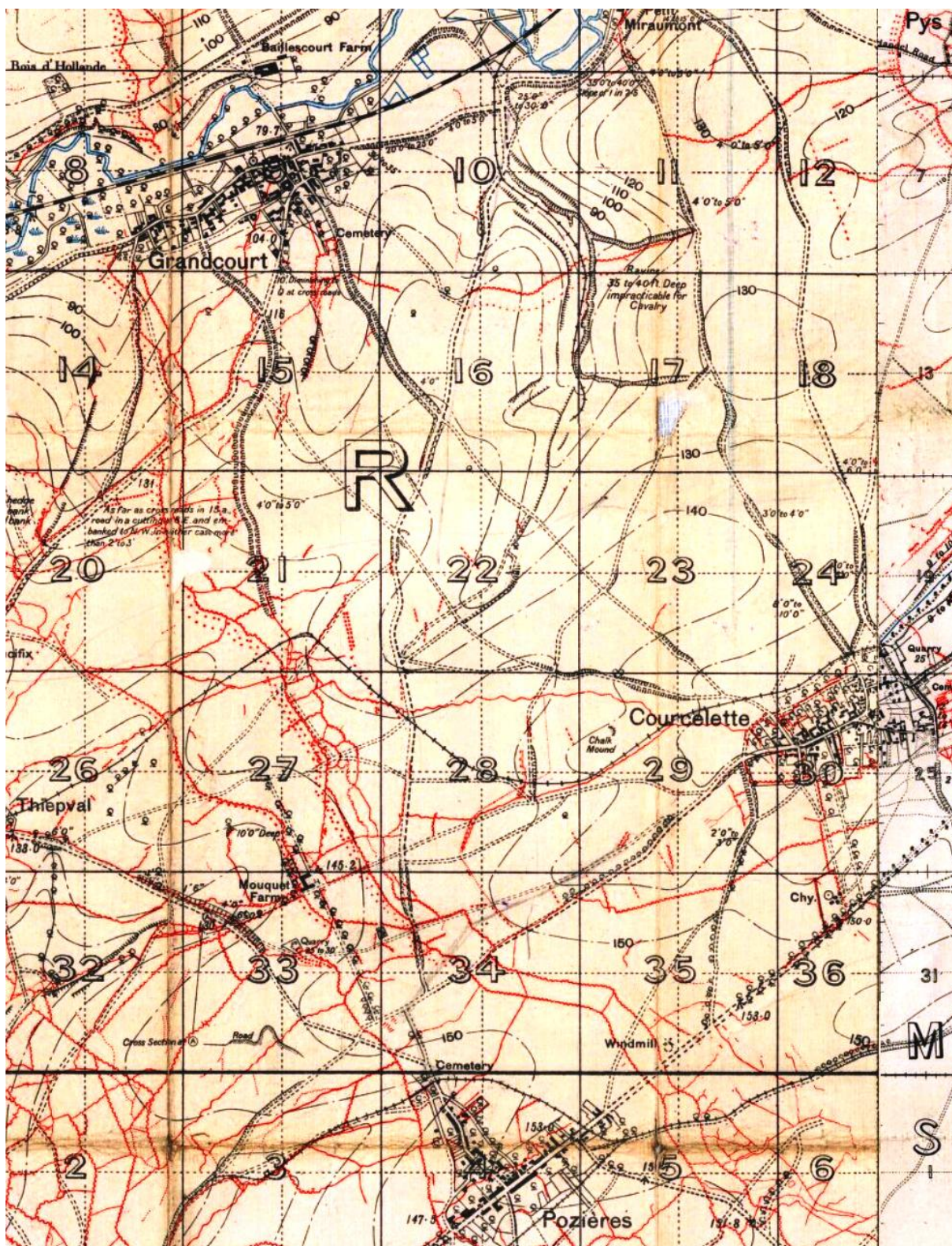

3. august:

Siden den 25. juli er der foran Armeegruppe Boehn samlet 16 engelske divisioner, herunder to australske, hvoraf 10 hele tiden står i fronten. Det er altså hidtil ikke alene lykkedes armegruppen med dens fire divisioner at yde modstand mod den firefold overmagt, men også til tider at kaste fjenden tilbage med store tab. Hovedkampen ligger i øjeblikket ved Pozières. Det er her Bataljonen nu modtager befaling til om natten fra 3. til 4. august at afløse i Res.Inf.Regt. 86 afsnit. Om eftermiddagen gik det til Ligny-Thilloy, der kort forinden Bataljonnens ankomst havde været under kraftig beskydning, ledet fra fly. Kompagnierne skulle nu med en styrke på 160 geværer rykke ind i stillingen. Den resterende del på omkring 85 mand samledes i et bærekommando under Lt.d.R. Stäcker og forbliver i Ligny-Thilloy. Indtil det blev mørkt hvilede Bataljonen i flyverskjul i vestkanten af byen, og rykkede så efter en præcis fordeling af de tildelte afsnit til kirkegården ved Pys, hvor ved midnat vejvisere til fronten skulle mødes. Bataljonen forstærkes til et "Regiment Mansfeld" ved underlæggelsen af II./Res.Regt. 86 og 6 M.G. under Hptm. Sieveking. Heraf blev to kompagnier placeret som reserve for vores afsnit, mens to foreløbig dannede Brigade-reserve i Below-stillingen syd for Pys. Regiment Mansfeld kom under kommando af 81. Res.Brig. Stabs-kvarter i Pys.

4. august:

I forreste stilling livlig angrebsild, så afløsningen måtte udskydes. Først efter at ilden mindskedes kl. 0100, marcherede kompagnierne frem. Dem, der deltog i denne afløsning, vil aldrig glemme den. Et kort stykke ad vejen, så gennem terrænet nord forbi Courcellette, der stadig ligger under kraftig beskydning, så ind i løbegraven. Vel i en hel time går det snublende fremad i den svingende, smalle og ødelagte grav. Hvor ofte kom ikke råbet: "blokeret" og igen måtte der ventes, mens granaterne faldt overalt. I virvaret i reservestillingen var det slet ikke til at komme frem. I bataljonens kommandostation var der nye fører (Hptm. Banning), der imidlertid endnu ikke ved ordentlig besked. De rigtige førere fra fronten er ikke ankommet. 2. Kompanie (Oblt.d.R. Karitzky) og 4. Kompanie (Lt.d.R. Nebermann) kommer i første linje. 1. Kompanie (Hptm.d.R. Firgau) og en del af 4. Kompanie i 2. Grav og bagved i Bayern-Riegel 3. Kompanie (Oblt.d.R. Flos). M.G.K. (Oblt.d.R. Raabe) er indsat overalt. afløsningen sker under den mindskede beskydning så glat, som den manglende føring gør det muligt.

Det lykkes imidlertid fuldstændigt at overtage forgængernes kompagniafsnit. Alligevel opstår der et hul mellem 2. og 4. Kompagni, der i den korte tid inden dag gry ikke mere kan lukkes, uanset hvor meget forbindelsespatruljen under Oberjäger Ackermann fra 2. Kompanie anstrænger sig. 2. Kompanies nye grav er forfærdelig. Den

består kun af uddybede granathuller uden forbindelse med hinanden. Arbejdet i den tørre lerjord er næsten umulig. Den korte arbejdstid i mørke bringer næsten intet. Som det bliver lyst viser det sig, at der til højre for 2. Kompanie, hvor Res.Inf.Regt. 11 under angreb er blevet løbet over ende eller trængt tilbage, er et bredt hul, hvor englænderne i daggryet vil fastlægge sin nye stilling. Højre fløj hænger i luften. Lt.d.R. Kasper bøjer linjen en smule tilbage og begynder en beskydning af englænderne. Resten af kompagniet vender om og skyder bagud mod højre – ”Visier 750” – 11. Regiment rydder i mellemtiden fra højre deres ”Stockacher-Graben” for indtrængende englændere, og 2. Kompanie har rig mulighed for at ramme den tilbagegående fjende. En dristig patrulje (Jäger Claussen fra 2. Kompanie), fastslår, at linjen igen er på fasthænder af IR 11. Dermed er hullet fastlagt på omkring 800 meter. To rekvirerede maskingeværer under Vzfw. Rodatz (M.G.K.), som hurtigt herefter faldt, blev placeret på højre fløj for at lukke hullet indtil en planlagt lukning om aftenen eller til IR 11 gik til modangreb. Om formiddagen lå kun ringe ild over 2. Kompanie, men fra middag følger kraftig, præcist flankerende beskydning, ledet fra lavtflyvende maskiner ved hjælp af hornsignaler. Ilden må derfor undviges frem eller tilbage, for de fjendtlige batterier altså sideværts. Tabene var meget store. Lt.d.R. Sengstacke falder. 4. Kompanie måtte straks efter afløsningen forsvarer sig mod et kraftigt håndgranatangreb mod dens Sappe 2. Lt.d.R. Wimmel blev herunder såret. Med opsplittningen af dens styrke på gravedele og sappe, var 4. Kompanie i stor nød. Den gjorde alt for at sikre lukningen af hullet til 2. Kompanie, men det var umuligt ved dagslys. 1. Kompanie når først frem efter daggry og kan i første omgang ikke besætte Sierichweg-posten 150 meter til højre for fløjen, som forgængerer heller ikke havde kunnet besætte, da dette stykke om dagen konstant blev skudt sønder og sammen. For natten fra 4. til 5. august er det hensigten på ny at grave denne stilling og at besætte den. Da om morgenen en Offiziersstellvertreter ankom med de sidste 20 mand af 1. Kompanie og meldte, at 5./Res.Inf.Regt. 11 i løbet af natten var faldet tilbage, sendte Hptm. Firtau til sikring af højre flanke en patrulje under Vzfw. Petersen til Sierichweg. Den nåede 700 meter frem og blev her som postering, forstærket af en gruppe. Yderligere to grupper blev holdt i beredskab. 1. Kompanie traf derefter faste aftaler med 4. og 2. Kompanie om at hjælpe med at lukket hullet i løber natten, og satte derefter 2½ gruppe i beredskab i tilfælde af behov. Fra 3. Kompanie i Bayern-Riegel rykkede 3. og 4. deling om formiddagen frem i 1. Kompanie stilling, for fra Gierichweg at støtte det planlagte angreb fra R.I.R 11 gennem Stockacher Graben. R.I.R 11 gik ikke frem, men Gierichweg var af den tidligere nævnte patrulje under Vzfw. Petersen sikret over 700 meter. Angrebet faldt dermed ud, og kun 3. Deling fra 3. Kompagni forblev ved 1. Kompanie i graven. 4. Deling blev trukket tilbage. Dagen igennem ligger kraftig beskydning over Bayern-Riegel. Om aftenen skulle 3. Kompanie afløse højre fløjkompagni af IR 162 til venstre for 4. Kompanie. M.G.K. var først den 4. august om morgenen nået frem til stillingen under meget dårlige vejvisere. Den indsatte i første omgang 9 geværer i linjen. Lt. Harrass falder om formiddagen efter inspicering af opstillingen af geværerne.

Om aftenen steg beskydningen voldsomt med indsættelsen af tungt artilleri, skifter omkring kl. 2200 pludseligt over forreste stilling til schrapnells. Englænderne angreb i grupper og kolonner, der dukkede op fra nærliggende grave på 50 meters afstand. 2. Kompanie front holder på højre fløj på grund af en effektiv M.G.-ild, mens der i midten udvikler sig kampe på håndgranater og nærkamp. Gennembrydende englænder beskydes bagfra. 4. Deling, der på grund af hullet mellem 4. og 2. Kompanie var spredt for meget, løbes over ende og nedkæmpes i håndgranatkamp. Delingsfører Vzfw. Zietz danner med 1 Oberjäger og 2 Jäger som rest af Delingen ligger i en Sappe på venstre fløj under konstant håndgranatkamp, og forhindre her på effektiv måde en videre oprulning af linjen. Bagfra kommer i løbet af natten sårede englændere, der tages til fange. Allerede til fange tagne medlemmer af IR 11 uden våben indsættes igen. Så kommer fra alle sider meldinger om, at de mange lettere sårede og bærehold ikke længere kan gå tilbage og at de bliver beskudt. Oberjäger Mayer går flere gange på dristigt gennemførte patruljer hele vejen rundt, og støder overalt på englændere. Der bliver nu klart, at 2. Kompanie er afskåret. Hvad nytter det så, at englændere fra Royal Fusilier Regiment i rækker ligger foran vores front? Også 4. Kompanie havde måttet forsvarer sig mod kraftige angreb i tre bølger, og havde også fuldstændigt afvist dem. Delingen på tre grupper, der lå i beredskab til lukning af hullet mellem 2. og 4. Kompanie, havde nødvendigvis måttet indsættes og trukket tilbage i 4. Kompanies stilling. 1. Kompanie stod klar under angrebet, men blev ikke mere direkte ramt. 3. Kompanie kan på grund af angrebet ikke rettidigt afløse 11./IR 162.

5. august:

3. Kompanies afløsning kan først gennemføres omkring kl. 0200 og sker organiseret. Under angrebet er imidlertid forbindelsen til venstre til I.R. 162 gået tabt ved 11./IR 162. Dette regiment var presset tilbage til Bayern-Riegel, hvorved der var opstået et hul på 500 meter. Patruljer fra 3. Kompanie støder efter 150 meter på englændere. Graven spærres af en barrikade og et M.G. indbygges. Tre fremskudte trupper fra 3. Kompanie under Lt. Reimers hænger fuldstændig i luften og må trækkes tilbage på grund af et voldsomt bombardement fra minekastere. 3 delingsførere og 15 mand var allerede sat ud af spillet. En ny fremskudt post blev etableret 100 meter

foran hovedgraven. 7./Res.Inf.Reg. 86 spærre Fabeck-Graven mod øst for at beskytte 3. Kompanie mod omringelse. Samtidig med de fremskudte grupper fra 3. Kompanie, trækker 4. Kompanie deres ligeledes hårdt ramte 1. Deling (Delingsfører og 12 mand) tilbage i den gamle stilling, hvor der kun ligger 3½ gruppe under Lt.d.R. Oehlkers, der under den utroligt kraftige beskydning om aftenen reduceres til 14 mand. Ved 1. Kompanie stilles om morgenen 6./I.R. 157 til disposition, der sammen med flammekastere skal rense Gierichweg. Dette lykkes kun over et kort stykke. Fjenden trænger øjeblikkeligt efter og Gierichweg må igen blokeres. 6./I.R. 157 forbliver i stillingen til højre for 1. Kompanie. Hermed er der igen opnået forbindelse til R.I.R. 11. Derimod kunne intet mere redde 2. Kompanie. Dens stilling blev imidlertid ikke, som Bataljonen formodede, gået tabt under angrebet. Stadig ligger resterne fast i en tynd skyttekæde over omkring 400 meter uden mulighed for kontakt. Ingen ved, hvem der endnu er i live. Alle er henvist til sig selv. Alle på sin post skyder, der er mål nok, men ikke patroner. Ved middagstid er der ikke flere. Håndgranater manglede allerede om natten. Fly dukker op tæt over linjen og hjælper englænderne fra nærmeste afstand med at omringe de få rester af kompagniet. Nu begyndte den værgeløse, nedtrykkende og frygtelige venten på natten, hvor alt, hvad der endnu er i live, kan trækkes sammen. Ved dagslys er det umuligt. Man kan ikke engang nå over til sin nabo, da engelske M.G. øjeblikkeligt standser ethvert forsøg. Egne M.G. er ikke længere anvendelige. Fra middagstid begynde endda *egget* tungt artilleri at falde i og omkring stedet: altså er man også her anset for fortabt, og der er ingen håb om det så kraftigt håbede modangreb den kommende nat. Men det skal endda ikke komme til at blive nat. Præcis kl. 1730 dukker englænderne op, stålhjelm ved stålhjelm meget tæt på, og begynder en systematisk oprensning. En for en bliver de fra højre fløj nu de værgeløse, af træthed og sindsbevægelse, næsten bevidstløse folk hente ud og ført tilbage i et ærefuldt fangenskab. Alle forsøg fra 3. Kompanie igen at etablere forbindelse til Inf.Reg. 162 mislykkedes. Om aftenen den 5. august fik "Regiment Mansfeld" stillet tre kompagnier (5., 7. og 8./I.R. 157) under Hptm. Mends til disposition med kun en *samlet* styrke på 150 geværer. Et kompagni heraf, der skulle forlænge venstre fløj af 3. Kompanie, blev igen med det samme trukket ud. Nu blev disse tre kompagnier fra I.R. 157 igen sat i beredskab til natten fra 5. til 6. august, hvor I.R. 162 skulle lukke hullet. Tidligt om morgenen den 6. august gennemførtes denne storm med særligt indsatte stød-bataljoner I. og II./Inf.Reg. 63. Det mislykkedes. Hullet på venstre fløj var stadig åben. Imidlertid var fjenden trængt lidt tilbage. Opklaring fastslår, at 300 meter til venstre for 3. Kompanie er åben. Her indsættes øjeblikkeligt 7. og 8. Kompanie/IR 157, mens 5./IR 157 indsættes i Bayern-Riegel.

6. august:

Om natten fra 5./6. angreb englænderne på ny, hovedsageligt ved 4. Kompanie, der hele dagen før havde ligget under kraftig beskydning, men uden resultat. To grupper madafhenter måtte forblive i forreste linje, for en smule at forstærke den hårdt ramte besætning. Ved 1. Kompanie blev endnu et fremstød med 6./I.R. 157 forgæves. Hele Regimentsstillingen ligger konstant under kraftig beskydning, ligesom de bagvedliggende grave og forbindelsesgrave, der over lange trækninger er fuldstændig var sønderskudte. Kun om morgenen er det roligt så længe enkelte tyske fly viser sig over området, men omkring kl. 9 kan de ikke længere holde stand mod de mange fjendtlige fly, der nu hele tiden kredser i lav højde og præcist dirigere deres batterier. Den mindste bevægelse eller samling i de dårlige, dækningsløse grave påkalder sig øjeblikkeligt kraftig ild. På den måde er hele dagen dømt til uvirksomhed og til at lege skjul. Kompagnierne tab er uhyre. Gennem talrige sammenstyrtninger og de daglange kamphandlinger ved ofte mangelfuld forplejning, og kun meget vanskelig genforsyning med det mest nødvendige kampmateriale, er den enkeltes modstandskraft spændt til det yderste. Bærerkommandoen i Signy-Thilloz bliver indsat i linjen, mens en forventet ankomst på 72 mand personelerstatning skal overtage transporterne.

7. august:

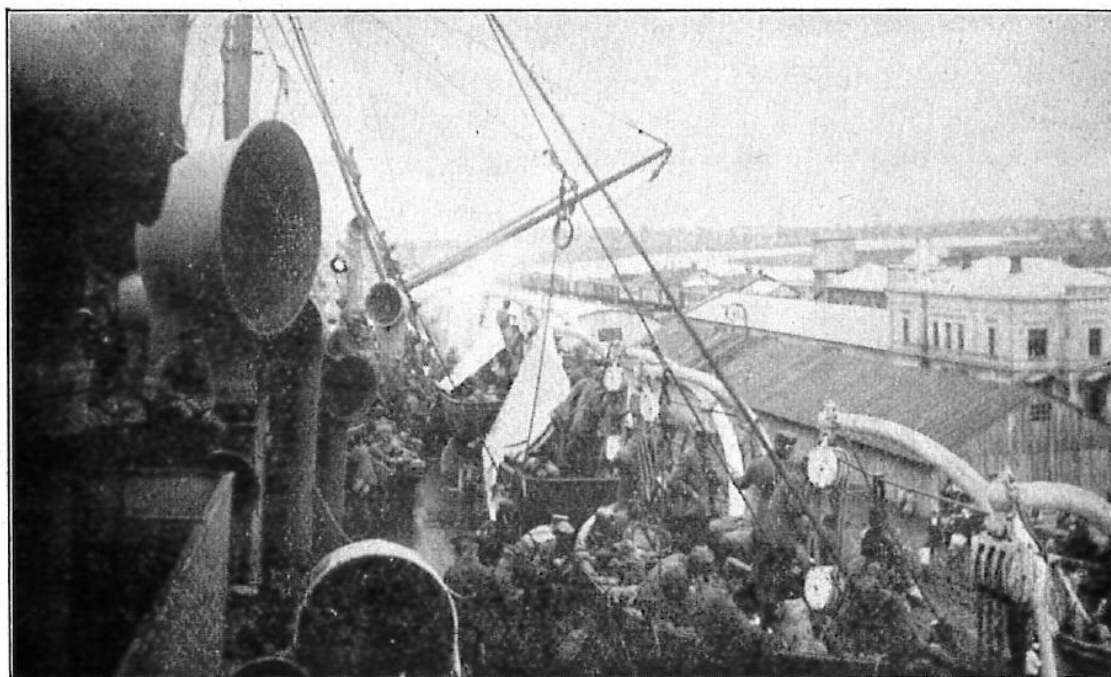
1. Kompanie afløses af 6./RIR 86, trækkes tilbage i "Braune" stilling, hvor de konstant må stille kommandoer til mad- og materieltransporter. Til venstre for 3. Kompanie blev der om morgenen igen af Inf.Reg. 62 gjort forsøg på at gentage angrebet fra Bayern-Riegel mod den Brune stilling, som allerede forsøg om morgenen den 6. august, men med samme manglende resultat. Et kompagni fra I./Res.Inf.Reg. 86, der var stillet specielt til rådighed til afløsning af 3. Kompanie, dukker ikke op. Højre fløjkompagni, nu 6./RIR 86, bliver om aftenen forstærket af resterne af 7./RIR 86.

8. august:

Et angreb er befalet for natten: Regiment Mansfeld skal sammen med tre kompagnier fra RIR 11 generobre Sierichweg frem til den gamle regimentsgrænse. Til forstærkning tilgår 1. Kompanie/RIR 86 (Lt. Thalemann), der efter en ildforberedelse sammen med flammekastere lykkedes at rense 350 meter af Fierichweges for fjender.

M.G.K. (luftværnsgevær) i kraterlandskabet ved Vimy 1916/16

Transport fra Siewastopol til Boti, juli 1918

På 200 meters afstand blev dette kompagni øjeblikkeligt skudt sammen af den fjendtlige artilleri og må igen rømme. En storm med et kompagni fra RIR 11 er allerede mislykkedes.

Om eftermiddagen fra kl. 18 stiger ilden over hele afsnittet, specielt tunge kalibre og minekastere, til yderste heftighed, så et angreb må forventes. 1. Kompanie trækkes frem og de forskellige mindre enheder opløses og i Febeck-Graben og i begge Riegel-stillinger. I 4. Kompanie bliver Deling Oehlkers af den voldsomme ild reduceret til 3 mand, der sluttet sig til 3. Kompanie. Lt.d.R. Oehlkers falder. Angrebet kommer kl. 2200. 2. og 3. deling fra 4. Kompanie afviser angrebet, der gentages tre gang mellem kl. 22 og 02 med store tab til fjenden. Ved 3. Kompagni angriber australiere i tætte følger front og på venstre flanke, hvor I./63 har undvejet den voldsomme beskydning og hvor fjenden er fulgt efter. 3. Kompanie kan holde angrebet nede, og enkelte fjendtlige grupper, der er trængt gennem den middelmådige hindring, nedkæmpes med håndgranater. En styrke på omkring 50 australiere er til venstre nået ind bag 3. Kompanie, hvor de angriber fra ryggen. Vzfw. Reh og hans deling lykkes det at standse dette. Også til højre for 3. Kompanie er fjenden brudt gennem et hul som var opstået i 6./RIR 86, som havde afløst 1. Kompanie. Dette lukkes af et M.G., der resolut af Gefreiter Hochfeld fra M.G.K. var flyttet hertil. Omkring midnat mindskes endeligt de fjendtlige angreb.

9. august:

3. Kompanie melder, at de i deres afsnit inklusiv 4. Deling fra 4. Kompanie, kun disponerer over omkring 40 geværer. De anmoder indtrængende om håndgranater, geværammunition og forstærkning. Meldingen gentages kl. 01 og 02, da englændernes pres under håndgranatangreb til venstre hele tiden øges. Meldinger når ikke tilbage, altså kommer der ingen hjælp. Det fastholdte afsnit bliver hele tiden mindre. Hver eneste meter forsvares. Så løber man tør for håndgranater og også M.G. er skudt tom. Sårede sendes eller bæres tilbage. En jernring begynder at lukke sig om den nu hele tiden mere og mere indskrumpede stilling med australiere på tre sider. Kl. 0330 giver Oblt.d.R. Floss ordre til tilbagetrækning (M.G. var allerede sendt tilbage), men ordren kan ikke længere fuldstændig udføres. Omkring 14 Ober- og Jägere falder i fangenskab, mens Oblt.d.R. Flos og 6 mand i spring fra krater til krater slipper gennem den vilde fjendtlige gevær- og maskingeværrild, og kan meddele Bataljonen om kompagniet skæbne.

I denne dags beretninger om det heltmodige forsvar langs Somme ved 3. Kompanie, fremstår følgende navne: Gefr. Hitzeroth (faldet), Oberjäger Köhler, Oberjäger Andresen, Gefr. Martens og Jäger Döbereiner, fra 4. Kompanie: Vzfw. Strödel, Oberjäger Eggers, Gefr. Heinsohn, Jäger Kruse og Sievers, hvis indsats i detaljer, der desværre her ikke er plads. M.G.K. nævner i deres rapport specielt Grfr. Leitermann, Oberjäger Bröckel, Gefr. Hochfeld, Schütze Jff og Bruhn. M.G.K. havde først 9, så 10 geværer indsat på de forskellige og truede punkter, og overalt holdt fast med stor dygtighed. Det konstante råb efter M.G. i disse dage fra alle sider var aldrig uden grund og var aldrig forgæves. Det vil vi aldrig glemme M.G.K. i forbindelse med resultaterne og den hårdnakkede modstand. De øvrige kompagnier meldinger angiver ingen navne. Hvem kan sige, hvor megen pligttrøskab, hvor megen mod grænsende til dødsforagt, disse dage ved Somme udviste, hvor mange sår, denne sammenbidte og trofaste udholdenhed i det overdragne afsnit kostede, og hvor megen stille heltegerning disse kampschildringer dækker over – for slet ikke at tale om at berette om dem? Historien må derfor gives videre, og kan kun fastslås med enkle og nøgterne militæriske ord: Det lykkedes Bataljonen i konstante kampe gennem fem dage og nætter, under største afsavn og smertende tab, mod overmagt af enhver art, uden forbindelse til højre og venstre, trofast at fastholde den af føringen overdragne stilling.

Om formiddagen den 9. august blev Bataljonen afløst af I./Inf.Rgt.69. De afløste rester samlede sig i Ligny-Thilloy, blev her forplejet og marcherede til kvarterer i Haplincourt. De underlagte enheder returnerede til deres respektive Regimenter.

10. og 11. august:

Bataljonen marcherede den 10. august til Fremicourt øst for Bapaume, hvor den blev læsset og kørt til Marcoing. Herfra march til Noyelles, hvor der blev underbragt i massekvarter, for næste morgen fra Cambrai-Annexe banegård at blive transporteret til le Cateau. Herfra marcherede 1. og 2. Kompanie 5 km til Bazuel, hvortil M.G.K. fulgte, 4. og 3. Kompanie 8 km til Ors. Kvartererne i Bazuel var rimelige, men snævre, i Ors bedre.

12. – 24. august:

Dage i hvil. Appeller, eksercits, uddannelse i flammekastere, høstarbejde og gravning af reservegrave. Den 21. august inspicerede den kommanderende general von Boehn. Han uddelte E.K. I til Oblt.d.R. Flos og Oberjäger Kramer fra 1. Kompanie, og ydermere 30 E.K. II til Oberjäger og Jäger.

11. Stillingskampe ved la Bassée og Lille

(25. august til 8. oktober 1916)

25. august:

Bataljonen indlader i Cambrai og transporteres det korte stykke til Libercourt (15 km nord for Douai). I Thumeries ved Libercourt bliver den reserve for 6. Arme (von Falkenhausen).

26. – 28. august:

XXVII Res.Korps trækkes frem i fronten. IX. Res.K. Skal forlænge dens højre fløj. Den hidtidige armereserve, Res.Jäger 9 og I.R. 162 overgår hertil. Bataljonen overtager to kompagniafsnit fra la Bassée-Kanalen mod syd fra II./I.R. 244. Den 26. august går et forkommando i stilling, den 27. august forskyder 1. og 3. Kompanie fra Livercourt til Provin og marcherer i stilling og overtager beredskabet, 1. Kompanie i 2. linje, 3. Kompanie i Auchy-stillingen. Et stærkt minekommando på 1 officer, 4 oberjäger og 24 mand fra hvert kompagni underlægges Mineurkompanie 299 i Douvrin. Om natten 27./28. august rykker Beredskabskompagnierne frem: 1. Kompanie i Afsnit F 1 "Prellblock-stilling", med højre fløj langs kanalen, 3. Kompanie i Afsnit F 2 "Ziegel-stilling". Om aftenen bliver de øvrige kompagnier på samme måde sendt frem fra Livercourt, 4. Kompanie overtager beredskabet (to delinger i 2. linje, to delinger i Auchy-stillingen. 2. Kompanie er i hvil i Billy, hvor også staben ligger.

29. august:

Bataljonen, som i disse dage var underlagt 17. Reserve-Division, vender tilbage til 18. Res.Div. og afløses i stillingen af II./I.R. 162. Den skal i stedet indsættes på højre fløj af 18. Res.Div. til venstre for 17. Res.Div. Alleerede samme dag forskyder 2. og 4. Kompanie med automobil til Epinoy syd for Carvin og afløser om natten III./Res.Inf.Regt. 84 i forreste linje. Bataljonsafsnittet (højre kompagni 600 meter, venstre kompagni 400 meter) ligger fra Bambergereweg til Sappe 11 nord for vejen Vendin-le-Vieil – Loos-en-Gohelle. Et kraftigt tordenvejr gør afløsningen meget vanskelig og langvarig. Ved 3. Kompanie må en del af afløsningen endda ske gennem en underjordisk tunnel, da på oversiden hele stykker af graven står under vand.

30. august – 11. september:

Afløsning sker hver 5. dag. To kompagnier fremme, et i beredskab og et i hvil, først i Epinoy, kort efter i Estervelles sydvest herfor. M.G.K. har 8 M.G. indsat. Et kommando fra bataljonen sendes til uddannelse ved Minenwerfer-Kompanie 218 i Epinoy. I stillingen er kampaktiviteten forholdsvis rolig, kun beskydningen med minekastere er ubehagelig. Det ny opklarende vejr og gode sigtbarhed fremkalder livlig aktivitet i luften og hyppige luftkampe. Den 6. september nedskyder vore Fokkere alene foran vores linje 3 fjendtlige flyvemaskiner.

12. september:

Om natten 11. til 12. september bliver Res.Jäg.Batl. 9 på hemmelig befaling fra Division trukket ud af fronten. Om morgenen er alle kompagnier fremme i Estervelles, henholdsvis Epinoy, hvor de begge steder i løber af eftermiddagen inspiceres af den kommanderende general Exzellenz von Boehn. Lt.d.R. Rebermann og Oberjäger Simon (M.G.K.) modtager et E.K. I, mens yderligere 40 E.K. II tilstedes bataljonen til fordeling som synlig anerkendelse for indsatsen på Somme og i fransk Flandern. Bataljonen forlader IX. Res.Korps. Bataljonens kommandør, Major Mansfeld, der i næsten to år har haft kommandoen over bataljonen, forsættes som fører for Inf.Regt. 394, der for det meste opstilles med personel fra IX. Reserve-Korps. Den hidtidige fører for III./Res.Inf.Regt. 76, Major Schelle, overtager kommandoen, der nu underlægges den selvstændige 38. Landwehr-Infanterie-Brigade.

13. september – 4. oktober:

Om aftenen den 13. oktober forskyder bataljonen med jernbane til Loos, sydvestlig for Lille. Den overtager vest for Lille Afsnit VII B. Stab og bagage forbliver i første omgang i Loos, flytter så den 17. september Lomme, hvor samtidig fra dette tidspunkt kompagniet i hvil er placeret. Et kompagni ligger i beredskab i Fort d'Englos og i Aumühle-Bocke ferme (tobaksgods). To Kompagnier ligger i forreste linje mellem Landwehr-Inf.Regt. 77 til venstre og Res.Inf.Regt 22 til højre. Afløsning sker med 5 dages mellemrum.

Stillingen er forholdsvis rolig, selvom også artilleri mod den forreste grav er en daglig foreteelse. Lomme, Fort d'Englos, beredskab og især koksværket ligger ofte under kraftig beskydning. Minekastere anvendes i stort

omfang fra begge sider, da afstanden mellem de to linjer er relativ kort, på venstre fløj kun 80-100 meter. Kompagnier i hvil havde ofte orlov til Lille, hvor teatre, koncerter og biografer blev nydt til fulde.

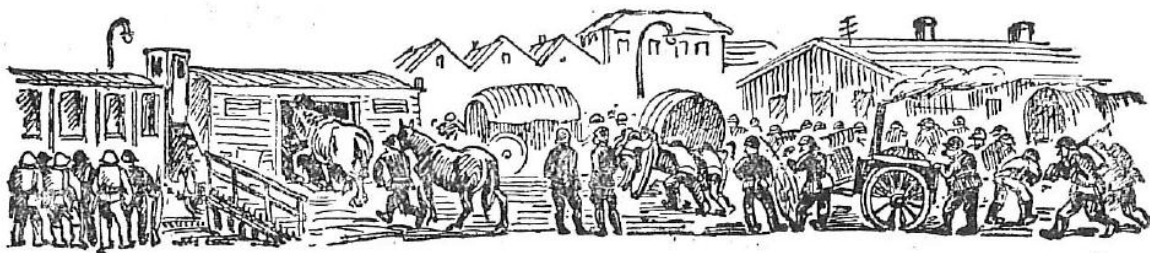
Den 24. september blev Major Schelle udnævnt til kommandør for Inf.Regts. 370, og som hans afløser ankom den 26. september Hptm.d.R. Engels. Den 29. september blev M.G.K. reorganiseret i to kompagnier. Oblt. d.R. Raabe tiltræder staben som M.G. officer, mens Lt. Trabandt overtager 1. M.G.K. og Lt.d.R. Brückner overtager 2. M.G.K.

Den 3. oktober indløb befaling fra den Øverste Hærledelse: Bataljonen skal den 7. oktober være klar til forskydning til disposition for O.H.L.

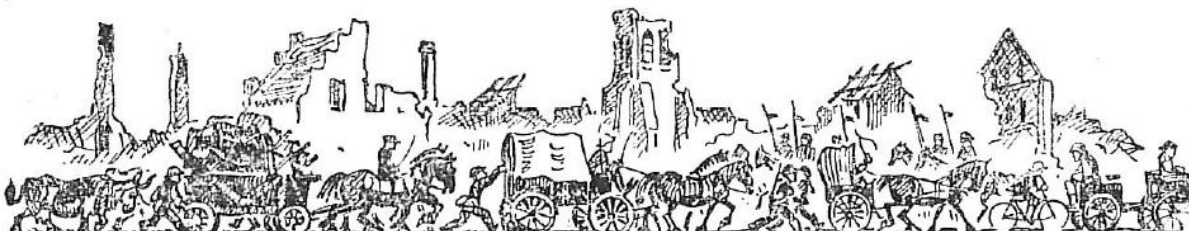
5. – 8. oktober:

den 5. oktober blev til højre 1. Kompanie og reserve-kompagniet i tobaks godset afløst af bayr. Inf.Regt. 18, den 6. oktober til venstre 4. Kompanie og beredskabet af Landw.Inf.Regt. 77. De afløste kompagnier blev med sporvogne transporteret fra Lomme til Lille, hvor de blev godt indkvarteret i en tobaksfabrik, der var omdannet til kaserne. Dagene anvendes til at forberede forskydning, mens alle storbyen Lilles fornøjelser til fulde blev udnyttet af frontsoldaterne.

Bataljonens historie går nu over til det andet store afsnit. Lidt over 2 år på Vestfronten ligger bag den, først de store dage med angreb i Belgien og Nordfrankrig og efterfølgende de månedlange opslidende kampe i de meget forskellige stillinger. Og så som den store slutindsats i Vest Somme-slaget. Det er tid til at tænke på de tab, Bataljonen havde haft. Første gang blev disse omtalt i Afsnit 3, angrebskampen ved Noyon. Inden afslutningen af denne kamp havde bataljonen mistet halvdelen af dens personel. Alene under kampene på Somme havde Bataljonen igen tab på halvdelen af styrken. Den mellemliggende tid er naturligvis forskellig i dens antal af tab; disse angives i detaljer i et bilag bagest i bogen. Afslutningen på afsnittet ”Vestfront” viser, at alene i antal af sårede og savnede svarer til bataljonens fulde styrke. Hertil kommer en næsten fuldtallig kompagnistyrke som faldne. Afgangen af officerer, inklusiv 9 på grund af sygdom, omfattede 42, næsten det dobbelte antal af styrken ved krigens begyndelse.

IV. Mod øst og i Dobrudscha

12. Fra Vestfront til Rumænien

(9. oktober – 21. oktober 1916)

9. oktober:

Den første bataljonstransport blev indladet på banegården i St. André – 1., 3. og 4 Kompanie – og afgik kl. 23. 2. Kompanie, M.G.K. og staben fulgte med 2. transport kl. 01. Retning: Tyskland!

10. – 15. oktober:

Jernbanetransport: Valenciennes – Liège – Herbesthal (tyske grænse) – Aachen – Düsseldorf – Barmen – Soest – Altenbeken – Nordheim – Nordhausen – Halle – (2. transport overhalede den første) – Leipzig – Dresden (her blev ved midnat udleveret rationer for yderligere seks dage) – Bodenbach (Østrigske grænse) – Prag – Kolin – Iglan – Inalm – Wien – Bruck (Ungarske grænse) – Raab – Budapest – Maria-Theresiopel – Reusatz – Batajui-ca (14 timers pause) – Belgrad (serbiske grænse).

16. oktober:

Om morgenen bliver den 2. transport udlosset i Euprija og marcherede 7 km til Paracin. Den 1. transport udlosses direkte i Paracin. Indkvarteringen af hele bataljonen er her ret god.

17. – 21. oktober:

Efter 24 timers hvil går det videre, som 1. transport nu Stab, 1. og 2. Kompanie, resten som 2. transport først efter yderligere 24 timer. Fra nu af går transporten af den ensporede linje meget langsomt, over Risch – Caribrod (bulgarske grænse) – Sofia – Gumla (rumænske grænse) – Dobric – Chinveulia.

13. I Dobruscha

(22. oktober – 4. november 1916)

Situation:

Efter den rumænske krigserklæring, var tyske og bulgarske tropper i begyndelsen af september 1916 rykket over grænsen i Dobruscha mellem Donau og Sortehavet. Fremmarchen gik hurtig. Den 7. september faldt Tutra-kan, den 10. september Silistria med store tab til rumænerne både i faldne og materiel. Konstanz på Sortehavet faldt den 23. oktober, præcist 8 uger efter den rumænske krigserklæring. Angrebet fortsatte herfra videre mod nord gennem Dobrudscha ind i Donau-deltaet.

22. oktober:

Om morgenen var Bataljonen ankommet til Chinveulia (halvvejs mellem Dobric og Constanza). Losningen på de meget primitive ramper tog lang tid. I første omgang fik Bataljonen i kvarter i den med bulgarske og tyrkiske enheder kraftigt belagte by. Allerede ved middagstid blev imidlertid stab og to kompagnier trukket frem til Casicci. Marchen skete i øsende regn, der i så utrolig en grad opblødte vejene, at hele bagagen kørte fast, og først den kommende dag ved middagstid nåede Casicci efter at på skift at have anvendt flere forspand. Her blev der gået i bivak i de kun få beboelige bygninger. Et par dage tidligere havde russerne været her.

23. og 24. oktober:

I Casicci ankom et kompagni fra bayr. Res.Jäg.Batl. 1 og den bayr. regimentsstab 29 (Major Aschauer). Der skulle samles et *Jäger-Regiment*. Bataljonens 2. transport (3., 4 Kompanie og MGK) ankom om aftenen den 23. oktober, men dens losning i mørket viste sig endnu vanskeligere end 1. transport. Kompagnierne kom i landsbykvarter og marcherede den 24. oktober videre til Casicci. Ved middagstid er bataljonen igen samlet og befales som arme-reserve til Cobadinu.

25. – 28. oktober:

Den samlede Bataljons march var ikke særlig behagelig i den tropiske hede, de utrænede fødder og den noget rigelige oppakning de 15 km over Agemlar ad gode markveje til Cobadinu. Her bliver der bivakkeret. Hen på

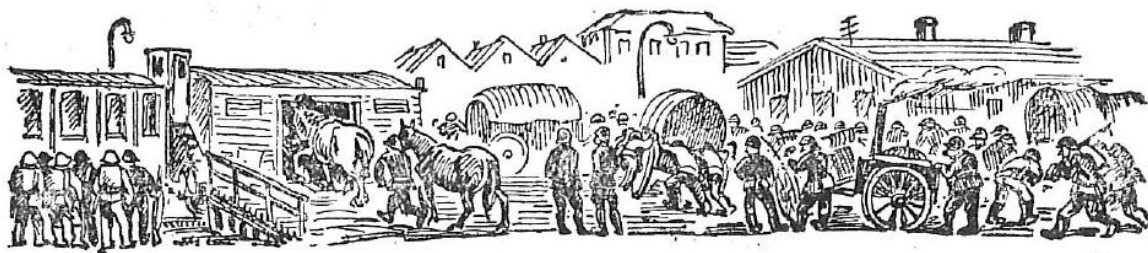
eftermiddagen nåede bayr. Res.Jäger.Batl. 1 frem og Regimentskommandøren overtog kommandoen over det nye Jäger-Regiment. Regimentet som sådan havde allerede bestået på Vestfronten, hvor det i august og september 1916 havde været indsat ved Verdun. Den blev her igen opløst og samledes nu igen den 26. oktober – af den oprindelige styrke kun bayr. Res.Jäg.Btl. 1. Nu tilgik Res.Jäg. Batl. 7 og 9. Den officielle betegnelse for Regimentet lød: *29. bayr. Inf. Regt. (Jäger-Regiment)*. I den følgende beretning bliver de enkelte bataljoner forenklet betegnet som Jäger 1, 7 og 9. Da Cernavoda den 25. oktober var faldet og formarchen fortsatte uhindret, var der i Cobadinu stor travlhed med genforsyningen: bulgarske kolonner, tyrkisk kavaleri og stabe, østrigsk kavaleri, tyske tropper, alt mellem hinanden. Den 26. oktober om morgenen kl. 7 og om eftermiddagen kl. 17 stod bataljonerne opstillet på banegården for at modtage Feldmarschall von Mackensen. Desværre forlod han ikke toget og tilkaldte kun Regiments-kommandøren. Dagene i Cobadinu var rolige og fyldt med øvelser af enhver art. I byen, hvor der undtagelsesvis var rent og bestod af gode gavlhuse, ankom der flere flygtningekolonner, oftest tyske udflyttere.

29. – 30. oktober:

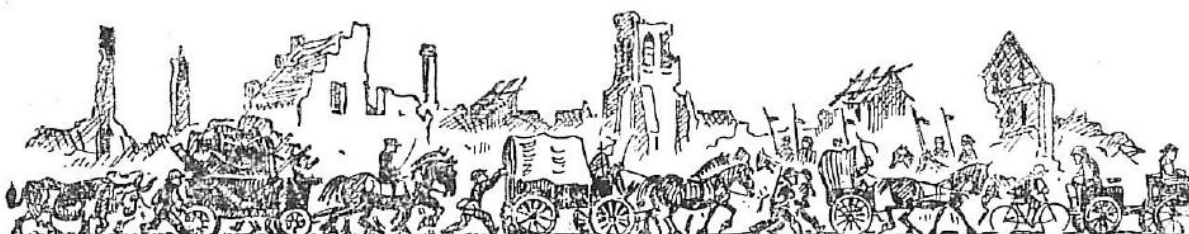
March tilbage mod syd over Carabaca – Cazil-Murat til Cavaclar med gode indkvarteringer i forladte huse, og næste dag videre til Cara Omer. Vejret er blevet koldt og ubehageligt, og bliver dertil regnfuldt. Vejene er dårlige, delvist først under bygning. Især bagagen måtte kæmpe hårdt. I Cara Omer er kvartererne trange og dårlige, da området er stærkt belagt, og så med bulgariske og tyrkiske kolonner. En bataljon tyrkiske rekrutter (muhamedanske makedoniere) gjorde et godt indtryk.

31. oktober – 4. november:

Fortsat dårligt vejr følger disse dages de lovende særøvelser: indretning af en brohoved stilling, omslutningsøvelser, lyssignal øvelser og konstruktionen af vinterhytter. Befolkningen i omegnen består næsten udelukkende af tyrkere og tyskere. Rumænerne er flygtet. De kunne ikke forestille sig andet, end at de ville blive behandlet, som de havde behandlet bulgarerne.

V. I Rumænien

14. Overgang af Donau og fremstød mod Dukarest

(5. november – 30. november 1916)

Situation:

I Dobrudscha er fremstødet indstillet efter erobringen af Constanza. I begyndelsen af november begynder en fælles offensiv på et andet sted. Fra nord IX. Armee under von Falkenhayn og østrigerne fra Ungarn (Kronstadt-Hermannstadt), som tiltvinger sig adgang til Rumænien via Vulkan, Roten Turm og Törzburger-passene. Denne offensiv skrider hurtigt frem, og havde allerede den 15. november rullet hele den rumænske nordfront op, og den 18. november drevet en stor kile mod sydøst til Craiova. Nu begyndte fra syd det nye pres fra *Donau-Armeen* gennem en planlagt overgang af Donau ved Svistov og Zimnicea.

5. og 6. november:

I denne overgang af Donau skal også 217 Inf.Div og med den, også Jäger-Regimentet, deltage. Jäger 9 blev indladet i Cara Omer. Formiddag afgik den første transport (Stab, 2., 3. og dele af 4. Kompanie) og ved middagstid den anden med resten. Efter banetransport over Dobric (bulgarske grænse) – Gumla – Gorna – Orehovitza ankomst til Biala den 6. november formiddag.

7. – 9. november:

March dage mod nord frem mod Donau. Den 7. november Biala – Brzulica (22 km) ad gode veje, den 8. november videre til Ovca-Mogila (22 km) ad rimelige veje, der dog på steder var meget stejle og vanskelig for bagagen at overvinde. Ovca-Mogila var ganske vist stor, men kvartererne mindre gode, mens befolkningen var uvenlige og mistroiske. Præcist det modsatte gjorde sig gældende for den 9. november, hvor Jäger 9 efter march over Dragomirovo og herfra over bjerget til Gozurluk (15 km) blev meget fin underbragt.

10. – 19. november:

Jäger 9 ligger fast i Buzurluk, hvor den har let eksercits og tjeneste. Snart fulgte større øvelser: Overgangen over Donau forberedes! Ved Svistov og Belene bliver overgangsområdet og den modsatte bred omhyggeligt undersøgt med artillerikikkerter. Den stejle, lerede flodbred på den anden side den brede flod så barsk og afvisende ud. Talrige befæstninger og batterier kan erkendes, og bagved betydelige højder og brede marker og græsarealer med græssende kreaturer. Stabe sejler med motorbåde til øen Ginchinarele, hvor der oprettes observations- og telefonposter. Tropperne bliver til fremrykningen gjort lettere bevægelig med deres baggage. Tunge vogne udskiftes med lettere, der tildeles nye vogne med Panje-hest og okse-spand bliver tilkøbt, specielt for den store sanitetsvogn og pragtfulde bøfler, der desværre senere efter kampen ved Panclu blev stjålet.

20. november:

Jäger 9 rykker længere mod nord i retning af Donau til Belene, hvor den godt dækket af tåge, gennemfører en indlade-øvelse med pontoner og dobbelt pontoner, og marcherer herefter tilbage til en ny indkvarterinsby, Tatare (44 km march med fuld oppakning).

21. – 22. november:

Ophold i Tatare. Kvartererne er tange, da hele Jäger-Regimentet er placeret her. Et lille billede af dette nye Regiment, der består af enheder med så forskellig baggrund: Bayrere fra området mellem Alperne og Donau, Westfaler og fra Nedersaksen. Efter den første forsigtighed og tøven, var der allerede knyttet tætte kammeratlige bånd mellem officerer og jægere, og med stor forståelse indordnede de hidtil selvstændige bataljoner sig i rammerne af Regimentet til den store, forestående opgave. Den gode gamle jægerånd, de var fælles for dem alle, svejsede dem sammen. Der blev truffet yderligere forberedelser til overgangen. Den 22. november kl. 23 marcherede bataljonerne fra Tatare og nåede ved midnatstid til Belene.

23. november:

Føreren for brotrænet bragte nyheden, at bataljon ikke skulle indlades ved Belene, men ved vægterhuset. Det betød yderligere 13 km march i mørket og på jordveje, hvortil kom som ekstra last 1.300 lyspatroner og 2.000 håndgranater for bataljonen. Der marcheredes, og kl. 0715 nåede man endeligt frem. Ingen var på trods af den hårde march blevet ladet tilbage, og alle var ved godt mod i forventningen om de kommende begivenheder. Kl. 8 begyndte ombordtagningen i færger til overgangen. Som beskyttelse er en officerspatulje under Lt.d.R. Johannsen allerede aftenen før fra øen Ginchinarele roet over på den rumænske side, hvor den tilbragte natten. Sammen med officerspatuljer fra Jäger 7 og 1 var de deres fortjeneste, at de første svage rumænske kampkræfter blev

trængt tilbage, og at udgangsområdet for den overførte Jäger-Regiment blev holdt fuldstændig fri, og også efterfølgende blev holdt fri for alle rumænske angrebsforsøg. Overførelsen af Jäger-Regimentet blev vanskelig, da en del af færgerne i tågen mistede orienteringen, og dette blev et åbent spørgsmål, hvorvidt en landgang med fuld styrke overhovedet kunne lykkes. Jäger 1 og 7 blev overført under østrigsk kommando, mens Jäger 9 blev overført på interimistiske pramlægtere, der kunne rumme 100-150 mand med fuld oppakning, og som blev trukket af motorbåde fra "Kaiserliche freiwilligen Motorbootskorps". Jäger 7 landede som den første og blev indsat til højre, Jäger 1 i midten og Jäger 9 som forlængelse til venstre, hvor Lt. Johannsen lå, og som med sin patrulje i mellemtiden helt alene have rensat skråningen på Højde 61 og taget omkring 30 fanger (Oberjäger Nävecke). Kompagnierne blev indsat og nåede omkring kl. 13 på linje med Johannsen, til højre med forbindelse til Jäger 1, mod venstre i rækkefølgen 3., 2., 4. Kompanie med forbindelse til venstre til Landw.Inf.Regt. 22. Tre M.G. under Lt.d.Res. Bonhard og Mosich indsat sammen med Jäger 7. Her såres Lt. Bonhard under angrebet. 1. Kompanie stod til disposition for Regimentet. På grund af tågen kunne vores artilleri og de østrigske flodbåde fra Donau-flotillen i første omgang overhovedet ikke indsættes. Nu, hvor tågen begyndte at lette, begyndte artilleriaktiviteten. Også den fjendtlige artilleri begyndte at blive livligere, først mod landgangsområdet, så mod det besatte område syd for Zimnicea. Det blev hurtigt mørkt, og med mørket kom modangrebene fra hurtigt samlede rumænske enheder. Under det første angreb lykkedes det rumænerne, der fandt et svagt sted ved 3. Kompanie og erobre et M.G. efter nedkæmpelse af besætningen. De blev øjeblikkeligt fordrevet igen med håndgranater, og med 3./Landw.Inf.Regt. 22 blev stedet udbygget og lukket. Om aftenen fulgte endnu et angreb og om natten et tredje. Rumænerne blev overalt afvist. Jægerens stilling var nu som befalet: Zimnicea i ryggen, Højde 61 besat og forbindelse til venstre til Landw.Inf.Regt. 22 til Balta Suhaia, en sø i Donaudalen.

24. november:

I løbet af natten har rumænerne hurtigt trukket blandede styrker fra delvist aktiverede regimenter frem, og forsøger at nedkæmpe brohovedet. Kl. 0530 kommer allerede det første angreb; det bryder sammen. Kl. 0830 starter Jäger-Regimentet efter et nyt fjendtligt angrebsforsøg, et angreb på den rumænske hovedstilling. Det gik godt fremad og allerede kl. 1115 kan Regimentet på ordre begynde indretning af den vundne stilling, omkring 4 km nord for Zimnicea. Jäger 9 ligger med højre fløj ved banen Zimnicea – Smardioasa. Med den store frontbredde er alle i begyndelsen indsat i forreste linje. Stillingen bliver hurtigt forsvarsklar, består hurtigt af to grave, da gamle rumænske grave kan anvendes. Nu er brohovedstillingen sikret. Der bliver arbejdet hårdt på en ny bro over Donau for at kunne trække hele Donau-Armeen over, der nu står under General d.Infanterie v. Kosch og består af Kav.Div. v.d.Goltz, 217 I.D., 12. og 1. bulgarske og 26. Tyrkiske Division.

25. november:

Stillingen udbygges. Ved middagstid var overgang via den nyanlagte pontonbro over Donau allerede mulig. Kavallerie-Division von der Goltz og andre enheder overføres. Nu ankommer også kampræn og M.G.-køretøjer. Alt gøres klar til afmarch. Kavaleriet melder allerede: jernbanestation Ulmulet mod nord fri for fjender. Kl. 13 kommer befaling til afgang. Tropperne samles på vejen Zimnicea – Smardioasa vest for gården Fotino. Jäger-Regimentet er fortrøp for 217. Inf.Div., med Jäger 7 som spids og Jäger 1, I/R.F.A.Regt. 65 og Jäger 9 som hovedstyrke. Allerede kl. 16 rammes den fjendtlige bagtrop, men efter en kort træfning, går det videre. Fremmar-chen går igen i stå ved mørkefald foran en fjendtlig stilling ved Gauriciu og Soimul. Her drejer det sig om en omfattende, behændigt og planmæssig, allerede længe udbygget befæstningsgruppe til dækning af Vedeafsnittet. Man ved at stillingen er stærk og opklaring er næsten umulig i den totalt mørke nat – alligevel skal der angribes hurtigst muligt. Jäger 7 er allerede i kamp. Jäger 9 og 1 er i mellemtiden blevet samlet ved Station Soimul og afventer befalingen i stationsbygningerne. Der skal angribes mod højre. Jäger 9 får den vanskeligste opgave, i første omgang at fastslå den højre fjendtlige fløj (Officerspatrulje Lt.d.R. Mosich) og deltage i angreb med ændret front til venstre for Jäger 7. Kl. 23 er bataljonen klar træder an, da intet andet er muligt, på række. Folkene må tage fat i hinanden for ikke at miste kontakten da natten er så mørkt, at man ikke kan se en hånd for sig.

26. november:

Til højre for Jäger 7 bliver Jäger 1 indsat som Regimentets højre fløjenhed. Om natten ankommer forbindelsesofficer fra Kavallerie-Division v.d. Goltz og stillet Divisionen i udsigt ved dag gry at angreb landsbyen Gauriciu. Efter et par timer er kavaleridivisionen imidlertid forsvundet – som det senere viser sig i retning Alexandria til støtte for her angribende tyrkiske divisioner. Derfor tilfalder angrebet på landsbyen Gauriciu Regimentet og overdraget Jäger 9. Kl. 0400 havde Lt.d.R. Wolfich med sikkerhed fastlagt fjendens højre fløj. Kl. 0430 står Bataljonen klar med 4. og 1. Kompanie i forreste linje, 3. og 2. Kompanie bag ved og Patrulje Mosich som flankesikring. Kl. 0600 begynder angrebet i tåge uden artilleriforberedelse mellem landevejen og Punkt 50 syd for

Gauriciu med retning mod nordøst. Modstanderen (rumænsk milit) forsvarer sig hårdnakket, nedkæmpes imidlertid i et håndgranat og bajonetangreb. Under angrebet har 3. Kompanie skudt sig ind i 4. Komp. Fra Cauriciu er flanken stærkt truet, hvorfor 3. og 2. Kompanie vendes herimod. De afviser et angreb fra Cauriciu mod 4. og 1. Komp., går i tågen frem og besætter i nærkamp landsbyen Gauriciu. Kl. 1030 har bataljonen kontrol over landsbyen, og har til venstre forbindelse med de østrigske grænsejægere. Under angrebet blev Lt.d.R. Nebermann hårdt såret af et skud i munden med et blyprojektil af den gamle type. Kl. 13 fortsættes fremmarchen, Jäger 9 som fortrop i rækkefølge 3., 2., 1., 4. Kompanie, 1. og 2. M.G.K. Det går mod nord, først til Smârdioafa. Det er den første beboede rumænske landsby. Med stolt sejrsfølelse rykker Regimentet ned i den frugtbare Vedeatal, hvorover der ligger en pragtfuld, klar efterårsdag. Foran husene står indbyggerne i farvestrålende gevandter, mest børn, der med hjerteknusende miner beder om nåde. Hvad er dog blevet fortalt af løgne til dette arme folk? Nu kan de ikke begribe, at vi ikke vil krumme et hår på dem. Det går videre over Beiu, Storobaneasa, Altârni til Putintin. Efter kampindsættelsen er marchen meget anstrengende langs de dårlige landeveje. Med de upræcise kort er efter mørkefald det også meget vanskeligt at finde vej. Efter 24 km march bliver der efter en mellem-liggende pause endeligt gjort holdt og gået i bivak uden at tænde bål. Dødrætte ligger alle uden telte eller halm langs vejsiden. Oberjäger poster sikre fremad og til begge sider.

27. november:

I samme marchorden gik det om morgenen Kl. 0630 videre mod nordøst, nu gennem terrænet, i retning mod Treftenicu og Popesti. Kl. 9 foldede Regimentet ud foran Popesti, som imidlertid ved fremmarch viser sig at være fri for fjender. Kavaleriet havde formentligt i deres morgenmelding mistaget de mange flygtninge vogne for fjendtlige kolonner. Landsbyen er stadig overfyldt med talrige flygtninge, der også her som ydmyge hunde med hvide flag ligger på knæ for at bede om nåde. Bataljonen samles og marchen fortsætter over Toporu, hvor der kun er få indbyggere, og hvor vogne rekvireres til at transportere mandskabets oppakning, videre mod Rafuceni. Omkring kl. 16 bliver der meldt om fjendtlige styrker ved Prunaru, som man i første omgang antager for kavaleriopatruljer, da de øjeblikkelig forsvandt igen. Modsat formodningen om, at Prunau endnu ikke var besat af fjenden, fastholder rumænerne stadig landsbyen med større styrker, som 1. Kompanie som spids marcherede direkte ind i, så de i en lang periode delvist var afskåret. Det lykkedes til sidst Lt.d.R. Schulz at kæmpe sig tilbage med sine folk via sideveje. Tre kompagnier og samtlige M.G. indsættes, og kampen om landsbyen bølger i lang tid frem og tilbage. 5 kanoner, der under den første storm erobres i udkanten af landsbyen, går igen tabt, og efterfølgende hele landsbyen med undtagelse af udkanten. Tilsyneladende havde man alligevel at gøre med en stærk bagtrop for den rumænske armegruppens tilbagetrækning mod Bukarest. Situationen er uklar, og det værste er, at der med de få disponible ryttere ikke var muligt at etablere forbindelse med forspidsen af 12. bulgarske Division til højre og på samme højde som os. Det hårdnakkede forsvar af Prunaru og efter meldinger ligeledes af landsbyen Draganesti på den store hovedvej mod Bukarest, viser sig senere at skyldes, at hovedvejen var den sidste, der var til rådighed for de enheder fra nord mod Bukarest, der var slået af Armee Falkenhayn. Af samme grund måtte landsbyerne erobres. Draganesti tilfaldt Landwehr-Regiment 27 fra divisionens hovedstyrke, mens Prunaru fortsat var jægerens problem. Under angrebet ligger Jäger 9 til venstre, Jäger 1 til højre, mens Jäger 7 på grund af den åbne flanke, ligger skråt bagved til højre. Det er allerede blevet mørkt, men i lyset af en hurtigt antændt stor stak majshalm, kan man se de fjendtlige kolonner kører ad landsbygaden, der går vinkelret på åen. Maskingeværerne høster et grimt bytte blandt disse, mens fortroppens artilleri (4/Res.Art.Rgt. 65) beskyder hele landsbyen. Under kommando af kommandøren for Jäger 1, går en kampgruppe af Jäger 1 og 9 til angreb, og kl. 22 er landsbyen på vore hænder. Angrebet føres igennem til den modsatte side, de 5 kanoner bliver igen erobret og den nordlige og vestlige kant indrettet til forsvar. Lt.d.R. Petersen er såret. Omkring kl. 23 blev Jäger 9 afløst af Jäger 1, og kompagni vis placeret i selve landsbyen i alarmkvarter. 2. Kompanie ligger i midten af landsbyen med delinger fordelt på tre nabogårde.

28. november:

Dagen er næppe gryet før den af bayrerne holdte kamplinje kommer under kraftig infanteriild, mens også fjendtlig Schrapnell ild ligger over Prunaru. 2. Kompanie stiller på sin alarmplads, men endnu inden alt personel er fremme, kommer der befaling til at stille på bataljonens alarmplads i den sydøstlige kant af landsbyen. I dette øjeblik dukker jægere – for den dels vedkommende uden våben – op på landsbygaden i retning fra venstre fløj på vejen Prunaru – Draganesti, forfulgt af rumænske soldater. Venstre fløj af Jäger 1 er omgået, og stillingen er i fare for at blive rullet op. Derfor handler kompagniføreren for 2. Kompanie på eget initiativ, trods bataljonens befaling – og indsætter kompagniet. En netop et til indsættelse forudset M.G. fra 1. M.G.K. under den dygtige Oberjäger Künzler, skabte luft. Tre gange efter hinanden går geværkommandøren, der selv er retteskytte, i stilling på landsbygaden og mejer rumænerne, indtil han til sidst såres af et flankeskud. Rumænerne angreb

går i stå, vores jægere rykker under høje Hurra frem, og kaster fjenden på dette sted ud af den nordvestlige del af landsbyen indtil vejen Prunaru – Draganesti, hvor fjenden klamre sig til den høje vejdamning. Her ligger 2. Deling/2. Kompanie (Feldw.Leutn. Albrecht), hvor også kompagniføreren befinder sig, en vejbredde fra fjenden, der delvist ligger i tre- fire linjer bag hinanden og søger dækning. En hurtig forespørgsel i delingen bringer de sidste tre håndgranater frem, der i hurtig rækkefølge bliver kastet mod fjenden. Herefter var der ikke længere modstand, og en vanvittig flugt gik i gang langs hele linjen. Stående skyder vore jægere, der ikke lader sig binde til jorden, fra vejdamningen ind i den vrimlende masse på kort afstand. I mellemtiden var 3. Deling/2. Kompanie, der som sikring var drejet af, og nu nåede vestkanten af landsbyen. Under fremstødet havde 1. Deling (Offizierstellvertreter Preütz) mistet forbindelsen til 2. Deling, og mellem dem var der opstået et betydeligt hul. Fjenden forsøgte her på ny at trænge frem, og kunne kun med nød og næppe holdes tilbage. På indtrængende anmodning blev her 4. Kompanie indsat, så faren i første omgang blev afværget. Efter at 1. Kompanie indsættes på venstre flanke, giver presset endeligt efter, og med indsættelsen af 3. Kompanie i mellemrummet til Jäger 1, er linjen endeligt uden huller.

Offizierstellvertreter Prütz faldt, Lt.d.R. Schulz blev såret. Da et infanteri angreb på grund af vore maskingeværer ikke havde ført til det ønskede resultat, forsøgte han i daggryet med et sidste middel at skabe luft: et dristigt gennemført kavaleri-angreb med 1. rumænske Kavaleriregiment (garnison: Bukarest), der primært rammer 2. Kompanie. På korteste afstand blev det ramt af en kuglehagl, ødelæggende forstærket af maskingeværerne (Obj. Hochfeld, 2. M.G.K.), og kun rytterløse heste nåede vores linje, alle andre blev på valen. Omkring 40-50 usårede kavalerister bliver senere hentet ind fra det område, hvorover de havde angrebet, alle andre var døde eller sårede. Den fortsatte oprensning af slagmarken indsamlede i en vejunderføring en bataljons-kommandør, talrige officer og mandskab, fra det om morgenen gennemførte infanteriangreb. Deres første spørgsmål var, om de ville blive bragt i bulgarsk eller tysk fangenskab. Da sidstnævnte blev bekræftet, var deres taknemmelig uovertruffet.

Meldingen fra 2. Kompanie (Lt.d.R. Hornbogen) var fattet strålende kort: ”Kavaleri-angreb i styrke af et regiment nedkæmpet. Ingen kavalerist slap væk.” 1. Kompanie kan som følge af handlekraftig støtte fra maskingeværer (Vzfw. Hansen, 2. M.G.K.) melde om erobring af to kanoner, 4 ammunitionsvogne og to store militærbi-ler med rumænske officerer.

Dermed var vejen til Bukarest endegyldigt på vore hænder, selvom om presset fra vest ikke letter. Først kl. 10 er der luft, som til venstre for Jäger 9 endnu en bataljon fra Landw.Inf.Regt. 22 indsættes, og flanken gennem besættelsen af bakkerne nord for vejen endeligt sikres. Blandt de faldne identificeres et kavaleri- et artilleri- og fem infanteri regiment, altså en virkelig stor styrke var indsat. Resterne af de flygtende rumænere opgiver kampen om den lige landevej, og kolonnerne drejer mod nord før Prunaru, uden at vores artilleri, der endnu ikke er nået frem, kan gøre noget mod deres tilbagetrækning. Omkring kl. 1100 kan endeligt vores tunge artilleri sættes ind. Det fjendtlige tryk er helt ophørt. Der tilgår igen befaling til fremrykning.

Reserve-Jäger-Bataillon 7 bataljonshistorie skriver om Prunaru:

”Kl. 12 fulgte afmarch til indgang i Divisionens marchkolonne. På vejen blev området for gårdsdagens hårde kampe passeret. Grusomt. I hundredvis lå de døde rumænere omkring. Helt uoverskueligt var antallet af døde heste. Som rumænerne var reddet frem, var de brudt sammen. I spidsen lå den rumænske regimentskommandør med et dødeligt skud i hovedet og stadig med den trukne sabel i de kolde hænder. Det under den åbne uniform glimtende sølvfarvede brystpanser havde ikke kunnet hjælpe ham under det sidste ærefulde ridt”.

Forspidsen af 217 Inf.Div. rykkede mod øst i retning Naipu. Jäger-Regimentet er nu i spidsen af hovedstyrken, som samles og kl. 1500 rykker ud, for imidlertid kort efter igen at standse, da fortroppen var kommet i kamp. Om aftenen er der i marchorden gået i hvil langs siderne af vejen.

I kampen ved Prunaru havde Jäger-Regiment taget en regimentskommandør, to stabsofficerer, 7 officerer og 600 mand til fange, samt havde erobret to M.G., 14 kanoner med prots og ammunitionsvogn, flere biler og 100 heste.

Efter denne sejr blev Regimentet for dens indsats siden overgang af Donau blev rosende omtalt i Hær beretningen. Regimentskommandøren skrev: ”Jäger 9 har sin fulde andel heri, da dem siden rumænsk område blev betrådt, i daglige og natlige næsten uafbrudte kampe og usædvanlige marcher med tung oppakning, har overtruffet alle forventninger. Under kampene i og omkring Prunaru har også et skønt kampkammeratskab med Res.Jäger 1 banet sig vej, som i det følgende vil blive bekræftet og knytte disse af oprindelse så forskellige bataljoner sammen i et bånd af venskaber. De holdt ud til den bitre ende og vil vedvare længe. Kampene ved Zimni-

cea, Gauriciu-Soimu og ved Prunaru har svejset regimentets bataljoner sammen til en enhed. Resultaterne berettiger til med stolthed at sige: ”Vi, Jäger-Regimentet”.

29. november:

Om morgenen kl. 0630 er Jäger 9 parat bag Jäger 7. Det af Regimentet befalede angreb rette sig mod Copaciu. Skoven nordverst for Naipu anvendes til fremmarch. Denne omgæelse gennem Cioslecul- og Darzea skoven fører til at fjenden rømmer Mereni-Baleaca. Venstre flanke er dog stadig stærkt truet fra Letca-Veche, ikke mindst fordi der stadig intet er at se til den venstre flankedækning af Kav.Div.v.d.Goltz. I stedet indsættes Jäger 9, i første omgang med 3. og 2. Kompanie og to M.G. De forsøger at erobre et fjendtligt batteri, der ved Letca-Veche kører i en kolonne over 2½ km. Angrebet på det hurtigt i stilling gående og skydende batteri, går frem indtil Kompagnifører ved 2. Kompanie, Lt.d.R. Hornborg, såres, og herefter desværre ikke kan føres igennem, da tabene uden artilleristøtte, som endnu ikke er nået frem, vil være for store. Efter at have nået en bakke 2 km sydøst for Letca-Veche, graver den sig ned. Senere bliver også 1. og 4. Kompanie med fire M.G. indsat til forlængelse af venstre fløj. Fjendtligt infanteri, der forsøger at angribe fra landsbyen, kommer ikke frem. Om aftenen bliver kompagnierne bøjet tilbage og bag Jäger 7, som er svunget mod øst med front mod nord i kanten af Glavaciocu-floden har indtaget en optagestilling mod Letca-Veche. Herfra synes situation faretruende.

30. november:

I nord holder fjenden stadig stand, i øst går de videre tilbage. Copaciu er rømmet. Jäger 7 går frem vest for Chimpati med Jäger 9 som venstre sidedækning. Også Rhimpati bliver rømmet. Jäger 9 kan ikke komme over floddalen, men må gå tilbage og passerer gennem byen bag Jäger 7.

Her modtager den befaling til med sikring mod Letca-Noua bag venstre fløj af Jäger 7 at gøre sig klar til angreb. Dette skete kl. 1030. 2., 3., 1. Kompanie i forreste linje, begge M.G.K. bag højre fløj (2. Komp.), 4. Kompanie bag midten. Bataljonen kommer allerede under fremmarch under ild fra nord. Kompagnierne trækkes ned i området foran Balaria, mens 2. og 3. Kompanie modtager befaling om at angribe frem gennem engene for at besætte den modsatte side. Nogle synker i til brystet, men når alligevel målet. Under ildkamp trænger de det fjendtlige infanteri tilbage, som efterlader deres artilleri. I storm bliver to pjecer og 4 ammunitionsvogne erobret. 1. og 4. Kompanie bliver for at undgå sumpene sendt efter via Balaria. Kl. 1615 kom befaling til fortsat fremmarch mod linjen Stilpu – Belea – Bulbucata ved Reajlovu-floden. Mellem Jäger 7 til venstre og Jäger 1 til højre graver Jäger 9 sig ned på en 1.600 meters bredde i Belia-afsnittet og tilbringer her natten. Hærberetningen for 30. november fremhæver især: Generalfeldmarschall von Mackensens front: Donau-armeen er under kæmpende fremmarch. Under angrebet mod rumænerne har under føring af Major Aschauer de slesvig-holstenske, Bücken-burgiske og bayriske Reserve-Jägere udmærket sig”.

15. Slagt om Argesch

(1. – 6. december 1916)

Situation:

Donau-Armeens fremmarch rettede sig fra Zimnicea i første omgang mod nord. Efter overgang af floden Ved ved Tiganesti og Smardioafa er 217. Inf.Div. på venstre fløj af Domau-Armeen svinget lidt til højre og rykket frem mod Draganesti i nordøstlig retning. Divisionens kampstyrke var kun ringe efter afgivelse af enheder til den bulgarske Dobrudsha-arme, mens den havde fået tildelt et omfattende artilleri. Den venstre fløj af Donau-armeen hang i luften. Der var endnu ikke etableret forbindelse til Kavallerie-Korps v. Schmettow på højre fløj af den fra nord gennem Walachel angribende IX. Armee. Derfor måtte venstre fløj af 217. Inf.Div. kraftig sikret. Kav.Div.v.d. Goltz ledsagede den på venstre flanke og forsøgte at opnå forbindelse med Kav.Korps von Schmettow. En dagsmarch tilbage fulgte på venstre fløj den tyrkiske 26. Div. som hærreserve. På den måde syntes et hurtigt fremstød mod Argesch og Bukarest at være tilstrækkeligt sikret. Befalingen for den 29. november lød på fremmarch mod Michalesti ved Argesch (Argesul). Naipu bliver nået. Capaciu erobres den 29. november, hvorimod divisionens venstre fløj går i stå. Der bliver hele tiden forlænget mod nord i retning Letca-Veche indtil der her til sidst kæmpes med front mod nord. Hvordan kunne dette pres opstå, da Kav.Div. Goltz skulle beskytte venstre flanke? Alligevel kommer der beroligende meldinger fra den tyrkiske 26. Inf.Div. og fra Kav.Div.Goltz – presset mod Bukarest måtte ikke gå i stå – altså videre! På den måde blev den 30. november Chimpati og Bala-

ria erobret og om aftenen Etilpu og Bulbucata nået. Men nu fortsatte kamplarmen til venstre og nu bag ryggen. Situationen ville blive truende, hvis ikke Kav.Div.v.d. Goltz ankom. Imidlertid gik også bulgarerne (1. og 12. Inf.Div.) frem til højre for 217. Inf.Div. Tyrkerne bag venstre fløj var allerede i Prunaru, så hvad kunne der ske? Videre, videre mod Bukarest! Presset må ikke standse!

1. december:

Om morgenen kl. 04 kom befaling til at overskride afsnittet Stipu – Bulbucata. Reajlovu floden blev passeret på et vadested ved Belea. Kompagnierne går frem: 3., 1., 2. Komp., bag venstre fløj 4. Komp. Efter at være kommet igennem skoven sydvest for Draganesti kommer bataljonerne under ild. Med handlekraftig støtte fra M.G. og 6./Res.Feldart.Regt. 65 arbejder kompagnierne sig frem og trænger rumænerne tilbage til deres forberedte stillinger ved Dragansti. Kl. 1300 er syd kanten af Draganesti indtaget. Fjenden havde imidlertid sat sig fast i huse og haver, og er svær at nedkæmpe. 2. og 4. Komp. samles i sydvest kanten i skjul bag nogle halmstakke. Kl. 1430 gik det løs igen. 3. Komp. rykker efter godt gennemført ildkamp frem og indtager den vestlige del af landsbyen. 2. Komp. indsættes til venstre herfor. Fjenden trænges tilbage, og efter at kl. 16 den store bro over Argeful floden (Argesch) er fløjet i luften, kan landsbyen renses for de sidste rumænere. 1. og 3. med 4 M.G. graver sig ned i den østlige udkant og sikre med en Oberjäger post den stadig for fodgængere anvendelige bro. 2. og 4. Komp. ligger ved en vejgaffel vest for landsbyen. Med dette er Argesch endeligt nået og dermed fortlinjen foran Bukarest. Til venstre for Jäger 9 ligger Jäger 7 ved Posta ligeledes ved Argesch på divisionens yderste venstre fløj. Med meldingen om opnåelse af dagens mål kl. 1430, henviser Regimentet endnu engang på den manglende dækning af venstre flanken, og den manglende forbindelse til Kav.Div.v.d.Goltz. Bagagen var allerede ankommet for hurtigt at være til disposition for enhederne, da meldinger indløb, at en stærk fjendtlig kolonne var på vej mod den venstre flanken. Værre nyheder fulgte: Allerede dagen før og i dag er Draganesti, en landsby 5 km sydvest for Prunaru, blevet beskudt af fjenden. En større operation mod venstre flanken og ryg på Donau-Armeen måtte være sat i gang. Regimentet sendte øjeblikkeligt hele trænet tilbage til rummet øst for hovedvejen til Bukarest og traf foranstaltninger til at trække Jäger 7 tilbage. De ubehagelige nyheder hobede sig op. Fjenden rykkede med stor styrke frem mod Bulbucata, hvor Jäger 1 var placeret som reserve for Divisionen. Fjenden var ligeledes på fremmarch mod Balaria på vores forbindelsesvej. Venstre flanken var i stor risiko. Den primære forsyningsaksen for 217. Inf.Div. fra Balaria til Mihalesti måtte beskyttes. Sammen med to batterier forblev Jäger 1 som Divisions reserve ved Bulbucata, Jäger 7 blev kastet mod nordvest til Conteni. Jäger 9 blev med kun et kompagni (1. Komp.) i den østlige kant af Draganesti. Kompagnierne 4., 2. og 3. gjorde front mod nordvest. Rumænerne pres blev stærkere, bliver uerholdelig. Jäger 1 ved Bulbucata melder om risiko for, at den vil blive omgættet af overlegne styrker og omringet. Et par kompagnier fra Landsturm-Inf.Regt. 115 forsøger med de sidste kræfter at standse denne trussel. Det går ikke! Rumænerne støder frem i omringelse, afskærer Divisionsstaben i Balaria fra dens enheder, forårsager uendelig forvirring i kolonnerne på forsyningsaksen og trænger ind i ryggen på 217. Inf.Div. Kommandøren for 18. Ldw.-Brigade, Oberst Vogel, overtager kommandoen. Også fra den højre Divisionsfløj kommer dårlige nyheder: 12. bulgarske Division var trængt tilbage på grund af kraftige russiske angreb, og havde mistet forbindelsen. Derved kom 217. Inf.Div. til at stå fremme som en kile og måtte trækkes tilbage. Jäger 9 skal indrette og udbygge en optagestilling på vejen Mihalesti – Stilpu mod nordvest. Kompagnierne samles ved midnat. De sårede læsses på vogne, fangerne samlet sammen. De skal med!

2. december:

I totalt mørke og gennem terrænet bliver tilbagemarchen påbegyndt. Det befalede sted nås endeligt kl. 0630. Bataljonen graver sig ned over en front på 1.000 meter i rækkefølge fra højre mod venstre: 1., 3., 2. Kompanie, hver med 2 M.G. 4. Kompanie står til disposition i Stilpu med to M.G. Som det bliver lyst ankommer Jäger 7 og forlænger i tilslutning mod venstre til Gorneni med front mod vest. De sammenskudte rester af Jäger 1, der ved at holde ud ved Bulbucata havde dækket artilleriets tilbagegang over broen ved Stilpu, optages her. Allerede kl. 10 er fjenden fremme med stærke kræfter og angriber. Meget hurtig må venstre fløj af Regimentet trækkes yderligere tilbage. Med to M.G. må 2. Kompanie på Højde 81 etablere en optagestilling. Støttet af kraftigt artilleri, trænger fjenden efter. Efterhånden trækkes også 3. Kompanie og dele af 1. Kompanie tilbage til Højde 81, hvor de graver sig ned sammen med ligeledes tilbagegående Kompagnier fra Jäger 7. Da presset længere mod vest øges så kraftigt, at Regimentets fløj ikke længere kan holdes, må Jäger 9 og 7 kl. 1600 også rømme denne stilling for at indtage en stilling længere tilbage, som befalet med middagstid. Hvis vi på disse sorte dage overfor overmagten ikke havde haft vore maskingeværer, som i alle ender og kanter holdt os det værste fra livet og den angribende modstander i skak! Ved Chirculesti havde Jäger 1 forberedt en optagestilling. Jäger 9 samlede sig i den sydlige kant af denne landsby. Nu drejede det sig om hullet til 12. bulgarske Division! Dette skal nu Jäger 7 og i tilslutning til højre Jäger 9 nu lukke ved vejen til Popesti. Det er svært, da i første omgang hverken de hidtil

indsatte Landsturm-kompagnier eller en egen udsendt patrulje i den totalt mørke nat kan finde den bulgarske flanke. Trods alt var modstand ringen om divisionen yderligere presset frem og nu næsten lukket. Hele offensiven ville blive bragt i tvivl, hvis 217. Inf.Div. blev løbet over ende, og trykket forplantede sig mod syd og de allerede pressede bulgarer. Det var en konkret risiko, hvis ikke der kommer hjælp til den venstre fløj, og i forvivlet forsvar, klamre de omringede enheder sig til deres stillinger.

3. december:

Jäger 9 tumler rund i den mørke nat for at lukke det farlige hul til bulgarerne. Først som det dæmrede er opgaven dog lykkedes. Alle 4 kompagnier går i forreste linje, og allerede som det bliver lyst, kommer ildkampen. Hele formiddagen følger i yderste nød de hidsige kampe i stillingen. Pludseligt ændrer sig billedet! Presset mindskes mærkbart og skarer af rumæner med træ og vogne trænger mod Epuresti. Tyske tropper rykker frem sydvest for vejen Balaria – Stilpu. IX. Armee von Falkenhayn havde grebet ind, og både tyrkerne og Kavallerie-Div. v.d. Goltz hjulpet videre fremad. De rumænske angrebsenheder giver op. En sidste gang forsøger rumænerne at redde sig i den truede situation gennem et forvivlet angreb mod Jäger-Regimentet. Også disse sidste forsøg mislykkes, og under heftig beskydning falder fjenden i flugt tilbage. Den farlige situation var afværget. Sejren er afgørende, ikke mindst på grund af den stædige og målbevidste indsats fra 217. Inf.Div. og med den Jäger-Regimentet. Ikke alle trofaste jægere indså, at han med sin person gennem sej kamp og hårdnakket modstand, havde hjulpet til. *Slaget om Argesch* havde været et vigtigt, omfattende slag, hvor de havde hjulpet med at holde fast, og det var med deres succes, at den rumænske operation mislykkedes.

Nu begyndte den store klapjagt. Ved Mihalesti går de sidste rester af den rumænske angrebsstyrke over Argesch tilbage mod Bukarest. Der var ikke mange, der nåede at slippe ud.

Den taktiske situation var nu i store træk følgende: Med den store operation havde fjenden, hovedsageligt ledet via den franske rådgiver, General Berthelot, forsøgt at afværge faren for den rumænske hovedstad. Langs forsvarslinjen Campulung – Pietesti – Gaesei skulle Falkenhayn angribes og fastholdes, mens alle disponible reserver fra Bukarest skulle angribe den nærmende Donau-Armee i flanke og ryg, og igen kastes tilbage i Donau. De rumænske styrker, der var rykket ind i IX. Armee og Donau-Armeens rum, havde i første omgang taget retning mod Kav.-Korps Lust, og havde trængt denne tilbage inklusive Kav.Div.v.d. Goltz. Denne styrke var yderligere blevet forstærket af i hast overførte enheder fra Dobrudscha, og samlet under General Stratilescu indsat i et dødsstød mod Donau-Armeen. Imidlertid løb Falkenhayns arme ikke kun de rumænske enheder, der var ladt tilbage for at binde den, over ende, men også de enheder, der lå i Argesch-stillingen, og havde herefter sendt sin højre fløjdivision frem til støtte for Donau-Armeen. Dermed var den yderst kritiske situation, der havde truet Donau-Armeen med udslettelse og i alvorlig grad havde truet hele det rumænske felttog, blevet vendt. Ved samarbejdet mellem alle tyske kræfter, og den tapre udholdenhed af Donau-Armees vestre fløj, var meget blevet reddet.

Glæden over denne succes var ikke mindre end den udmattelse, der var resultatet af disse hede dage og unger med angreb og fremmarch. Bataljonerne reorganiserede og gik i kvarter i Chireulesti. Fra de i forvejen tynde rækker, var mange trofaste kammerater blevet liggende under disse kampe, og mange flere faldet ud på grund af sår. Bataljonernes kampstyrke var ikke stort mere end 500 mand. Af officerer var i de sidste dage såret: Oblt.d.Res. Raabe, Lt.d.Res. Hinrichsen, Hptm.d.Ldw. Firgau og Feldw.-Lt. Waetke. Savnet – formentlig faldet i fangenskab – var Lt Trabandt. Sammen med ham var 80 Oberjäger og Jäger faldet i rumænsk fangenskab. Af disse er én Oberjäger og tre Jäger igen vendt tilbage til hjemstavnen. De øvrige døde i lejren "Sipote" på grund af miserabel behandling (mangelfuld forplejning, underbringelse i jordhytter i den kolde vinter 1916/17) og frem for alt af sygdom (plettyfus o.lign.). Også dette er den stille, svære heltegerning, og skal derfor ikke glemmes i denne bog. Den 2. december blev bataljonslæge, Stabsarzt d.Res. Dr. Holm, såret. Siden krigens start havde han under alle kampe og i alle stillinger været bataljonen en trofast og altid hjælpeparat kammerat, og vel ingen fra bataljonen havde ikke et eller andet at takke ham for. Selvom han hidtil i beretningen om bataljonens krigsbegivenheder ikke er blevet nævnt, havde han været til stede *under dem alle*, og alle svære og tunge dage havde han tilbragt ved vores side. Vi vil i dag med taknemmelighed tænke på hele hans opofring og urystelige hjælpsomhed, nær disse dage kommer i erindring, hvor også han på grund af sine sår måtte skilles fra bataljonen.

4. december:

I regnvejrs marcherede bataljonen fra Chirculesti til Eringurile i alarmkvarter. Underbringelsen var meget trang, men alle var glade for, efter tre uger endeligt at være kommet under tag. Jäger-Regimentet blev nu reorganiseret med en bataljon af resterne af Landw.Inf.Regt. 22, en bataljon af Jäger 7 og 1 under Major Pflügel, og som den tredje den stadig intakte Jäger 9, der ved starten af offensiven havde haft en styrke langt over det organisatoriske. Jäger-bataljonerne forblev i første omgang i reserve.

5. december:

Hviledag i Eringurile med indre tjeneste og istandsættelse af udrustningen. Bataillon 22 ligger fremskudt ved Argesch.

6. december:

Mandag kom marchbefaling. Det går til Adunali-Copacent, hvorfra det efter en kort pause går over Argesch ad den sprængte, men stadig for enkelte heste passerbare bro. Vogne måtte vente til eftermiddag på færdiggørelsen af en nødbro. Kl. 1615 blev der gjort klar til fortsat fremmarch: Jäger 7, Jäger 9 og Batl.Ldw.Inf.Regt. 22 mod Illava. Her var broen over Sabaru også ødelagt, men stadig anvendelig for fodgængere. Overgangen tager lang tid, da heste og vogne måtte anvende et vadested øst for broen. Jäger 7 skal besætte Jilava, Jäger 9 med tilslutning til venstre besætte Odaile-Mierlari. Om aftenen kl. 1915 kommer kontraordre: "Bukarest rømmet af fjenden. Bataljonen går i kvarter i Progresul". Efter 25 km march når bataljonen kl. 23 denne forstad til Bukarest. På trods af stor træthed var stemningen fortræffeligt, da næste morgen 217. Inf.Div. skulle gøre indtog i Bukarest – indtog i fjendens hovedstad! Så store forhåbninger om at det, der skulle ske i Bukarest, så mange skønne planer med udsigt til et par dages hvil!

16. Fremmarch mod Sereth

(7. december 1916 – 6. januar 1917)

7. og 8. december:

Skuffelsen var stor, da der indløb befaling til fortsat fremmarch mod øst. I stedet for indtog i hovedstaden, en deprimerende march gennem beskidte forstæder til Bukarest i en fugtigt koldt vejr. Ved Leurdeni indgår bataljonen i marchens hovedstyrke. Dårliche veje, dårligt vejr, ind i mellem endda snebyger og dertil 20 km march! I Balaceanca bliver der kl. 15 rykket ind i mådelige alarmkvarterer. Den 8. december er her hviledag. Det pjask øs regner!

9. december:

Det går nu mod øst efter fjenden. Jäger 9 er forspids (Kav. spids, 4. Komp., 1. Komp., 1. M.G.K., II/F.A.R. 65, 2. Komp., 3. Komp., 2. M.G.K., 1. W.K.). Det regner fortsat, en modbydelig heldagsregn var begyndt. Vejene er elendige og opkørte, køretøjer kørte fast, køkkener blev tilbage; på den måde snoede hæren sig 32 km mod øst gennem miserable bebyggelser Lilieci – Gologan – Chiricula til Codreni. Fuldstændig gennemblødt nåede man frem hertil. Jäger 9 er forpost enhed. 3. Kompanie med en feltvagt sendes frem mod øst over broen ved Codreni.

10. december:

9. Jäger fortsat forspids. Den befalede afmarch finder først forsinket sted, da melderytteren på grund af de opblødte veje kom for sent frem. Bataljonskommandør, Hptm.d.R. Engels må melde sig syg på grund af nervesmerter og nerverystelser. Jäger 9 og 1 samles i en bataljon med seks kompagnier. Kommandoen overtages af Major Pflügel fra Jäger 1. Marchen foregår ad dårlige, opblødte veje, hvor det tunge artilleri overhovedet ikke længere kan komme igennem, så de føres længere nord for at nå en mere fast vej. Under sådanne forhold er gennemførelsen af en 24 km march en betragtelig præstation. Det var over Fintina-Doamnel og Duzoeni til jernbanestationen Lehliu. Underbringelsen i de store magasiner er, selvom en del er brændt ned af russerne, fine. Også udleveringen af rom, tvebakker, sukker og nudler trøster en smule. 4. Kompanie ligger sammen med I./F.A.R. 65 længere vest i Culcatil-Resvan. Feltkøkkener, M.G.-vogne og det nødvendige kamptræn, der på de uvejsomme veje de sidste dage var kommet bagud, måtte ubetinget bringes frem, for når modstanderen igen er kommet til kræfter, venter der hårde kampe forude. De måtte forspændes med okser og bøfler, der var talrige til rådighed, og som trækdyr langs disse veje var meget egnede. Der er overflod af ædelse til hestene, specielt af havre. Hæren måtte leve af landet. Der var kød i overflod, desværre altid frisk slagtet, og også fjerkræ var alle steder til at få fat i. Der manglede derimod mere og mere den øvrige kost: grønsager, kaffe, salt o.s.v. Forplejningen blev hele tiden mere ensformig. Tropperne mærkede på deres kroppe, hvad dette betød.

11. december:

Det går videre ad opkørte, bundløse veje med Bataljon Pflüge som spids, men med et skarpt knæk fra østlig til nordlig retning over Carausul til Rasi ved Jalomita floden. Ved Rase er bulgarerne allerede ankommet og sikre mod nord, hvor rumænerne på den anden side Jalomita har sat sig fast i Sarateni. Bataljonen går i Rasi i kvarter i tæt tåge. Den enorme marchindsats og de usædvanlig dårlige livsbetingelser øger antallet af syge. De manglende muligheder for skift af tøj, rengøring og vask fordrer kraftig luseplagen.

12. december:

Bulgarerne fortsætter mod øst, Jäger 9 besatte i stedet Rasi, og klemmer sig ind her med tre kompagnier. Kanten af landsbyen besættes af 2., 1., 3. Kompanie, med 4. Kompanie skråt bagved med front mod øst. Sarakeni og Munkeni-Buzan på den anden bred er stadig besat af fjenden og beskydes af artilleriet. Fjenden svarer kun i ringe grad igen.

13. december:

Der bliver befalet for overgang af Jalomita. Som forspids forbliver Jäger 9 i første omgang i sin stilling og holder fjenden på den anden side under infanteriild. Så sætter artilleriet ind, og dækker hurtigt russerne i Sarateni så meget ind, at de trækker sig tilbage. I mellemtiden er tropper til venstre allerede over floden. En patrulje fra 3. Kompanie sætter ligeledes over og melder ved middagstid, at Sarateni er rømmet. Herefter fulgte resten af bataljonen ved Rasi på færger, heste, køretøjer og 4. Kompanie går over via hovedbroen ved Copozul. Kl. 1530 er hele Bataljon Pflügel samlet i nordkanten af Sarateni og marcherer under vanskelige vejforhold til Cazanesti, hvor den underbringes sammen med den bulgarske Kavaleri-division. Lt.d.R. Steinecke er såret.

I de enkelte kvarterer blev der denne dag længe og indgående diskuteret over det fredstilbud, centralmagterne havde sendt til Ententen, på et tidspunkt, hvor den stod på højden af dens succes i Øst og Vest, i nord og i syd, for af et ærligt hjerte at bringe myrderierne til afslutning. Nyheden kom til os over radio, og alle – selvom også mange ikke troede på, at det ville gå i opfyldelse – bragte denne ene aften dejlige tanker tilbage på hjemstavnen og hjemmet.

14. – 15. december:

Der fulgte igen besværlige marcher mod nord, oftest på elendige veje og i et ugunstigt vejr med tåge og oftest usigtbart vejr, skiftende til vintervejr med snevejr. Den 14. december besættes Munteni-Buzau, så går det videre mod Cocora (12 km). Befolkningen var meget ængstelig og stod sandsynligvis stadig under for russiske indkvartering. Næste dag bliver Padina nået (11 km), hvor der ankommer personelerstatninger til Jäger 1, så denne bataljon igen kan oprettes som selvstændig enhed. Jäger 9 overtages af Hptm. Brendel fra Bayr. Res.Jäg.Batl. 1. Fra Padina marcheres videre til Rufetul (18 km) og over Mortul til Gaiseanca (14 km), hvor der blev indrettet alarmkvarter sammen med 7. Kavallerie-Division. Fjendtlige bagtroops enheder havde tilsyneladende besat linjen Mocani – Gherghisani – Filipești. Som forberedelse til et angreb ligger Jäger 7 langs nordsyd banen foran Gaiseanca, til højre herfor Jäger 1 og bag den højre fløj Jäger 9. Førstnævnte blev afløst af 6. Kav.Div og indkvarteredes i Neu-Gaiseanca.

19. – 22. december:

Om natten fra 18./19. december ankom befalingen til angreb. De nye forberedelser gennemførtes om morgenen i tæt tåge: Jäger 9 med fløjen ved Neu-Gaiseanca, 3. Kompanie til venstre og 2. Kompanie til højre, de andre bagved. Til højre Jäger 7. Fra 6. Kavallerie-Division er adskillige maskingeværer stillet til disposition, hvoraf flertallet tilgik Jäger 1, som skulle være klar til indsættelse på højre fløj, hvor der stadig var et stort hul til 12. bulgarske Division. Omkring kl. 9 lettede tågen og enkelte modstandere (russere) blev synlige. En opklaringspatrulje fra Jäger 9 (4. Komp. Gefr. Gölten) vendte tilbage med melding om, at terrænet var passabelt over 1.000 meter, og at der på 1.300 meter var en svag fjendtlig fremskudt stilling uden pigtrådshindring. Jäger 9 havde til venstre forbindelse med bayr. Res.Inf.Regt. 13. Angrebet starter herfra. Kl. 1145 slutter Jäger 9 sig til i retning af jernbanestationen Dedulești. I et opstået hul til Res.Regt. 13 indsættes bayr. Inf.Regt. 3. Under fremmarchen øgedes den fjendtlige artilleri. Jäger 9 når 900 meter frem, hvorefter de ikke kan komme længere under infanteri- og M.G. ild, og derfor graver sig ned. Til venstre er der opstået et hul til inf.Regt. 3, som lukkes af en deling fra 4. Komp. og et M.G. I løbet af eftermiddagen ankommer østrigsk artilleri bag stillingen og begynder at skyde. I skumringen bliver der trukket trukket tilbage. Det endelige angreb kan heller ikke finde sted den 20. december, da ikke alle huller er lukket, og styrken til angrebet endnu ikke er stærk nok. Ganske vist regnede man endnu med en frivillig rømning uden et kraftigt angreb, et håb, der imidlertid snart mistede en del af sit indhold, da fanger hævdede, at der stod syv russiske divisioner overfor os, hvoraf tre for ganske nyligt at trukket til.

Dagene med ventetid og arbejdet med forberedelserne var ubehagelige, ikke mindst fordi forplejningen var blevet mindre. Afløsningen kommer derfor ikke belejligt, først den 21. december 2. Kompanie med 1., så resten af bataljonen af Jäger 7 den følgende dag. Bataljonen rykkede til Neu-Gaiseanca som divisions reserve. Lt.d.R. Johannsen modtog den 20. december et E.K. I

23. og 24. december:

I Neu-Gaiseanca bliver bataljonen i forbindelse med julen grundigt afluset, og kan i almindelig ro og hygge fejre julen. De ydre rammer er ganske vist elendige med hensyn til bivuak og de sidste dages regn og tåge. Vejret blev imidlertid godt, og om aftenen bidrager afholdes julegudstjeneste midt mellem bivuak bålene og i den stjerneklare nat, til at frembringe alle ønsker og drømme også på denne tredje juleaften i fjendeland.

25. december:

Om morgenen afløser Jäger 9 igen Jäger 1 i højre afsnit med 4. og 2. Kompanie i forreste linje, bagved 1. og 3. Kompanie. Angrebet bliver nu gennemført, da fjenden tilsyneladende er indstillet på modstand. Til venstre for Jæger-regimentet stormer Res.Inf.Regt. 13 godset ved Filipesti. Foran Jæger-regimentet har artilleriforberedelsen endnu ikke opnået det ønskede resultat. Meldinger fra artilleriet, at den oplagte ammunition til angrebet, er ved at slippe op, og kan føre til en yderligere udsættelse af angrebet. Derfor beslutter Regimentet til øjeblikkeligt at sætte ind, og beordre klargøring til angreb. Omkring kl. 14 går det fremad, først med 7 Jäger til venstre, så med tilslutning til højre Jäger 9. Russerne overgiver sig i store grupper. De forreste kompagnier fra Jäger 9 (2. og 4.) støder 600 meter frem gennem den russiske stilling, hvor den på ordre fra Regiment standser og graver sig ned over en front på 600 meter. 1. Kompanie indsættes også i front (rækkefølge fra venstre 2., 1., 4. Kompanie). 3. Kompanie forbliver bagved som støtte i den gamle russiske grav. Jæger-Regimentet har taget 4 officerer og 405 mand til fange og erobret to M.G.

26. – 28. december:

Under den generelle ro indsættes kun på tidspunkter artilleriild fra banegården ved Banegård Dedulesti. Der ud over er der kun patruljeaktivitet. Om aftenen 27. december afløses Jäger 9 af Jäger 1 og rykker igen som afsnitsreserve i bivuak i Neu-Gaiseanca. Der indløber meldinger om, at russerne har indtaget en ny stilling længere mod øst og stadig udbygger denne. Så kommer nye meldinger, og de talrige brande i området kan tyde på, at fjenden falder længere tilbage. Kamppatruljer fastslår hurtigt det modsatte: Uden artilleri er det tilsyneladende ikke muligt at støde længere frem. Oblt Butze og Lt.d.R. Hornborgten modtager 27. december et E.K.I.

29. december:

Nu er fjenden *alligevel* trukket sig tilbage mod øst, og en forfølgelse indledes øjeblikkeligt. Med Jäger 1, den østrigske V./76 og VI./Inf.Regt 1 fra den Bosnisk-herzogovinske hær rykker Detachment Aschauer frem over en bred front. Bagved følger det østrigske detachement Oberstlt. Jäger med Jäger 9, Jäger 7 og Landw.Inf.Regt. 22. I Janca kommer nye angrebsbefalinger. Ved middagstid omorganiseres Detachment Aschauer til angreb: Jäger 1 og Jäger 7 i forreste linje, Jäger 9 bag midten, til højre herfor den østrigske V./76. Angrebetsfronten er drejet mod nord mod linjen Plopol – Gutesti. Kortene er igen forkerte, som så ofte før. Plopol ligger et helt andet sted, nemlig ved en sø øst for Sarateni, ikke 4 km fremme. Derfor må der igen udsendes kontraordre. Jäger 1 og 7 sendes frem mod søen, mens Jäger 9 forbliver som regiments reserve i Neu-Plopol. Angrebet fik i stå og yderligere forsøg må afvente, til den østrigske brigade Ezivo komme på linje.

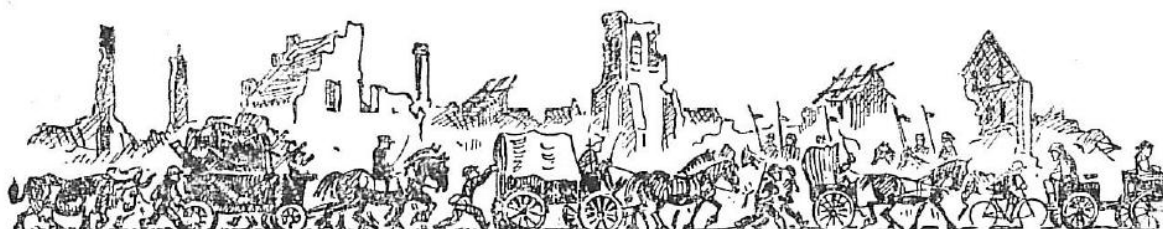
30. december:

Igen er fjenden forsvundet i løbet af natten. Med Jäger 9 og et batteri som forspids, fortsættes mod nordøst. Marchen går næsten hele tiden gennem terræn over Oancea og Kortpunkt 30 til Gemenile. Foran Gemenile graver fjenden sig igen ned. Tilstedeværelsen af en kosak-enhed truer vores højre flanke. Ved middagstid rykker Jäger 9 frem over bred front mod Gemenile. 3. og 2. Kompanie og 1. M.G.K. i første linje, fulgt af 1. og 4. Kompanie og 2. M.G.K. Hurtigt er Gemenile også rømmet. Østkanten besættes. 2. Kompanie sendes frem til en foran liggende gård, 3. og 4. Kompanie i kanten af landsbyen, 1. Kompanie reserve i byen. Igen bliver der meldt om nye russiske stillinger længere tilbage.

31. december:

Der befales for en kampopklaring mod den nye fjendtlige stilling. Om morgenen føler officerspatruljer sig frem (fra Jäger 9 Feldw.Lt. Albrecht), der med det samme kommer under beskydning fra højde 27. Den er kraftig besat. Imidlertid virker vores artilleri allerede om formiddagen så godt, at fjenden igen falder tilbage. Jäger 9 eftersætter over bred front: 4., 2., 3. Kompanie og 1. Kompanie bag ved. Til højre Jäger 7 og Jäger 1 i reserve.

Frem over Højde 27 gik fremstødet godt, herefter kom 2. og 3. Kompanie pludseligt under kraftig beskydning fra en fjendtlig stilling. Nu gik det i første omgang ikke videre. Kompagnierne graver sig ned 300 til 500 meter foran stillingen. Jäger 1 var i mellemtiden indsat til venstre for Jäger 9. Den fjendtlige stilling er virkeligt endelig en hovedstilling med en bred pigtrådshindring. Dermed er situationen tydelig, og gennemførelse af et angreb her kræver en kraftig artilleriforberedelse. Vejret er blevet meget dårligt. Den silende regn vanskeliggør gravearbejdet. Hen under aften begynder det at sne, og forvandler stillingen til et knædybt pløre. Om aftenen afløser VI. Batl. fra den bosnisk-Herzegovinske Inf. Regt. 1. Gennemblødt og smurt ind i mudder rykker bataljonerne i kvarter i Gemenile. Det var en ret elendig Nytårs Aften og en trist overgang i det nye år!

1. - 3. januar:

I det våde vejr, den fortsatte regn og de dårlige kvarterer bliver tøjet ikke tørt. Ydermere er der brug for hjælp ved fronten. Lt.d.R Mosich som kompagnifører med et M.G. afgives til Jäger 1, 1. og 3. Kompanie under Oblt. Dan gen. Edelmann må meget hurtigt afløse dele af Landw.Inf.Regt. 22. Der er ingen hvil. Artilleriet når endeligt frem, frem for alt bliver tunge batterier sat i stilling. Nu kan et angreb effektivt forberedes.

Den 3. januar ankommer Oblt.d.R. Floss med efternølere fra Vestfronten (afkommanderede, syge o.s.v.), der ikke havde nået den længe savnede afgang til Østfronten. Efter afgivelser til det for bataljonen bestemte rekrutdepot i Giurgiu, overtager han nu igen sit gamle 3. Kompanie fra de kompetente hænder af Feldw.Leutn. Rummel. Transporten fra Ratzeburg til i det "vilde Walachi" havde taget præcist 4 uger! For han havde det mest bemærkelsesværdige været den 10 dages Donau-fart fra Semlin - Belgrad gennem Jernporten til Ruscuk (syd for Bukarest), der med hjælp fra den østrigske havnekommando i Semlin var gennemført med alle til jægerkommandoen tilhørende mennesker og dyr. Tre ved siden af hinanden fastgjorte Donau-pramme havde været svømmende garnison for omkring 500 soldater og 50 heste med indkvartering, køkken, hestestalde, vognpark, forplejningsmagasin og endda en lille "eksercerplads" for at holde ånd og bevægelighed ved lige. For alle deltagerne vil den lille julevest forblive uforglemmelig med tændt juletræ i hjemlige omgivelser på Donau, som tyske julesange og bulgarsk punch kunne opleves i kammeratlig sammenblanding. En særlig glædelig nyhed var, at transporten også medbragte længe savnet post til Bataljonen. Den tidligere Korps-kommandør, Exzellenz von Boehn skrev:

"De tapre jægere sender jeg på vegne af IX. Res.Korps med gammel hengivenhed de hjerteligste hilsener og oprigtige lykønskninger til jeres herlige succeser. Med stolthed tænker jeg i de sidste dage på mine brave jægere!"

En sådan opmuntring hjælper til igen at komme fremad!

4. januar:

Angrebet på den russiske hovedstilling, den 40 km brede såkaldte Braila Brohoved, begyndte: Jäger 1 skubber sig om natten frem på højde med Jäger 7. Den forreste linje er dermed 300 meter fra den fjendtlige. Jäger 9 står som reserve 400 meter øst for Gemenile og graver sig her ned tidligt om morgenen på grund af det kraftige fjendtlige artilleri. Fra vores side indsættes en omfattende artilleri forberedelse, der meget hurtig får en meget "moralisk" indvirkning. Allerede kl. 10 kan 1. og 3. Kompanie på brigade befaling indsættes til venstre for Jäger 1, og storme herregården på Højde 12. Flere hundrede fanger tages her. Herefter går angrebet imidlertid i stå, og kommer først i gang igen efter indsættelsen af resten af Jäger 9. Nu lykkes det fuldstændigt at storme de russiske stillinger. De var efter forholdene under bevægelseskrig bemærkelsesværdig udbygget med pigtrådshindringer, der gjorde de russiske feltbefæstnings forskrifter ære. De rene, tørre og over menneske dybe grave og forbindelsesgange bagud var tilsyneladende gravet med hjælp fra lokalbefolkningen. Efter en kort pause ved middagstid,

for at naboenhederne kunne slippe frem gennem den kraftige fjendtlige artilleriild, går det igen fremad, men kun kort, så måder gøres holdt foran den anden – og ligeledes befæstede – fjendtlige stilling. Alle graver sig ned. Jäger 9 forbliver fremme, kun 2. Kompanie lægges tilbage på den erobrede herregård som regimentsreserve ved staben, og indrettet gården til forsvar. Natten forløber rolig. Der er i de midlertidige grave ubehagelig koldt, så der herskede ”livlig patruljeaktivitet”.

5. januar:

Russerne er igen rømmet i løbet af natten, og formodentlig trukket sig helt tilbage bag Sereth. Derfor fortsætter fremmarchen uforstyrret. 2. Kompanie er igen tilbage ved bataljonen. Kl. 1045 fortsætter fremmarchen i tåge med 1. og 3. Kompanie delingsvis i let linje bag hinden og 4. og 2. Kompanie samlet 300 meter længere bag ved sammen med 1. og 2. M.G.K. Efter passage af den store vej Latinul – Braila går det ned i Sereth floddalen. Allerede ved middagstid bliver Sereth nået under dækning af vores artilleri og på trods af en smule modstand fra en kosak enhed. 1. Kompanie når Barmesul, 3. Kompanie først til højre herfor i nogle gårde. Umiddelbart bag Warmesul ligger et dige. Umiddelbart bag dette, nogle steder tæt på diget, andre steder bag små stykker skov, ligger den omkring 100 meter brede Sereth flod. Fra den anden side af floden, dels fra krat, dels fra bøgeskove, afgiver fjendtligt infanteri hele tiden enkeltskud. Jäger 9 bliver liggende ved Sereth-diget og indretter sig, dækket af fremskudte poster langs bredden i en ny rækkefølge fra venstre mod højre 3., 2., 1. Kompanie. 4. Kompanie forbliver i beredskab i Barmesul. Til venstre lå bayr. Inf.Regt. 22, der efterfølgende afløses af Jäger 1. Til høre ligger den ungarske Landw.Inf.Regt. 28.

6. januar:

Bataljonen ligger i samme stilling og under let fjendtlig ild. Om aftenen afløst af den østrigske Landw.Inf.Regt. 28, der rykker ind med en styrke på 30 mand. Bataljonen forskyder til Voinsti i kvarter. Den østrigske V/76 underlægges Jæger-Regimentet. Som afløsning er planlagt: Jäger 1 med Jäger 7, en bataljon i Sereth, de andre i Latinul, Jäger 9 med østrigske V/76, en bataljon i beredskab i Boinesti, den anden i hvilestilling Latinul med opgaven at etablerer anden stilling.

17. Stillingskamp ved Sereth

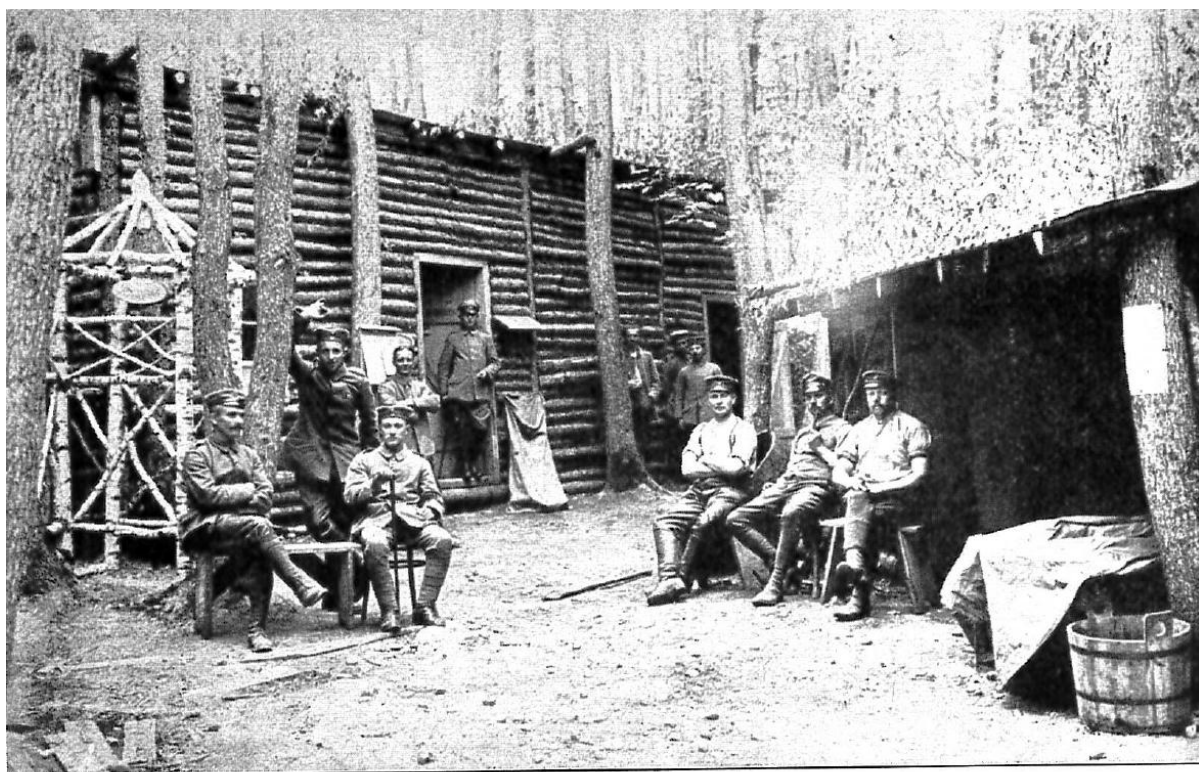
(7. januar til 6. april 1917)

Situation:

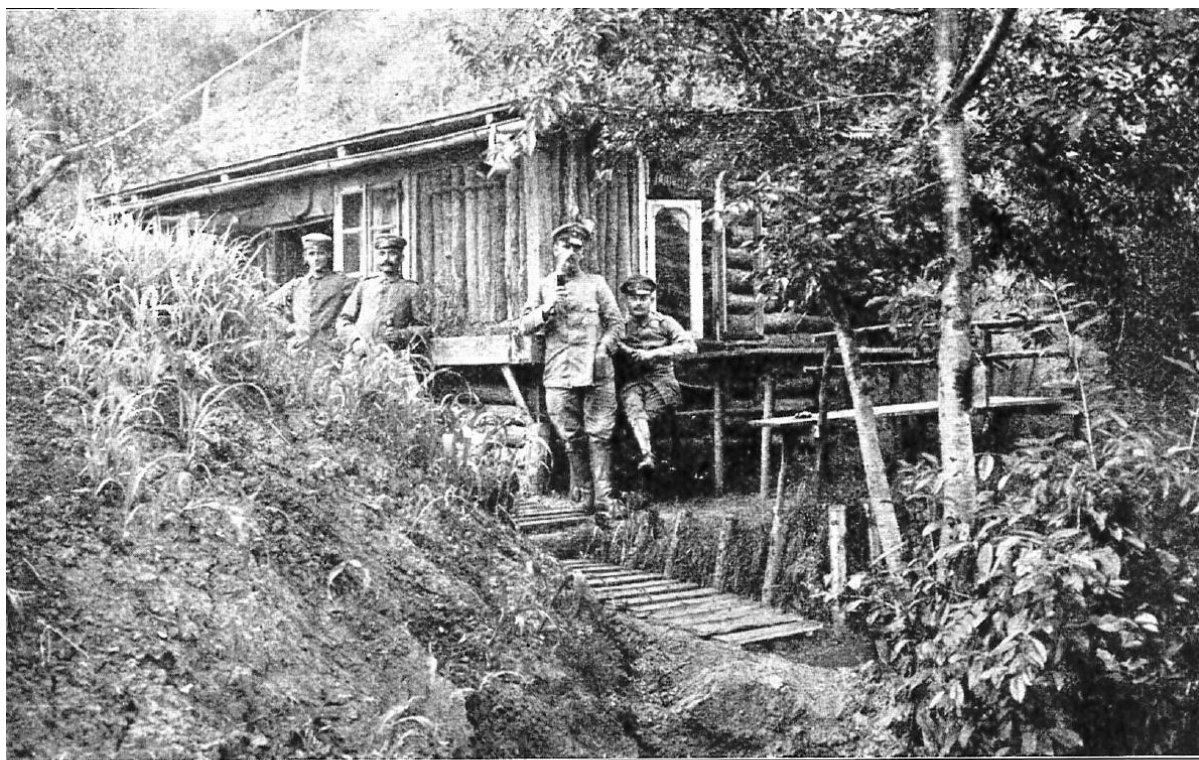
Med begyndelsen af januar er den store offensiv gennem Rumænien i det store hele afsluttet. Den tyske linje gik nu fra Sortehavet gennem Dubrudscha mod nordøst grænse i Siebenbüрге gennem de nu tysk besatte større byer Tulcea, Braila og Focani. Omkring midt i denne rumænske front fra munden af Buzaul i Sereth og langs denne mod syd, ligger Jæger-Regimentets nåede stilling. Herfra overgik det endnu engang til stillingskrigen. Efter uger af fremmarch med dens alvorlige belastninger, men alligevel med dens mange glæder, begyndte igen den daglige småkamp. Hukommelsen og erfaringerne fra den faste stilling på Vestfronten dukkede nu igen op i skitser og befalinger, i arbejde og i afløsnings tjeneste. De gamle fortrolige betegnelser: afsnit, beredskab, hvil, træder i skøn afveksling ind i rækkerne. Regimentets stilling ligger stadig efter en mindre forskydning til højre og venstre langs dæmningen syd for Sereth og omfatter tre afsnit. Mod fjenden foran stilling ligger en stribe græs, bag denne en mindre skov ved floden med el og nøgne træer, så floden. På den fjendtlige side en stejl bred, der mod højre overgår i en sandet og sumpet strandeng. Foran stillingen er der ved floden dobbeltposter, Oberjäger poster og feltvagter. Minekastere og lyskastere bygges ind i stillingen. En bataljon ligger fremme i forreste stilling ved dæmningen, en halv beredskabsbataljon i Voimesti (hvor også Reserve-Pionier-Kompanie 217 og et M.G.-kompagnie) og et halvt i Latinul (ligeledes med et M.G.K.). Bataljonen i hvil ligger også i Latinul.

7. – 22. januar:

Efter udførlige divisions- og regimentsbefalinger begyndte nu et ivrigt arbejde overalt, vejbyggeri, telefonforbindelser, rydning af skudfelter, indretning af ammunitions- og pionerdepoter, udbygning af stilling. Jäger 9 arbejdede i første omgang i det venstre afsnit frem til Buzaul-munden, fjernede bevoksningen mellem dige og flod og udbyggede stillingen på dæmningen. Fra den 10. januar arbejdede alle fire kompagnier på udbygning af støttepunkt Voimesti. Der er roligt i afsnittet, mens der til venstre ved bulgarerne og til højre ved tyrkerne finder

I skovlejren, juli 1917

2. Kompanie blokhus i Minenwerferschlucht. Sommer 1917

enkelte kampe sted, formentlig for at forbedre og udrette linjen. Først da vore batterier gik i stilling ved landsbyen Voinesti, begyndte også modstanderen at beskyde dette område, men for det meste punktlig og lagvis, så kun lidt skete. Vejret er tåget, koldt og gik snart efter over i frost og snebyger. Arbejdsindsatsen bliver desto mere anstrengende og består i dagevis kun af at skovle den sne ud af gravene, der hele tiden fylder dem. Der er herefter kun tre kompagnier i arbejde. Et kompagni er konstant i hvil for at kunne vedligeholde udrustning og forbedre kvartererne. Der afholdes M.G.-kurser ved 2. M.G.K. Den 20. januar ankommer erstatningsmandskab: til Jäger 9 en officer og 80 mand.

23. januar – 9. februar:

Bataljonen blev fra nu af underbragt i to dele: Stab, 1. og 3. Komp. og begge M.G.K. rykker den 23. januar til Latinul, 2. og 4. Komp. bliver som beredskab i Voinesti, hvortil også 1. M.G.K. rykker tilbage, mens 2. M.G.K. til uddannelse foreløbig skal blive i Latinul. Beredskab Latinul måtte først endnu engang flytte til den nordlige del af landsbyen og på ny forbedre deres kvarterer. Den østrigske V/76 forlod Regimentet. På Kejsers fødselsdag deltog Jäger 7 og halvdelen af Jäger 9 i en parade med tale af Regimentskommandøren og efterfølgende feltgudstjeneste. Oberjäger Raevecke (1. Kompanie) modtog E.K. 1.

Den 31. januar modtog Jäger 9 endnu en sending erstatningspersonel og en officer og 100 mand. Efterfølgende blev der foran Voinesti, som nu ret kraftigt lå under artilleribeskydning, anlagt en såkaldt hovedstilling med front mod sydøst. 1. Kompanie afløser de hidtidige af forpost bataljonen bemandede feltvagter i hovedstillingen. Den 3. februar ankom til Regimentet en kompagnifører og tre delingsførere fra den østrigske 40. Brigade, for som udvekslingsofficerer at gøre tre måneders tjeneste. Jäger 9 modtog heraf de østrigske officerer Oblt.i.d.Res. Roth og Lt.i.d.Res Dr. Karl von Muraközy. Den 4. februar træder 2. Kompanie i stedet for 2. Komp. Res. Pi. 17 i Voinesti. den 7. februar er der afløsning i bataljonen: 2. Kompanie overtager begge hovedstillings feltvagter, 1. og 3. Kompanie rykker til Latinul. Den 8. februar vender Hptm.d.R. Engels efter rekreation tilbage og overtager igen føringen af bataljonen. Hauptmann Brendel, der gennem sin klare og målbevidste kommandoføring og hans fremragende kammeratskabelige egenskaber som fører og mennesker, havde vundet de Lauenburgske jægers tillid, vendte tilbage til Res.Jäg.Batl. 1. I de sidste dage var det sat ind med hård frost. Sereth er frosset til og kan overskrides, så yderste vagtsomhed er nødvendig og alarmeringsøvelser må afholdes. Russiske patruljer i snedragter spørger omkring og holder jægerne muntre. Sundhedstilstanden er trods den kraftige kulde generelt tilfredsstillende. Forplejningen er blevet ringere. Der mangler fedtstoffer og grønsager til morgen og aftensmad, men frem for alt de for nordtyskere uundværlige kartofler, der kun er fundet i enkelte meget små udgaver, og som er i høj kurs. De første køkkenforsøg med majs (Mamaliga) begynder.

10. februar:

Regimentet bliver trukket ud og afløst af østrigske tropper. Afløsningen sker i hastværk, da befaling og de afløsende enheder ankommer samtidig. Kl. 22 er kompagnierne i Latinul afløst, kl. 24 dem i Voinesti. Om natten marcherer bataljonen i skærende kulde, så endda mælken i "bataljonskoen" skulle være frosset, 15 km ad fastfrosne, men også højt snedækkede veje mod syd til Gemenile.

11. og 12. februar:

Kompagnierne når frem mellem kl. 4 og 8. Kvartererne er rimelige, mest i stalde. Dagen efter går det videre i en anstrengende march 25 km over den frosne Buzaul, der også kan bære køretøjerne, til Balta-Alba øst, en med sit grundrids typisk rumænsk landsby ved en stor sø på vejen mellem Braila og Rimicul-Sarat.

13. – 28. februar:

Kompagnierne udbygger i første omgang deres kvarterer, så begynder dage afvekslende med eksercits og uddannelse, samt arbejdstjeneste. Den 16. februar vender Stabsarzt Dr. Holm tilbage efter at være kommet sig over sine sår. Daglange, kraftige snevejr danner meter høje driver. Vejene må graves frie.

3. Kompanie får den vanskelige opgave at omdanne en skole, som russerne havde anvendt som hestestald, til et soldaterhjem med kantine. Efter at have fjernet meterhøj hestemøg blev det konstateret, at gulvet underneden havde været anvendt til lejrbrål. Det første M.G.-kursus i Latinul er afsluttet. I Velsein gennemføres divisionskommandøren en inspektion. Den 16. februar begynder ved 1. M.G.K. under Lt.d.R. Wofisch et andet, og den 23. februar ved 2. M.G.K. under Lt.d.R. Lampe et tredje M.G.kursus.

1. – 18. marts:

Den 7. ankommer fra Ratzeburg nyt personel (4 Vizefeldwebel, 11 Oberjäger, 171 jäger). Med dem ankommer de tidligere 2. Kompanie tilhørende Vizefeldwebel Sass og Oberjäger Wanner, der sammen med Jäger Meiser VI, dristigt var flygtet fra engelsk fangenskab fra en arbejdslejr bag den engelske front og denne den fjendtlige linje. Kommandøren overrakte dem på dage senere tilsendte udmærkelser fra A.O.K. I, Vzfw. Sass E.K. I og

Oberjäger Wanner E.K.II. Også Jäger Meier VI blev tildelt E.K. I. Han var imidlertid desværre blevet såret i den tyske grav og var afgået ved døden. Den 8. marts modtog Oberjäger Künzler fra 1. M.G.K. ligeledes et E.K. I. Den 9. marts modtog Bataljonen 32 mand, der kun var anvendelig til garnisons- og arbejdstjeneste, og den 18. marts 40 elsasser, der fra Vestfronten var kommet til udskiftning.

I de første dage af marts rasede snestormene videre. Alle disponible kræfter måtte daglig indsættes i snerydning, for der lå overalt driver på op til 4 meters højde. Det efterfølgende tøvejr gjorde ikke situationen bedre, nærmere tvært imod, da man i timevis måtte prøve at skabe dræning af den megen vand. Ved siden af fortsatte bygningen af et øvelsesanlæg og en skydebane muntert videre.

19. – 22. marts:

Det var nu blevet tiden for inspektioner. En generalprøve med kommandøren og efterfølgende parade fandt sted, så i strålende forårsvejr den 20. marts inspektion af 1. og 2. Kompanie, den 21. af 3. og 4. Kompanie af Divisionskommandøren og brigade kommandøren Oberst Vogel i Boldul (10 km vest for Balta-Alba øst). En frisk stram holdning sidder i kompagnierne, parademarchen klapper fint, og de foresatte var heller ikke tilbageholdende med ros og anerkendelse. Den 22. er hoveddagen for inspektion af hele 217. Inf.Div i Balta-Alba vest af Exzellenz von Falkenhayn: en opstilling i firkant, en tale af H. Excellence med hurra for Kejseren og en parademarch i delinger. Efter fordelingen af udmærkelser fulgte endnu en tale til officererne. Tilfreds og med bevidstheden om at have en minderig dag bag sig, returnerede bataljonen omkring kl. 14 tilbage til Balta-Alba-Øst.

23. marts – 6. april:

Hviletiden nærmede sig betænkeligt sin afslutning. Allerede den 24. marts kom befalingen til afløsning. Den 25. marts red kommandøren og de tre kompagniførere i tre dagsmarcher til den nye stilling, der lå ved Focsani. Her skal Alpekorpsset afløses af 217. Inf.Div. Oblt. Butze bliver M.G.-officere ved bataljonsstaben, kort herefter ved Regimentsstaben. I hans sted bliver Lt.d.R. Johannsen udnævnt til Bataljons adjutant. Vejret bedre sig nu hurtigt – et bliver forår og det er allerede ret varmt.

Dagene går hurtigt med arbejdstjeneste, mindre eksercits, skydning, gymnastik og markarbejde. Selv mere eller mindre vellykkede forsøg ved 3. Kompanie på at bage majsbrød og af hundefedt at fremstille støvlefedt, kan ikke bremse tiden. Snart blev kompagnierne igen informeret som en ny stilling, enkelte øvelsesmarcher bliver afholdt, og snart er det slut med den dejlige og velfortjeneste hvilepause i Balta-Alba.

18. Stillingskamp ved Putna

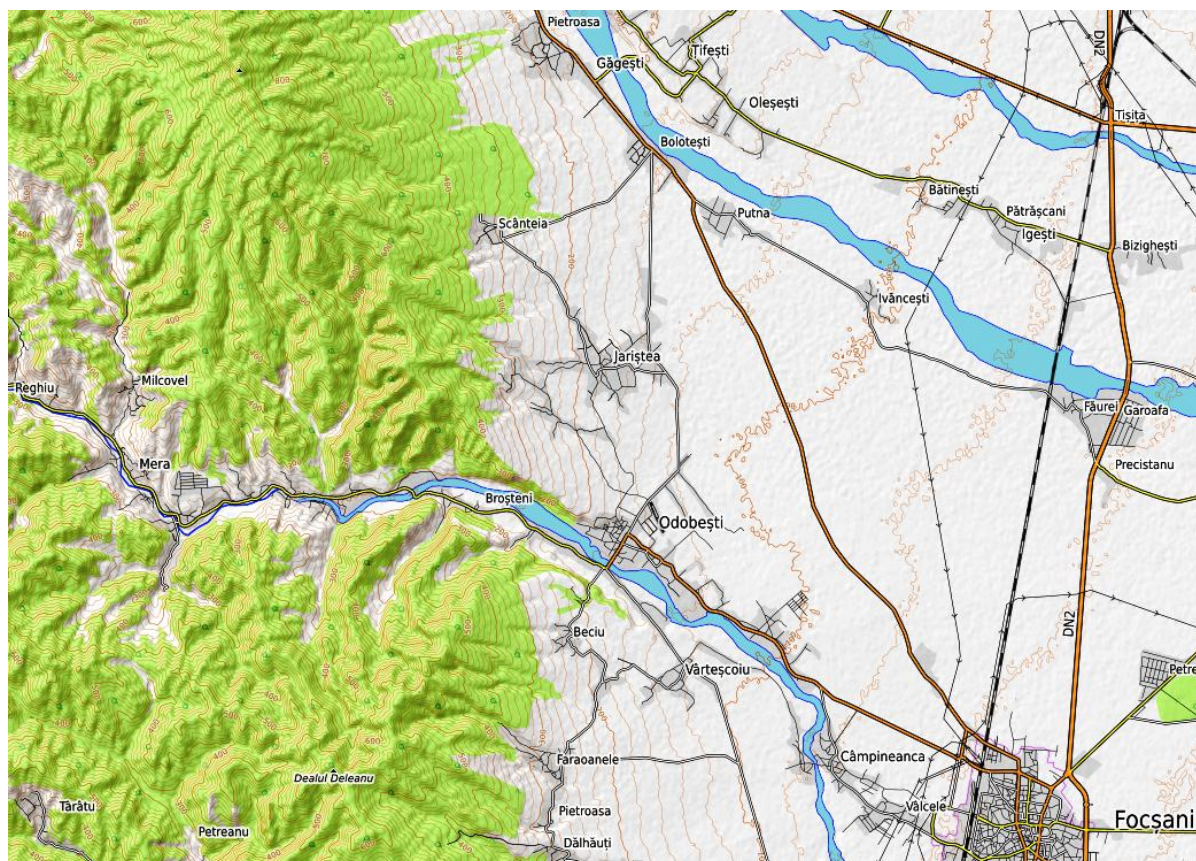
(7. april 1917 – 6. marts 1918)

7. – 10. april:

Hver dag kl. 0500 startede Bataljonen marchen mod den nye stilling. I en bue langt mod vest går det nordpå. Den første marchdag den 7. april går 28 km til Baltati, hvor stab, 3. Komp. og 1. og 2. M.G.K. ligger, mens resten fortsætter til Rubla øst herfor. Den 8. april (Påskesøndag) går det over Daramati, Rimnicul-Sarat, Slobozia og Timboesti til Eindesti, hvor der gås i kvarter. Påske Mandag går turen over Dragosloveni, Popesti, Urechesti, Budesti til Cotesti. Ved det bjergrige terræn, den tunge oppakning og allerede fra formiddagstimerne hede, er marchen yderst anstrengende. Der bliver imidlertid tappert holdt ud, og som belønning modtager i Cotesti hver mand ½ liter vin, som her blev fundet i store mængder. Den 10. april bringer bataljonen over Odobesti til Jarestea, udgangspunktet til stillingen. 2. og 4. Komp og begge M.G.K. bliver her, mens 3. og 4. Komp er modtagelse af forplejning til ”Wald-Lager”, 6 km nordvest for Jarestea, der i forårsstemningen og smukkeste i de friske grønne, gør et godt indtryk. Også underbringelsen i dens barakker er ret tilfredsstillende. Om aftenen marcherer et forkommando på 14 mand fra hvert kompagni frem i stillingen.

11. april:

Jäger-Regimentet skal i sin helhed afløse Alpekorpssets 2. Jäger-Regiment. Der skal besættes 6 afsnit. Heraf får Jäger 1 som fast afsnit E 1-3 og Jäger 7 Afsnit E 4-6. Jäger 9 skifter mellem disse stillinger. Bataljonerne skal ligge 20 dage i forreste, 20 dage i reservestillingen. Om aftenen afløser Jäger 9 Alpekorpssets Jäger-Batl. 10 i forreste stilling, fra højre fløj 3., 4., 1. Kompanie, i reserve (Bolotesti) 2. Kompanie. Af M.G. bliver 5 placeret i forreste linje og 4 i Bolotesti. 3 fra 2. M.G.K. bliver i hvil i Pudareni. Afløsning sker glat og uden tab.

12. april:

Den første morgen i den nye stilling, det vigtigt øjeblik i en skyttegravssoldats liv: Alle snuser omkring, kikker med vigtig mine på sine nye omgivelser og kritiserer. Ikke overalt er kritikken positiv, ikke mindst med hensyn til udbygning og underbringelse. Derimod synes stilling at være rimelig rolig, så man i det mindste kan arbejde. Og det begynder også med det samme. Det er ret behageligt, at det ikke er lykkedes forgængeren i stillingen, Alpekorpsen, trods store anstrengelser, helt at tørlægge de omkringliggende landsbyers forråd af vin. Hvert kompagni kan erobre en tønde og udleverer hver mand $\frac{1}{2}$ liter daglig. Desuden ydede de talrige vinkældere i området udmærkede, skudsikre dækninger.

13. – 21. april:

Regimentets forreste stilling ligger gennemsnitlig 300 meter fra Putna i retning fra nordvest mod sydøst, og fylder omtrent afstanden mellem landsbyerne Bolotesti til højre og Gagesti til venstre. I første omgang havde Jäger 9 Afsnit Bolotesti (E 1 – E 3), lidt over 2.000 meter lang, med højre fløj direkte på Putna, der anses som en kraftig hindring, da den er 30 meter bred og har en meget kraftig strøm. I E 2-stillingen går ligeledes en fremskudt stilling langs Putna af selvstændige poster, der skal beskytte kratområdet mod fjendtlige patruljer, og som må rømmes under højvande. Kampgraven ligger på grund af den store risiko for oversvømmelser trukket tilbage til vejen mellem Bolotesti og Gagesti. I Afsnit E 3 var der i stedet for de fremskudte poster etableret en stærk postkæde, som her er indbygget i tornebuske og vinplanter. Modstanderen, hvis stilling forløber på den anden side af Putna, forholder sig infanteristisk meget roligt, og arbejder på samme måde ivrigt. Sammen med de særligt opstillede jagtkommandoer, der i hvert bataljonsafsnit med en styrke på 1 officer og 6 grupper, skulle opklarer og friholde mellemterrænet, kunne vore patruljer og poster let holde fjendens ringe patruljeaktiviteter i skak. I begyndelsen skød det fjendtlige artilleri kun lidt, og oftest kun mod Bolotesti. I løbet af perioden ankom flere overløbere, alle russere fra forskellige troppeenheder. Den russiske revolution havde ikke fremmet krigsaktiviteterne på den anden side, forplejningen var mangelfuld, og enhederne blev kun ved forskellige løfter fastholdt i forreste linje. Der blev ivrigt indsat patruljer: den 15. april lykkedes det en sådan fra 3. Kompanie at komme over Putna og her over 300 meter at fastgøre russiske aviser og flyveblade. Den 20. og 22. april gjorde

en foretagsom patrulje under 3. Kompanie under Vizefeldwebel Roggentin det samme i den fjendtlige pigtråds-hindring. Man kunne observere, at russerne hentede de efterladte aviser. Der var stadig meget arbejde at gøre før der i kampstillingen var mulighed for at indsætte alle mand, og muliggøre en uhindret og let trafik i graven. Heller ikke hindringen var særlig god. I det gode vejr skred også dette arbejde godt frem, men så satte det ind med dårligt, stormfuldt og regnfuldt vejr. Arbejdet gik i stå, og genforsyningen blev i det bjergrige terræn og de opblødte veje stadig vanskeligere. Nyopstillede kolonner med lastedyr kunne alligevel i det mindste bringe forplejning frem. Oberleutnant d.R. Floss tilkommandres Regimentsstaben til afløsning af den på længere orlov sendte Regiments adjutant. 3. Kompanie overtages af Lt.d.R. Petersen.

22. april:

Om aftenen bliver Jäger 9 afløst af Jäger 1 og flytter til Afsnit E 4-6, hvor den afløser Jäger 7. Hele natten går hermed!

23. april – 1. maj:

Den nye stilling er allerede væsentligt bedre udbygget, specielt E 5. Kompagnierne ligger fra højre fløj af dette Afsnit Gagesti (2.500 meter lang) i rækkefølge 1., 2., 4. Kompanie, 3. Kompanie ligger som reserve i kældre i Gagesti. Til venstre ligger Landwehr-Infanterie-Regiment 22. Den forreste linje går langs vejen Bvolotesti – Gagesti; huse, gårde og møller langs vejen er udbygget som støttepunkter. Putna ligger her gennemsnitlig 300 meter væk. Forterrænet består af vinmarker, hvori der på skråningerne er indbygget posteringer. Den fjendtlige stilling ligger omkring 1.200 meter væk på den anden side Putna, og er tilsyneladende allerede kraftigt udbygget. Der indsættes her mere gevær- og M.G.-ild, og på grund af de natlige beskydninger af området, er det mindre behagelig. Også det fjendtlige artilleri beskyder her stillingen, ikke kun Gagesti, for det meste dog kun med mindre kalibre. Bataljonens jagtkommando, hvis fører er den altid koldblodige og urystedelige Lt.d.R. Curdes, er hele tiden i aktivitet. Det lykkes den endda flere gange at krydse Putna for at rekognoscerer for overgangssteder for større enheder, og i den forbindelse at trænge op ad skråningen til den fjendtlige stilling overfor E 4 og E 5, og her placerer aviser og flyveblade. Lt.d.R. Curdes og hans jægere fra enheden fik herfor udtrykkelig anerkendelse i Regiments dagsbefaling. Kompagniernes arbejde rettes primært mod kampgraven og hindringen. Vejret skifter meget og er kun sjældent godt. Der står meget vand i graven, og der måtte graves drænbrønde ned til det underliggende gruslag, hvilket ikke var befordrende for det generelle arbejde på stillingen.

2. – 11. maj:

Bataljonen afløses af Jäger 7 og går i hvil i den i mellemtiden næsten fuldt udbyggede og indrettede ”Waldlager! I de første dage bliver kompagnierne aflusede i Padurent og Verfatura, og iklædt bjergjæger udrustning (beundringsværdig gode bjergsko, vikkeligamacher og krykkestok), der var ankommet til hele Regimentet. Fra anden dag i hvil arbejdede dagligt to kompagni på udbygning af 2. stilling, samt et kommando på 100 mand på vejbygning. I lejren bliver barakker og øvrige indretninger yderligere udbygget. Efter at være kommet sig af deres sår, ankommer den 5. maj: Lt.d.R. Hornbogen, der igen overtager sin gamle 2. Kompanie, og Lt.d.R. Peters, der overtager 3. Kompanie. Den 8. maj ankommer 54 garnisons-duelig mandskab fra Ratzeburg som forstærkning af bataljonen. I mellemtiden er der i Regimentets forreste stilling sket ændringer. Det højre afsnit E 1-3 var overdraget til den østrigske 2. Gebirgsbrigade, Jäger 1 er indsat til venstre for Jäger 7 i det tidligere L.I.R. 22 afsnit, så fra nu af Afsnit Gagesti (som holdes af Jäger 7) er den højre, og det nye afsnit Vitanesti med Jäger 1 er den venstre. Jäger 9 skifter som hidtil, i første omgang i Afsnit Vitanesti. Kompagniafsnittene bliver igen fra højre fløj betegnet E 1-6.

12. til 20. maj:

Afløsningen i det nye afsnit går glat. Den nye stilling er omkring 2.500 meter lang og meget dårligt, til dels slet ikke, udbygget. På bygningen af hindringer og forreste grav må derfor indsættes alle kræfter. Om aftenen den 13. maj løber ved 3. Kompanie en civil over, der bekræfter, at også her russere ligger i stillingen på modsatte side. De forholder sig generelt roligt. Først den 17. maj, hvor der tilsyneladende er sket afløsning, skyder det fjendtlige artilleri sig igen ind, og infanteriet skyder uroligt hele natten. Det hele bliver imidlertid den følgende nat igen roligt, for igen den følgende dag igen at blive urolig på begge sider. Fra vores side gennemføres der igen mange patruljer for at opklare forterrænet og de fjendtlige posteringer. Lt.d.R. Curdes og hans jagtkommando er hele tiden i gang: tre omfattede rekognosceringer finder sted om natte fra 15., 18. og 19. maj. Et hovedformål med disse patruljer er opsætningen af russisk sprogede aviser og flyveblade, som det flere gang er blevet nævnt. Efter revolutionen i Rusland bliver der lagt vægt på at holde russernes krav på fred i live. Talrige overløbere på de forskellige frontafsnit forstærker denne hensigt med deres meldinger om fredsrygter, opgivelse af fjendtlighederne og sikring af en våbenhvile. Ad denne vej kommer der forbavsende nyheder om den provisoriske Regering

i Rusland, over forordninger fra Soldater-deputerede med krav om fred, over problemer med disciplinen, om stridigheder mellem infanteriet, der vil have ro, og artilleriet, hvor Entente officerer er placeret, og derfor ikke vil standse beskydningerne, over englænderes ophidselskampagner osv. osv. Soldater-deputerede begynder at spille en stor rolle. I Minsk havde der været afholdt en kongres med deltagere fra Vestfronten, i Petersburg havde der ligeledes været en kongres. Nyhederne om deres afgørelser havde været forskellige, men et stod dog fast, at fredsstemningen blandt de kæmpende tropper var forblevet uformindsket. Dette kunne den ofte indsættelse af Entente-artilleri og indsatsen fra franske og specielt engelske agitatorer langs den russiske front ikke ændre på. Specielt for at imødegå denne modagitation er vores avis og flyveblade aktiviteter gennem patruljer og jagtkommando nødvendig og succesfuld. Aviserne bliver hele tiden hentet ind, nu endda ved fuldt dagslys. Foran Regimentets afsnit er der imidlertid ikke truffet særlige aftaler med russerne og forhandlinger ikke påbegyndt. Det forhindrer dog ikke at forholdene indrettes i overensstemmelse med de russere, der ligger overfor. Der bliver generelt afstået fra kamphandlinger, hvorimod gengældelses operationer naturligvis fortsætter.

21. – 31. maj:

Den 21. maj om aftenen bliver Jäger 9 afløst i Afsnit Vitanesti af Jäger 1, og afløser i stedet Jäger 7 i Afsnit Gegesti uden forstyrrelser og særlig episoder. Den særlige udrustning af Regimentet fortsætter efterhånden: 12 lette, trukne minekastere, er allerede ankommet. 74 manglende lastdyr blev efterleveret, så der nu er 284 sådanne dyr til disposition. Stålhjelme bliver almindeligvis udleveret og chakot inddraget. Kurser, øvelser og inspektioner finder i mellemtiden igen sted. den 23. maj gennemfører hvile-bataljonen, Jäger 7 og den disponible dele af de øvrige bataljoner en parade for den øverstkommanderende, Generalfeldmarschall von Mackensen, der efterfølgende kikker nærmere på Jäger-Regimentet og dens skovlejr. den 28. maj besøger den østrigske Højhed Ærkehertug Friedrich hvile-bataljonen, Jäger 7. Under udbygningen af stillingen er specielt etableringen af skudsikre dæmninger prioriteret, opført ved at udgrave tunneler. Taktisk bliver der lagt særligt vægt på dybde organiseringen af M.G.-stillinger. Alt i alt bliver der arbejdet roligt og målbevidst, da der stadig må handles yderst forsigtigt, og uden at lægge alt for stor tiltro til den generelt passivt forholdende russer. Den 24., 27. og 28. maj gennemfører Lt.d.R. Curdes og hans jagtkommando igen større opklaringer.

1. – 10. juni:

Jäger 9 afløses i Afsnit Gagesti af Jäger 7 og marcherer til skovlejren. I løbet af de to første dage af hvileperioden bliver kompagnierne aflusede i Verfatura og Padureni. Herefter begynder igen arbejdstjeneste i et godt, men ret varmt vejr. Tre kompagnier indsættes i 2. stilling, et kompagni i vejbyggeri ved Scantela og på Reuterweg, hvor Lt.d.R. Hornborgen med sit faglige kendskab til vejbyggeri høster fortjeneste. Besættelse og alarmøvelser udfylder den øvrige tid.

11. – 20. juni:

Bataljonen afløser uden problemer Jäger 1 i Afsnit Vitanisti. Den 10. juni har General d. Infanterie von Eben overtaget kommandoen over 9. Armee. Meldinger fra de næste dage tyder alle i retning af et planlagt russisk angreb. Der bliver derfor befalet for alle forberedelser til et forsvarsslag. Mellem 217. og 212 Inf.Div. skal der snart indskydes en ny division. Jäger-Regimentets afsnit ville herved forskydes længere mod venstre. I stillingen er og bliver der imidlertid stadig rolig, også det fjendtlige artilleri skyder kun lidt. Snart bliver der igen bortkommanderet officerer (Lt.d.R. Stühmann til Minekaster-kursus, Lt.d.R. Kossow til uddannelse ved en stormbataillon), så faren for angreb må igen være forsvundet. I stillingsbyggeriet er der sket store fremskridt. Der kan allerede arbejdes på en forbindelsesgrav indenfor posteringerne langs Putna. Den forreste grav er helt igennem forsvarsmæssig og der er hele vejen mulighed for trafik i fuld dækning. Flankeringsanlæg, støttepunkter, forskudte M.G.-stillinger, hindringer, observationsposter og skudsikre dækningsanlæg var færdige i stort antal. Den 16. juni fik Oberjäger Andresen, 3. Kompanie, for fremragende indsats og forbilledlig tjeneste et allerede længe fortjent E.K. I.

21. – 30. juni:

Bataljonen afløses af Jäger 1 og afløser herefter Jäger 7 i dennes afsnit. den 23. juni bliver Lt.d.R. Friederichsen efter ordre fra Division overført til L.I.R. 22. Siden februar 1915, altså i næsten 2½ år, havde han som forplejningsofficer gjort tjeneste ved bataljonen. Heller ikke hans fortjeneste kan i enkeltheder beskrives her. Hans tjeneste havde været omgivet af ringe taknemmelighed og ofte uretfærdig kritik af en egoistisk og krævende natur, men påvirket heraf, havde han gjort det bedst mulige for at holde de ham betroede fysiske velvære i bataljonen på et højt stadi. En god del af bataljonens resultater og succes i mange vanskelige timer skyldtes ham. Hans efterfølger blev Feldw.Lt. Albrecht fra 2. Kompanie. I stillingen er det roligt, kun det fjendtlige artilleri var kraftigere end normalt, men de fleste granater var imidlertid blindgængere. Troppernes udrustning blev igen

suppleret. Fire 3,7-cm revolverkanoner ankom, hvoraf en placeres i højre afsnit, to på venstre, mens den fjerde forblev i lejret til uddannelsesformål. De store troppeheste, der led under den tropeaktive hede og faldt som fluer, blev efterhånden erstattet med Panjeheste. Regimentet har nu 45 M.G. Aftenen før afløsning bringer Jagtkommandoet under Lt.d.R. Jester fra den anden side Putna to pæle med tilbage, hvorpå der var fæstet en trykt seddel med ordene: ”Vi straffer jeg og vil altid med kraftig artilleriild straffe i tilfælde af, at I begynder at skøde på banegården i Mărăscheschi eller rammer steder, hvor vores infanteri eller artilleri opholder sig”.

1. – 31. juli:

Efter afløsning den 1. juli rykker bataljonen tilbage i skovlejren, hvor de sædvanlige beskæftigelser genoptages. En ny uddannelse er kommet til: uddannelsen af en stormtrop, der opstilles i hver bataljon med en styrke på 2 officerer, 8 oberjægere og 40 mand.

Her bør der gives plads til det svar, bataljonskommandøren fik på lykønskningen til vores gamle korpskommandør, Exzellenz von Boehn, i forbindelse med hans tildeling af egeløv til hans ”Pour le Merite”:

Armee-hovedkvarter, 28. juni 1917.

”Min kære Engels! Af alle lykønskninger, som jeg har modtaget i forbindelse med den af Hans Majestæts tildelte æresbevisning, har ingen glædet mig så meget, som den fra mine kære gamle jægere. De har meget ret, bataljonen har min særlige fortrolighed, og har altid forstået at retfærdiggøre denne på strålende måde. Det var derfor med sorg, at jeg i september 1916 så Bataljonen forlade korpset. Mine tanker har ledsaget Dem på Deres æresvej, og med stolthed læste jeg dengang i hærberetningen den ærefulde omtale af de holstenske jægere. Jeg takker Dem derfor med varmt hjerte for Deres lykønskning og beder Dem, overbringe denne tak til alle mine gamle, brage Jægere. Måtte gods velsignelse fortsat ledsage Dem, og må De også i fremtiden opretholde en så venlig tanke på deres gamle kommanderende general.

v. Boehn

General der Infanterie

Oberbefehlshaber der 7. Armee

Den 4. juli modtog Stabsarzt d.R. Holm og Oberjäger Eggers fra 4. Kompanie E.K. I. Den 11. juli afløste Bataljonen i afsnit Vitanesti. Netop under afløsningen udviklede der sig et af de sidste dages hyppige tordenvejr, og derfor kan i det dårlige vejr og kraftige regn den ellers lette afløsning først afsluttes hen på eftermiddagen. Også om natten fortsatte regnen. Gravene er flere steder impassable. Putna er steget og ødelagde flere lytteposter, så der alle steder ventede meget ubehageligt arbejde. Overløber i et naboafsnit meldte om hensigter om et angreb. Ved naboen 218. Inf.Div. blev der regnet med muligheden, så Jäger 1 som gruppe-reserve blev trukket frem fra skovlejren til Podurile. den 14. juli vendte Oblt. Butze tilbage fra M.G.-kursus og overtog 1. M.G.K. Den 15. juli ankom forstærkninger til Regimentet i form af den østrigske Landsturm-Bataillon III/5, der kom fra Isonzo-fronten, og nu indgik som Regimentets 4. bataljon. Den skal i første omgang bygge en ny lejr til sig selv omkring 900 meter sydvest for skovlejren, og herefter senere indsættes i Afsnit Gagesti på højre fløj. På grund af bortkommanderingen af Jäger 1, udsættes afløsningen i front. Til støtte blev imidlertid et arbejdskommando fra den østrigske III/5 stillet til disposition for det forreste afsnit. Fjendens aktiviteter var blevet livligere. Artilleriet skyder meget og russiske patruljer arbejder på øen foran E 6. Vores jagtkommando er ude hver nat, den 23. juli endda også skjult om dagen, og ramte russerne så hårdt, at de efterfølgende rømmede området. Alle forberedelser blev truffet, specielt daglige afprøvninger af spærreskydninger, for at være rustet til det forestående angreb. Tidligt den 24. juli begyndte rent faktisk et angreb, men imidlertid kun mod nabodivisionen (218. Inf.Div.). Denne måtte kæmpe hårdt. Om eftermiddagen blev den østrigske III/5 som assistance trukket til Colacul, mens Jæger-Regimentet lå i højeste alarmberedskab, som varede i flere dage. Fra den 26. juli sænkede sig igen en påfaldende ro. Meget hurtigt herefter blev der konstateret andre uniformer på den anden side. Russerne var blevet afløst.

1. – 8. august:

Roen var imidlertid kun midlertidig, for i de utrolig lummerhede i begyndelsen af august bringer igen kraftig kamplarm fra højre (ved Focsani er tre tyske divisioner gået over Putna, og havde indbragt 13 kanoner og 1.300 fanger) og heftig artilleriaktivitet i vores afsnit. For tilfældet at også vi stødte frem, blev et kompagni pionerer tildelt Regimentet, der skulle slå en bro over Putna. Materiel bliver oplagt. Kolonnerne bliver gjort marchparate. Alle øvrige overgangsmuligheder over Putna rekognosceres. 8 mulige steder, også for bagagen, findes. Der befales præcis overvågning af modstanderen for rettidigt at kunne fastslå, hvis han faldt tilbage. Patruljer skulle hol-

de føling med fjenden. Disse og jagtkommandoet er ustandselig i bevægelse, hvorunder særligt Lt.d.R. Curdes igen træder frem med hensyn til indhentede oplysninger og vigtige meldinger. Den 6. august angreb I. Reserve-Korps til højre for 217. Inf.Div. Fra Regimentets observationsposter kan et godt fremstød følges. Den 7. august er der planlagt angreb af højre nabo, den østrigske 62 Inf.Div. Også deres fremstød kan observeres. Hos modstanderen overfor Regiments-afsnittet hersker fuldkommen ro. Jagtkommandoet kan ikke fastslå forberedelser til afmarch, tværtimod arbejder russerne meget flittigt på grave og hindringer.

9. august:

Midt i den højspændte situation, der havde varet i flere dage, for at finde det rigtige øjeblik til angreb og op-
rulning af den russiske linje i tilslutning til de angribende enheder til højre, rammer pludseligt befalingen til afløsning. Hidtil havde Regimentet tilhørt 217. Inf.Div. under Gruppe Galwitz (og efter dennes opløsning den 25. juli, 18. Reserve-korps), 9. Armee, men overgik den 8. august til 1. bayr. Jäger-Brigade og dermed det tyske Alpen-Korps, 9 Armee. Afsnittet blev overdraget til Landw.Inf.Regt. 22 og Regimentet trukket tilbage til skoven øst for Scanteia. Alpekorpsset skulle i syd støtte højre fløj af den tilbagerykkende østrigske 62 Inf.Div, og dække den hidtil udækkede venstre flanke på den tilstødende 115. Inf.Div.

10. august:

Regimentet marcherer til Jaresteau og herfra til Ivancesti, i første omgang som korpsreserve. Det er varmt og støvet, og mange folk falder om på grund af varmen. Om dagen lå Regimentet i vinmarkerne vest for Ivancesti, om aftenen igen gjort marchparate, og sendes til Batinesti på den venstre side af Putna. Enhederne ankom hertil omkring kl. 23 og kunne kun med nød underbringes, da der overalt i byen stod batterier. Med tildeling af 4 M.G. pr. kompagni, graver 1., 2. og 3. sig ned nordvest for Batinesti bag et levende hegn, med 4. Kompanie bag ved i en gammel russisk grave, og med Jagdkommandoet med 2 M.G. til disposition for kommandøren.

11. august:

Hele formiddagen ligger ubehagelig og uhyggelig artilleriild over bataljonen. Ved middagstid indløber befaling til at gøre klar på Højde 136 foran Satul-Rou, stadig som korps-reserve. Under heftig fjendtlig spærreild kæmpede bataljonen i spredte rækker 1., 3., 2., 4. Kompanie frem til det befalede sted. Bag Højde 126, som er besat af Res.Regt. 40, placerer 1., 3. og 4. Kompanie sig i gamle russiske grave med 2. Kompanie, Jagtkommando og stab 500 meter bag.

12. august:

Om morgenen skal forud for et angreb på Satui-Rou rekognosceres af officers-patroljer. Fra Jäger 9 bliver Lt.d.R. Sommer sendt af sted. Om eftermiddagen angriber Leib-Regiment og Jäger-Regiment efter en kraftig artilleriforberedelse. Bataljonen rykker frem skråt bag højre fløj af Leib-Regiment i rækkefølge 1., 3., 4., 2. Kompanie, krydser Susita-dalen og samler sig igen på den modsatte skråning. Under Leib-Regimentets storm på Dumbrova opstår der til højre for dem et hul på 900 meter til Res.Regt. 40. I dette indsættes Jäger 9 fra venstre mod højre 1., 3., 4. Kompanie med 2. Kompanie bag som reserve.

13. august:

Bataljonen bliver i stillingen, og kompagnierne graver sig ned. Kraftig artilleriild vanskeliggør dette arbejde. Til venstre ved Leib-Regiment blev i løbet af dagen et par svage russiske angreb afvist. Foran bataljonen viser sig imidlertid kun sonderende patroljer, der let afvises. Ved midnatstid ankommer afløsning i form af et østrigsk skytteregiment fra 13. Schützen-Division. Afløsningen er først færdig kl. 0330. Oblt. d. R. overtager fast tjene-
sten som Regimentets adjutant.

14. august:

Bataljonen marcherer til Susita-dalen ved Saiul-Rou og herfra tidligt om morgenen op ad Susita-dalen under stegende sommersol og støvede marchveje, overfyldt med ammunitionskolonner. Syd for Pancin bliver der drejet ind i dalen, der strækker sig mod nordvest, og på hvis terrasse formede skråninger utallige tyske og østrigske batterier er sat i stilling. Disse skal med en kort trommeild forberede angrebet kl. 15 på Højde 332. Jäger-Regimentet skal i rækkefølge Jäger 1, 7 og 9 angribe, og bataljonerne ligger bag hinanden i den smalle dal, Jäger 9 ved et kapel. En trykkende hede lå over dalen uden et vindpust til at bringe afkøling. Fjendtlige fly havde snart opdaget, at der i denne heksekedel lurede ulykker for russerne, og et haglvejr af granater susede ind i dalen, specielt mod den øvre del af slugten ved Panciu, hvorigennem hele Jäger-Regimentets udfoldelse skulle ske. Jäger 1, der mest er presset frem i slugten, kan ikke længere holde sin plads på grund af store tab, og viger ud til venstre. Forbindelsen mellem Jäger 7 og 1 går i stykker, så Jäger 7 må gå til angreb, umiddelbart fulgt af Jäger 9, der har sit 2. Kompanie forrest. Det uoverskuelige vinmarks område ved Panciu gør orientering meget vanskelig.

De til bataljoner og kompagnier tildelte afsnit kan derfor ikke altid findes af deres førere, så huller opstår. Derfor må Jäger 9 indsætte en del af sin styrke ved Jäger 7 for at forhindre, at fjenden på et sådant svagt sted kan trænge igennem. Samtidig bliver en sammenblanding af de to bataljoner er desuden uundgåeligt. Virkningen af trommeilden på Højde 332 er af afgørende betydning. Jäger 7 indtager bakken, men kan imidlertid ikke fastholde den, da det fjendtlige artilleri skyder sig ind og lægger den betydningsløse krete under et helvede af granater. Yderligere dele af Jäger 9 indsættes, resten bliver bagved som reserve. Sammen indtager Jäger 7 og 9 for anden gang den befalede højderyg og holder den, men har under den seje udholdenhed meget tunge og blodige tab. Da også Lt.d.R. Hornborges bliver såret, overtager Lt.d.R. Sommer 2. Kompanie, der i særlig grad udmærker sig denne dag. Til højre kæmper Res.Jäg.Batl. 2 (Hauptmann Scholz), der denne dag var tilgået Gruppe Aschauer. Russerne angriber om eftermiddagen endnu 11 gange, men afvises hver gang med blodige tab. Om aftenen bliver 1. Kompanie trukket til venstre fløj af Jäger 1, som 4. Kompanie allerede har forlænget mod venstre. Hermed bliver der endeligt igen skabt forbindelse mellem Gruppe Aschauer og von Bronfart.

15. – 17. august:

Fjenden angriber den 15. august endnu tre gange, men afvises. Den voldsomme artilleribeskydning er vanskelig at udholde. Hele dagen ligger den over stillingen og koster store tab. Lt.d.R. Peters og Feldw.Lt. Rummel såres, sidstnævnte så alvorligt, at han dør kort efter og må begraves i rumænsk jord. Med ham mister bataljonen en i fredstids længe uddannet, kampprøvet officer og god kammerat. endnu engang angriber fjenden den 16. august i øsende regn og voldsomt tordenvejr *uden* forudgående artilleriforberedelse, og afvises endnu engang med blodige tab. Efter dette fejlslagne angreb følger beskydning af vores stilling alle kalibre. Kompagnierne, der indtil nu kun med vanskeligheder havde kunnet grave sig ned i den tørre jord, har svære tab, specielt i 2. Kompanie under Lt.d.R. Sommer, som fra reserven må forstærkes med tre grupper. Lt.d.R. Schulz og Lt.d.R. Rock såres. Om aftenen den 17. august må 2. Kompanie, der nu kun tæller 38 geværer, afløses af Jagtkommandoet under Lt.d.R. Curdes, og går som reserve til Cruzea de Gus. Baggrunden for disse dages usædvanligt kraftige forsvar fra fjendens side ligger deri, at vores angreb ramte midt i en russisk-rumænsk afløsning. Russerne befandt sig for største del stadig i stillingen, mens de rumænske enheder, efter reorganisering og opfriskning i Jaffi og omegn, tæt vag linjen var klar til at overtage forsvaret af deres eget land. På denne måde skulle en dobbelt besætning nedkæmpes. Dette forhold gjorde sig navnlig mærkbar med hensyn til indsatsmuligheden af det fjendtlige artilleri.

18. – 21. august:

Situationen er uforandret. Angret synes at være gået i stå. Regimentet forlod nu Alpekorpsen, som stod under kommando af Generalleutnant v. Sontag. I en dagsbefaling udtaler han enheden sin fulde anerkendelse for de opnåede resultater. Kommandøren for bayr. 1. Jäger-Brigade skrev ved afsked fra enheden:

”Jeg udtaler til Jäger-Regimentet ved afgang fra min Brigade min tak for det stadige beredvillige støtte i de 8 dage, hvor dette tapre Regiment kæmpede i min Brigade. Samtidig vil jeg bringe min anerkendelse til udtryk for den fremragende tapperhed, hvormed Regimentet hovedsageligt den 14. 8 bar hovedbyrden under angrebet. Det stolte Regiment, som jeg kun nødtigt ser forlade, også videre frem ”Heil und Sieg!”.

Sign.: v. Kleinhenz.

Regimentet vendte igen tilbage til 18. Landwehr-Infanterie-Brigade under 217. Infanterie-Division. Afløsningen af enheder og de enkelt kompagnier tog flere dages frem og tilbage, indtil endeligt efter flere nyinddeling af fronten, den nye stilling endeligt var nået. I Regimentets afsnit var der dannet to underafsnit, til venstre Jäger 1, højre Jäger 9, med Jäger 7 bag højre fløj. Den 21. august var omgrupperingen endeligt færdig. I højre underafsnit Jäger 9 ligger fremme – fra højre – 2., 3., 4. Kompanie; 1. Kompanie går som reserve tilbage til Panciulugten ved Cruzea de Gus. Hvert kompagni modtager 3 M.G. Jagdkommandoet opløses. Lt.d.R. Curdes overtager 1. Kompanie. Den 21. august gennemfører Oblt Dan gen. Edelmann med Oberjäger Eggers, Oberjäger Lohmeyer og Jäger Grabant fra 4. Kompanie en officerspatrulje til opklaring af den fjendtlige stilling. Den støder på fjendtlige forpoststillinger og fastslår, at de er besat af russere. Den heftige ildkamp koster ingen tab. I hovedstillingen konstaterer de blågrønne rumænere og gør vigtige afstands- og terrænobservationer. I Regimentets dagsbefalinger bliver alle patrulje operationer omtalt med særlig anerkendelse. Det bliver med sikkert fastslået, at russerne nu bliver afløst af rumænske enheder, efter at disse i løbet af vinteren er blevet reorganiserede og uddannet af hovedsageligt af franske officerer. De talmæssigt overlegne kombinerede russisk-rumænske enheder, gør vore angrebet særligt vanskelige og er forklaringen på de overordentlige kraftige modangreb.

22. – 27. august:

Under udbygning af stillingen drejer det sig først og fremmest om at bringe den i forsvarsmæssig stand, da der meldes om opmarch af stærke fjendtlige reserver. Dækninger, rensning af skudfelter, anlæggelsen af hindringer og dybde organisation af M.G.-stillinger anses for det mest presserende. Den fjendtlige forstyrrelsesild er meget generende under dette arbejde. En bagved liggende ”tværstilling” anlægges med tilslutning til tilsvarende stillinger ved højre nabo (Landw.Inf.Regt. 22) og venstre (Inf.Leib.Regt.). Oblt. Dan gentager flere gange sin patrulje i fortærrænet og gør vigtige observationer. Den 26. august bliver han med 4. Kompanie afløst og gør i 1. Kompanies reservestilling. Udbygningen af stillingen går kun langsomt frem, da den fjendtlige artilleri er meget generende, og der ydermere opstår stor uro blandt tropperne, da vores eget artilleri hele tiden også skyder i og bag egen linje. Først efter en energisk indsats fra Regiments-kommandøren standser dette. Den 27. august bliver Hptm.d.R. Engels på grund af sygdom telefonisk af Division forsat til Ersatz-Bataillon. Som midlertidig kommandør for Bataljonen bliver Oblt Dan gen. Edelmann indsat.

28. august:

Alpekorpsen til venstre for os at erobre Muncelul og rykker videre frem. Herved bliver de fjendtlige batterier ved Mangalaciu, der meget forstyrrende har beskydt vores venstre bagside, tvunget til at opgive deres stillinger. Alligevel ligger afsnittet fortsat under kraftig beskydning. Ass.Arzt Schäfer såres.

29. august:

Tidligt på morgenen indledes dagen med et ildoverfald på 1½ time. To overløbere melder kl. 8, at på den anden side forberedes et angreb uden yderligere artilleriforberedelse. Kort efter bemærkes også stærke styrker, der på højre fløj foran 2. Kompanie er ved at grave sig ned på 200 meter afstand, uden at det på grund af det begrænsede skudfelt kan forhindres. Omkring middagstid lykkes det endeligt at få forbindelse med artilleriet, og 60 skud fra felthaubitser ødelægger graven. Efterfølgende følger hele dagen kraftig artilleri af alle kalibre mod stillingen og mod Cruzea de Gus, hvor bataljonsstaben befinder sig.

30. august:

Morgenens ildoverfald gentages, men et infanteriangreb følger ikke. Om aftenen bliver 3. Kompanie afløst af 4, der som reserve forskyder til slutten.

31. august:

Nattens kraftige tordenvejr fortsætter også om formiddagen. To stærke russiske patruljer forsøger at fange vores forpost foran 2. Kompanie ved et nedbrændt hus. De når uset ind på klodshold. Under nærkamp skyder Jäger Jägering fra 2. Kompanie en russer på nærmeste hold, men falder så selv med et skud i hovedet. Den anden post kommer tilbage med denne melding. Lt.d.R. Sass og en patrulje rykker øjeblikkeligt frem, men kan ikke finde russerne. Posten besættes igen.

1. – 8. september:

Modstanderen fortsat urolig. Specielt om eftermiddagen er artilleribeskydningen kraftig. Mod de bageste områder anvendes brand- og gasgranater. Den 2. september kommer 2. Kompanie i reserve. En korpsbefaling fra XVIII. Reserve-Korps fastlægger en forbedring og udbygning af stillingen som permanent linje. Hertil kommer præciserede udbygningsbefalinger.

9. – 19. september:

Jäger 1 afløser i venstre afsnit Jäger 7, som igen afløser Jäger 9 i højre afsnit, så denne kan gå i velfortjent hvil i reservestillingen ved Straoanii de Jos som Brigade-reserve. To kompagnier bliver dog samtidig stillet regimentet til disposition som reserve. Under denne hvileperiode bliver Regimentets afsnit endnu engang ændret og udvidet mod venstre. Den 14. september overtager Hptm. Schneider fra Inf.Regt. 174 kommandoen over Bataljonen.

20. – 21. september:

Bataljonen afløser Jäger 7 i venstre afsnit: fra højre mod venstre 2., 3., 4. Kompanie, men 1. Kompanie som reserve i Straoanii de Gus og med tre M.G. indsat ved hvert kompagni. Forreste linje er meget dårligt udbygget og består på steder kun af enkelte huller. Forreste linje skal desuden ændres og er stadig kun markeret med et hvidt bånd. Den 21. september marcherer et af de tre bataljoner sammensat kompagni under Oblt. Dan til Globazia ved Focsani til parade foran Generalfeldmarschall von Mackensen. Lt.d.R. Curdes modtager et velfortjent E.K. I. Der ankommer 150 mand erstatningspersonel fra Ratzeburg.

22. september:

Om morgenen kl. 5 angriber en fjendtlig patrulje på over 25 mand Feltvagt I fra højre fløjkompani (2. Kompanie). I de uoverskuelig vinmarker bliver angrebet først opdaget på meget kort afstand, men fjenden alligevel standset af ild og håndgranater så længe, at spærreild og minekastere kan blive indsat. Fjenden trækker sig tilbage. To faldne rumænere fra Inf.Regt. 3 "Fulger" (Lyn) indbringes. Ifølge luftopklaring og luftfoto arbejder fjenden hårdt på en sappe og en fremlagt grav, tilsyneladende for at skaffe sig en bedre flankerende stilling. Vzfw. Hilmers (3. Kompanie) gennemfører flere gode og resultat rige patruljer i ingenmandsland og den fjendtlige postkæde.

23. september – 3. oktober:

Kampaktiviteten er ringe, hvorimod arbejdsindsatsen er desto kraftigere. Den ny etablerede første grav er allerede rimeligt fremskredet. I de månelyse nætter skrider arbejdet godt frem. Den 30. september kommer Exzellenz Sieger, der nyudnævnte kommandør for 18. Reserve-Korps, allerede til inspektion af stillingen.

4. – 7. oktober:

Den fjendtlige artilleriaktivitet kraftigt stigende, også mod den nye grav. Især ubehagelig er ilden fra et nyt ankommet 12-cm batteri på venstre flanke mod de to venstre kompagni afsnit. Den 4. oktober bliver Regimentsafsnittet igen forskudt – endnu længere mod venstre. Jäger 9 bliver liggende, så den nu har højre regimentsafsnit Jäger 7 ligger i venstre afsnit.

8. oktober:

Det evige skift af afsnit, og den dermed forbundne ulyst til arbejde, skal ikke ret meget længere skabe ærgrelser. Den 8. oktober om morgenen ankommer et forkommando fra I./Inf.Regt. 59. Om aftenen er afløsningen afsluttet og Regimentet trækkes tilbage. Jäger 9 kommer i kvarter i Rapidea.

9. – 18. oktober:

I Rapidea ligger bataljonen i huse med undtagelse af 1. og 2. Kompanie, der ligger i telte. En god aflusningsanstalt med mulighed for at komme i bad bliver ivrigt taget i brug. Derudover har kompagnierne megen tjeneste, specielt i specialuddannelsen af stødtropper. Sammen med stødtroppen fra Jäger 7, forlægges denne til Kolberger Lager. Oberjäger Kollmorgen fra 1. Kompanie modtager E.K. I.

Lt.d.R. Sass returnerer med mandskabet fra M.G.-uddannelseskursus i Ploesti, og medbringer tre Dreyse-M.G. Et nyt Regimentsafsnit bliver tildelt. Det ligger nord for Iresti. Her af allerede den 11. oktober Jäger 1 allerede afløst dele af Res.Inf.Regt. 252 syd for Højde 554.

19. oktober:

Fra denne nye stilling var der planlagt et angreb under kodeordet "Bergfahrt". Bataljonen deltager i denne anledning i en øvelse på et netop med hindringer færdiggjort øvelsesanlæg, der på alle områder forløber tilfredsstillende.

20. oktober:

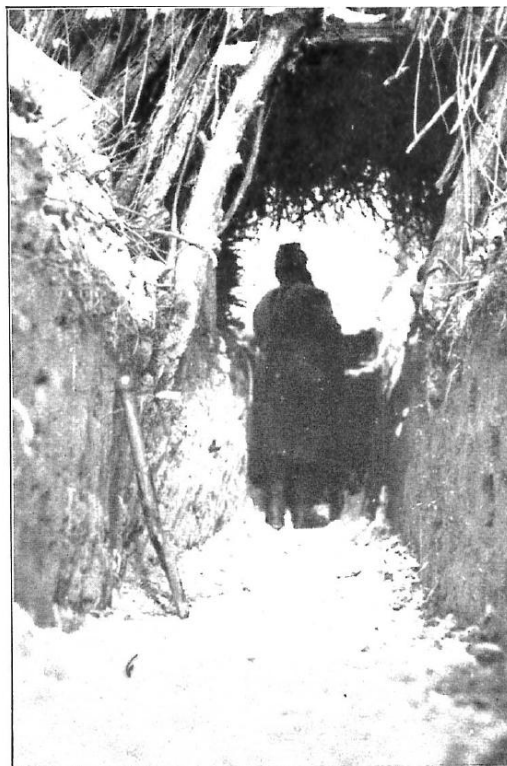
Bataljonen marcherer kl. 0300 fra Rapidea til den nye stilling. Hele natten regner det i stride strømme. Vejene er opblødte og folkene fuldstændigt gennemblødte. I Serbesti bliver der mellem kl. 8 og 16 holdt pause, hvor alle nødtørftigt bliver tørret ved hurtigt etablerede bål. Ved mørkefald går det videre i rækkefølge 1., 4., 2., 3. Kompanie. Afløsningen er meget vanskelig. For det første er vejene meget glatte, dårlige og stejle, og desuden er det nye afsnit vanskeligt at finde. Jäger 1 afløses og Jäger 9 ligger nu med 1. og 4. Kompanie i forreste, 2. Kompanie som reserve bagved i Drachenschlucht og 3. Kompanie i Iresti. M.G. bliver fordelt på afsnittene, mens Minekaster enhederne allerede et par dage i forvejen havde afløst.

21. oktober – 2. november:

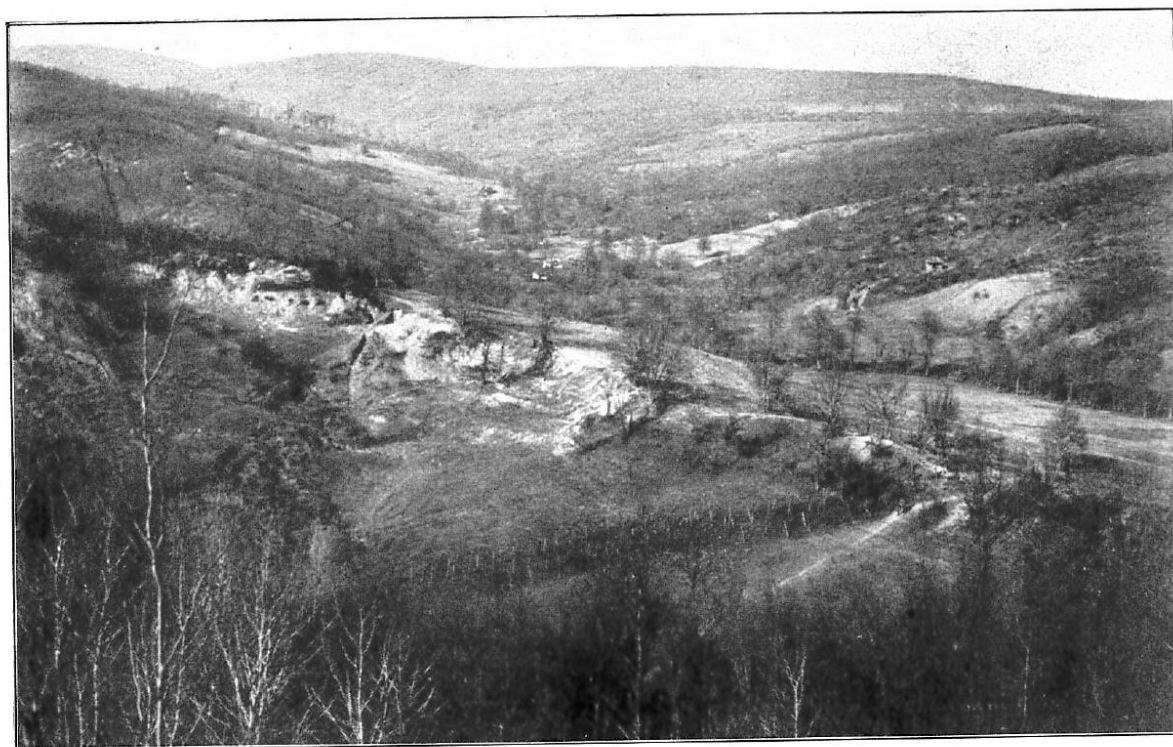
Den uophørlige regn virker lige så ødelæggende og bundløs på jord og vejforhold, som på den generelle velbefinden i de fuldstændig dækningsløse grave. Senere fulgte tåge og endeligt frost. Situationen for genforsyningen, specielt af materialer, var meget dårlig. Udrustning og nærkampsammunition når ikke frem, da i første omgang Pionerernes parkområde lå 12 km væk i Clipicesti, og på den baggrund måtte operation "Bergfahrt" opgives. Grundlæggende måtte i det store billede, alene den samtidig indsatte offensiv i Italien, været tilstrækkelig grund til at opgive "Bergfahrt", da denne lagde beslag på den afgørende tilførsel af den krævede ammunition, og som medførte størst mulig sparsommelighed i forbruget af ammunition alle andre steder. Kompagnierne blev liggende og udbedrede den middelmådige stilling. Også modstanderen arbejdede ivrigt på sine hindringer og på minekastere i "Zahnbürstenwald", der imidlertid blev opdaget og hurtigt bliver ødelagt. Ildaktiviteten på begge

**"Min nabo til højre". Bosn. Jäger-Batl. 8
Bolotesti 1917**

Jæger ved Sereth. Januar 1917

Vores stiling ved Muncelul (november 1917 - februar 1918)

sider var temmelig ringe. Vore patruljer beherskede ingenmandsland. Større og mere betydningsfulde patruljer blev gennemført: den 23. oktober af Lt.d.R. Sass og Vzfw. Hilmers, den 24. oktober af Oblt. Dan og Lt.d.Res. Sass, Oberjäger Petersen, Oberjäger Bode og Jäger Eben fra 4. Kompanie. Den 2. november placerer Fähnrich Erlinghagen fra 4. Kompanie en kæmpeplakat (2 x 1 m) på rumænsk over den tyske succes i Italien kun 30 meter foran den fjendtlige grav. Om aftenen samme dag afløses bataljonen af I./252 og marcherer til gode kvarterer i Serbesti. M.G.K. og Minekaster-enheden bliver i Iresti.

Den 25. oktober var det årsdag for formeringen af Jäger-Regimentet. I den forbindelse blev følgende Regiments dagsbefaling udsendt:

I dag for et år siden formeredes Regimentet af de krigsprøvede Reserve-Jäger-Bataillon 7, 9 og 1 i den tyske landsby Cobadinu i Dobrudscha.

Bestemt for den rumænske krigsskueplads, har den fra den dag, hvor den som Donau-Armeens første regiment overskred denne flod og betrådte fjendeland, i 12 kampe i Walachei slået både rumænerne og russerne, i tre dages hede kampe foran Bukarest sejrrikt gjort sig gældende mod en langt overlegen fjende, og i Moldau ved Panciu i storm revet vigtige højder fra fjenden. I sej udholdenhed har Regimentet båret alle anstrengelser og afsavn under det rumænske felttog. Regimentets talrige kampdage danner lige så mange æresblade i dens unge historie. Sønner fra Niedersachsen, Westfalen og Bayern er i ophede kampe blevet sammensvejet i en aldrig svigtende tapperhed og udholdenhed, trofast deres fædres forbillede. Den ægte, frisk jæger ånd, den fornemme soldatermæssig indstilling og offerberedt hengivenhed til Fædrelandets store sag, var drivkraften i Regimentets succeser. Inderlig tak til alle – førere og jægere – der har deltaget heri. Ære være de helte, der blev liggende på slagmarkerne. Regimentet vil aldrig glemme dem. Fremad i den gamle ånd!

Længe live Kejseren, længe leve Regimentet, for hvilket jeg med stolthed kan kalde mig kommandør.

Sign.: Aschauer,
Oberstleutnant og kommandør
bayr. 29. Inf.Regt. (Jäger-Regiment)

3. – 12. november:

Regimentet vendte tilbage til 217. Inf.Regt. og overtager den 8. oktober det afsnit, som var afgivet til Inf.Regt. 59. Jäger 1 og 7 går i stilling ved Muncelui. Jäger 9 ligger den 3. november stadig i Serbesti og marcherer den 4. november til Straoanii de Jos, hvor den kommer i reserve. Kvartererne er mædelige, kun enkelte huse mangler at blive indrettet til indkvartering. Kompagnierne afholder appeller og mindre tjeneste, afluses i Rapidea og Valenil, og arbejder med afløsning aften, henholdsvis morgen i den forreste linje. Det fjendtlige artilleri skyder ret livlig mod landsbyerne, da netop her vore batterier er opstillet, og vejret er blevet mere gunstig til observation.

13. november – 3. december:

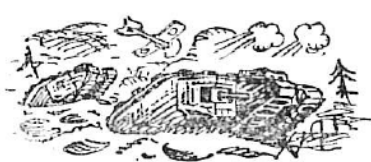
Bataljonen afløser igen i stillingen, og arbejdet med forbedringer fortsætter. Blinksignal stationer og ordonanskæder indbygges og indrettes. Bygning af tunneler og sanitære forhold prioriteres. Efter divisionskommandørens og den kommanderende general Sieger gang gennem stillingen, modtager Regimentet anerkendelse og ros. I Regimentets afsnit afløser Jäger 9 til højre og Jäger 7 til venstre, mens Jäger 1 skifter. Jäger 9 er indsat langs fronten i rækkefølge fra højre mod venstre 1., 2., 4. Kompanie, mens 3. Kompanie er reserve i den østlige kant af Straoanii. Denne bliver ret livlig beskudt af fjendens artilleri, hvorimod der over resten af afsnittet kun ligger spredt ild. Regimentet modtager nye M.G., så der nu disponeres over 72 M.G. 08 og 6 Dreyse-M.G. Patruljeaktiviteten er konstant, og retter sig hovedsageligt foruden den nødvendige opklaring, i placeringen af propaganda ved den fjendtlige stilling. Flyveblade, tidsskrifter, plakater anbringes i eller ved den fjendtlige stilling. I de sidste dage i denne periode i skyttegrave, forlænges Regimentets afsnit til højre i Landw.Inf.Regt. 22 område, så der igen er brug for Jäger 9 i den højre del. Den 3. december afløses bataljonen af Jäger 1 og rykker med 1. og 2. Kompanie til Straoanii de Jos som Brigade-reserve, 3. Kompanie ligger i Muncelul-slugten og 4. Kompanie på den gamle plads, begge som Regiments-reserve.

4. – 14. december:

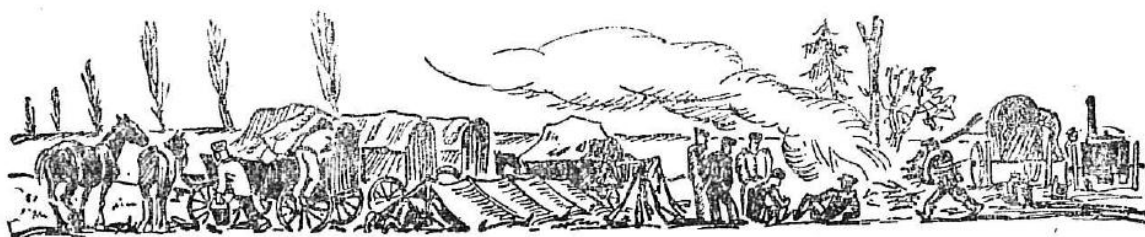
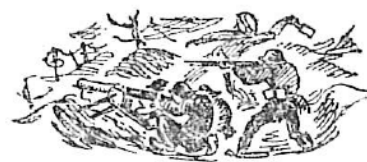
Delforhandlingerne, der i løbet af tiden allerede havde ført til våbenhvile med 50 russiske divisioner, er afløst af våbenstilstands forhandlinger. Hærberetningerne omtaler den samme nyhed også for den rumænske front. *Fra den 4. december* bliver der ikke længere skudt. Poster, feltvagter og patruljer inddrages, huller i pigtrådshindringer lukkes. Rummet mellem de to siders hindringer gælder nu som neutral zone.

15. – 26. december:

Under hensyn til våbenstilstanden skal en del af Regimentet strækkes mod venstre, ydermere kun en bataljon i forreste linje, en i reserve og den tredje i hvil. Jäger 9 kommer i første omgang i stilling. Da ifølge aftalerne alt arbejde af offensiv karakter og forstærkning af kamplinjen skal indstilles, begrænser arbejdsindsatsen sig herefter til noget lettere arbejde på veje, forbindelsesgrave og beboelsesdækninger. Den 26. december afløses bataljonen af Jäger 1. 1. og 3 Kompanie kommer med 2. M.G.K. til Stravonii de Jos, 2. og 4. Kompanie, Dreyse- og minekaster enheder til Straoanii de Gus. I modsætning til under krigstummelen året i forvejen, kunne bataljonen dette år fejre den fjerde krigsjul i klart, hjemligt vintervejr i en fredelig, glad stemning.

1918

27. december 1917 – 7. januar 1918:

Ved siden af udbygningen af kvarterer i underbringelses byerne, begyndte nu igen uddannelsen af enhederne for fuld kraft. Eksercits for enkeltmand, grupper og kompagnier fandt sted foruden kampuddannelse af enhver art. På grundlag af de nyeste krigserfaringer og de kort forinden udsendte ”Uddannelsesforskrifter for fodfolk i krigstid”, træder omfangsrige uddannelsesplaner fra Regimentskommandøren i stedet for de hidtidige arbejdsplaner og afsnitsbefalinger. Øvelser på eksercerplads og i terræn finder sted i præcise uddannelsesforløb, trinvis afsluttet af gentagende inspektioner fra højere tjenestesteder. Efterhånden bliver den kampkraftige 217. Inf.Div. omstillet til fredsenhed. Den kommanderende general for XVIII. Reserve-Korps, Seiger og kommandøren for 18. Landwehr-Brigade Vogel tager afsked med deres enheder, og snart bliver også personel udskiftet. Jäger 9 afgiver den 1. januar 1918 238 Oberjäger og Jäger med en alder under 35 år til 216. Inf.Div til anvendelse på Vestfronten, og før som erstatning ældre mandskab og folk fra Alsace, som fordeles på kompagnierne.

8. – 22. januar:

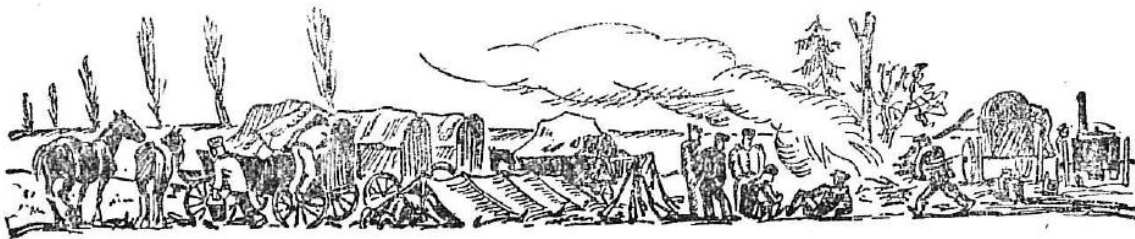
Bataljonen rykker som beredskabsbataljon frem. 2. og 4. Kompanie i slugten bag Muncelul, 1. og 3. Kompanie bag venstre bataljons afsnit. Uddannelsen fortsætter nu i forbindelse med en større inspektion af Divisionskommandøren den 21. januar i Muncelul, i hvilken sågar en af Lt.d.R. Johannsen og Oberjäger Martens med vanlig handlekraft konstrueret ”levende” kampvogn deltager i kampøvelsen.

23. januar – 28. februar:

Bataljonen er i første omgang i forreste stilling, hvor den graver beboelsesdækninger og laver forbedringer på graven. Kejserens fødselsdag fejrede festligt. Til Lt.d.R. Sommer og Oberjäger Lubitz (2. M.G.K.) ankom denne dag et E.K. I. Den 6. februar gik bataljonen tilbage i hvil.

1. – 6. marts:

Der indløber melding om, at Regimentet skal afløses af den østrigske Ulanen-Regiment 3. Jäger 9 rykker fra Straovaii over Sarbil til Jarestea (Stab, 2. og 4. Kompanie og begge M.G.K.) og til Padureni (1. og 3. Kompanie) og kommer her i mådelige kvarterer. Forhandlingerne med rumænerne havde efter mange vanskeligheder endeligt ført til Våbenstilstand. I Rumænien frigøres 8 tyske divisioner, hvis borttransport tager nogle uger på grund af den ensporede jernbane. 217. Inf.Div. modtager ingen marchbefaling – skal denne forblive og overvåge borttransporten af de store mængder krigsmateriel? En enkelt forsmag kommer allerede under marchen fra stillingen. Det er næsten ikke til at tro, hvad det betyder af arbejde og vrøvl: ammunition, beklædningsdepoter, oppakning, kantine, messer, våbenkamre, kommandokontorer, træn o.s.v. – og desuden kun med disposition over halvdelen af de nødvendige heste, da den anden halvdel befinder sig på hestelazaret på grund af skab. Dertil skulle det hele helst ske så ubemærket som muligt og derfor ved mørke. I Jarestea og Padureni er der kun få hviledage med terrænøvelser og kampskydninger. Så kommer marchbefalingen, der fører til opbrud.

VI. På Krim og i Kaukasus

19. Felttog gennem Sydrusland til Krim

(7. marts – 26. juli 1918)

Situation:

(Skrevet af Oberst Aschauer) I begyndelsen af året 1918 var situationen i Rumænien og Rusland ved at nå sin afslutning. Den underskrevne våbenstilstand den 9. december 1917 i Focsani afsluttede kampene på den rumænske front. Efter at der den 15. december også blev indgået en Våbenstilstand med den russiske sovjet-regering, kunne betydelige kræfter, der hidtil havde været bundet på Østfronten, frigøres til vest. De blev trukket bag den hidtidige front og forberedt på det, de ventede der ventede dem. Vores, 217. Inf.Div. var i første omgang ikke bestemt til Vestfronten. I forbindelsen med våbenstilstanden med Rusland var der i Brest-Litovsk begyndt fredsforhandlinger. Mod forventning trak de i langdrag og viste sig vanskelige, specielt på det tidspunkt, hvor Trotzky var trådt i spidsen på den russiske delegation. Mere og mere viste sig de skjulte bolsjevistiske magtpolitiske mål: de viste sig - - nationale, trods den på en verdensrevolution udarbejdede program, hvori han havde tiltænkt Tyskland en førsteplads. Modsætningen mellem de russiske krav og den konkrete situation på baggrund af vore sejrige våben, var ikke til at overse. Trozskys forhalingspolitik blev efterhånden utålelig. På grund af forberedelserne til slaget på Vestfronten, var der ikke mere tid at spille.

I mellemtiden var der den 12. januar i Brest begyndt særforhandlinger med Ukraine, der 9. februar førte til en fredsslutning. De trøstløse ernæringstilstande i Østrig-Ungarn, der naturligvis også havde indvirkning på os, havde gjort det tvingende nødvendigt. Nu var det blevet tidspunktet, at sætte Trotzky stolen for døren. Situationen under forhandlingerne kunne heller ikke længere forstås af hæren.

Som resultat erklærede Trotzky ganske vist krigen for afsluttet og demobilisering at være beordret, men kom imidlertid ikke med nogen form for binding. Tingene svævede fortsat. Vores forsyningsmæssige situation og den militære nødvendighed gjorde det nødvendigt endeligt at gøre rent bord i øst, forstærket af freden med Ukraine. Dette krævede en fremmarch over en bred front, for primært at forhindre dannelsen af en ny østfront. I disse krav lå i første omgang hans begrænsning. Vi måtte sikre os Ukraine. Den kunne levere os råstoffer, men frem for alt korn og heste. I forbindelse hermed måtte Ententen fastholdes ved Murmansk-kysten og forhindres i at sætte sig fast i den finske bugt. Det hjælpeløse Finland måtte også beskyttes. Derved opstod behovet for en fremmarch langs hele den russiske front fra den botniske bugt til Sortehavet.

Den begyndte den 19. februar, dagen efter at våbenstilstanden var blevet aflyst. Allerede kort efter starten erklærede den bolsjevistiske regering telegrafisk sig rede til fred. Den kunne ikke længere indgås på de oprindelige betingelser. Vores militære sikkerhed og folkenes selvbestemmelsesret krævede af denne Regering: Finlands og Ukraines selvstændighed, afståelse af Kurland, Litauen og Polen, afståelsen af Batum og Kars til den allierede Tyrkiet. Letland og Estland skulle foreløbig holdes besat af os. En fred under disse betingelser blev den 3. marts underskrevet i Brest-Litovsk. Fremmarchen var fortsat indtil dette tidspunkt, for der måtte etableres et grænseværn for det besatte område. Dette omfattede i syd det primære kornområde, men også Don-bækkenet måtte inddrages, da vi behøvede dens kul til driften af jernbanerne. I syd betød dette en fremlæggelse af den tyske linje til Rostow på Don. Under denne fremrykning kunne vi ikke lade Krim upåagtet, da det havde vist sig en bolsjevistisk højborg. Den beherskede Sortehavs havnene, som vi ikke kunne undvære for at sikre skibstrafikken til Braila.

Forbundet med en befæstet linje fra Pierekop [Perekop], havde den allerede på Peter den Stores tid være anvendt som flankesikring. En fremrykning til Don var uden en besættelse ikke mulig. Herunder skulle Jäger-Regiment 29 for en stor rolle at spille.

Vores omformede 217. Inf.Div. skulle danne højre fløj på den tysk-østrigske hær og rykke frem over Galass mod Odessa – Nikolajew langs banelinjen. Dens højre flanke skulle dækkes af den bayr. Kav. Div., der skulle rykke frem langs nordkysten på Sortehavet.

7. marts:

Det er den særlige opgave, som 217. Inf.Div. samles i Braila for at løse. Bataljonen marcherer hertil fra Jarestea først 18 km til Focsani. Samtlige vogne, også M.G.-kompagniernes, forspændtes med kolonne-heste, og skal ligeledes medtages til Focsani. Her indkvarteres kompagnierne i en artilleri kaserne.

8. marts:

Bataljonerne modtager 34 store og 22 små heste og marcherer i stærkt blæsende, men tør vejr over Risipiti – Obilesti 25 km til Bordeasca.

9. marts:

Her indlades om morgenen bataljonen med samtlige små køretøjer på feltbanen i 4 tog. De store køretøjer, M.G.-køretøjer og samtlige heste marcherer under føring af Oblt. Butze. Transporttogene kører over Martinesti – Clerasti – Putulatt – Romanul til Mustiu (sydvest for Braila), hvor de ankommer mellem kl. 16 og 18. 4 km øst for Mustiu går bataljonen i Silistraul i kvarter. Hertil bringes de med feltbane transporterede køretøjer med lokale forspand.

10. marts:

Videremarch 25 km til Braila. Marchen er ikke let, da forårsvejret ganske vist er godt, men varmt. Køretøjer bringes hertil med lokale forspand. Indkvarteringen i borgerkvarter i Braila er ikke ansete. Dette til trods for områdets tunge, frugtbare jorde – majsmarker på 6 km eller længere er ikke sjældne – synes kolossal rigt.

11. – 22. marts:

Hviledage i Braila. Det er en typisk rumænsk by: stort anlagt, godt udbygget med farverig, elegant, men alligevel sjusket liv. Alle nationaliteter vrirler mellem hinanden: rumænerne demobiliserer, de overløbne russiske Divisioner holder til her, ved siden af det kulørte billede af tyske, østrigske, bulgarske og tyrkiske enheder. Forplejningen af tropperne sker tilbage til Focsani for den største del dækket af fiskeri. Den 9. marts fanges 40 tons, den 11. marts 25 tons, mest karper, men også gedder, maller, stør, sandart o.s.v. I området ligger flere interessante røgerier og nedsaltnings anstalter. På Donau, hvor minespærringerne er fjernet, er der en livlig skibstrafik – alt transporteres mod øst. Den 11. marts når de store vogne og heste frem. Kompagnierne afholder appeller og eksercerer. Desuden er kørerøvelser med de nye vogne, heste og kuske nødvendig. Bataljonen modtager 3 Dreyse-maskingeværer; der uddannes folk til Dreyse-M.G., mine- og granatkastere og til stødtroppe. Den 22. marts er der gudstjeneste i den græske kirke, hvori alle kompagnier deltager. Om aftenen indløber marchbefaling.

23. marts:

Bataljonen marcherer med det store træ og det lille kamptræ til Galati (Galatz). En kraftig hede og utrolig støv gør den 26 km march ret vanskelig. En pause ved broen over Sereth, hvor en automobil er brudt sammen, og først må bugserer væk, var ikke uvelkommen. I Galatz blev bataljonen indkvarteret i en kaserne i byens udkant. Modtagelsen i byen er ikke noget særlig. Specielt er forholdet til det rumænske og russiske militær ikke særlig behagelig, da fra starten hverken soldater eller officerer hilser.

24. marts:

Fortsat march igen i hede og støv til Reni i østlig retning under vejvisning af en rumænsk officer. (Også fra den rumænske stilling til Galatz blev bataljonen ligeledes ledsaget af en rumænsk officer som vejviser.) Reni er overfyldt, hvorfor bataljonen må bivakere ved godsbanegården.

25. – 26. marts:

Ordren til indlastningen er forsinket, og sker derfor om natten fra 25 – 26. marts – men giver i det skønne månelys ingen problemer. Det går videre i to tog, først Stab, 1. og 2. Kompanie, 2. M.G.K.. Dreyse-M.G. og minekaster enheder, resten med andet tog. Om morgenen den 26. marts går rejsen ind i *Rusland* i nordøstlig retning. Det går gennem Bessarabien, et fladt land uden træer og buske, stor, velnæret kvægbestand og en stærk befolkning, så fra Bendery gennem et let kuperet, tyndt befolket, hvide land.

27. – 30. marts:

Om aftenen omkring kl. 19 ankommer den første transport til godsbanegården i Odessa, der allerede blev besat af tyske tropper dagen i forvejen. Der bliver ikke losset. Den anden transport ankommer den 28. marts om

eftermiddagen og bliver ligeledes stående. Vejret er blevet koldt og blæsende. Den 29. marts står togene stadig på rangerterrænet. En officerspatrulje opsøger kommandanturen og banegårdsmyndighederne. Det bliver endeligt fastslået, at bataljonen skal losse og med march nå Nikolajew. Om natten 29.-30. marts flyttes togene til forstads banegården Peresyp, og først tidligt den 30. marts kan losningen begynde. På grund af kraftig snevejrl bliver der startet med bagagen, mens mandskabet forbliver i togene. Da heste godsvogne først når rampe sidst på aftenen, bliver afmarch udskudt til den følgende morgen.

31. marts:

Kl. 0500 rykker bataljonen samlet ud. Det er Påske Søndag! Vejret er koldt, om natten havde det endnu sneet. Alligevel kommer vognene godt med, da 4. Kompanie er fordelt på vognene, og derfor kan skubbe på vanskelige steder. Marchen går mod øst umiddelbart langs Sortehavet, 17 km til et stort gods ved landsbyen Szumirka.

1. april:

Tidligt om morgenen fortsatte marchen mod øst. Vejene er vanskelig passable på grund af tøsne og vand, specielt havde bagagen det svært. Ved middagstid nåede bataljonen Alxandrowka, en stor, skøn, rig, ærkerussisk by på 5.000 indbyggere og bliver godt indkvarteret. Man løber tør for brød, så vores bageri måtte bage nye. Også svin og kreaturer blev indkøbt.

2. april:

Videremarch mod nordøst, kun 8 km til Kobliewo. Undervejs svingede Oblt. Butze med 1. M.G.K. og 1. Kompanie væk fra hovedvejen til en landsby, hvor der efter meldinger fra tyske kolonister, som overalt jublende bød vores tropper velkommen, endnu skulle befinde sig bevæbnede Bolsjevikker. De følger efter til Kobliewo. 2. M.G.K. kunne ikke indkvarteres her, og marcherede videre 5 km til en tysk koloni, som her ligger fordelt mellem de ellers totalt russiske landsbyer. Vejret er trist, koldt og regnfuldt.

3. april:

Efter en 24 km march mod nordøst nås en tysk koloni: Krasnia, Alexandrefeld og Wilhelmstal. Modtagelsen overalt er yderst hjertelig, underbringelsen god og endda med strålende forplejning, så feltkøkkenerne ikke tændes op og maden gemmes til de følgende dage. Der hersker "Øvelsesstemning", der når sit højdepunkt, da landsbyens ældste om aftenen afholder en alkoholfri sammenkomst, hvorunder melodien og pantomimen til den evigt unge sang: "Sitz in froher Jecher Kreise" modtog særlig stort bifald, og endda af områdets skriftkloge læger på svabisk tungemål reciteres her i det fjerne østen. Det er påfaldende og må med ære her bemærkes, at denne allerede over 100 år gamle tyske koloni *stadig var holdt rent tysk*. Blanding med de slaviske elementer blev ansete som en skændsel.

4. april:

19 km march til Riecczajannoje med massekvarter i en skole, en bank og en herregård. Niecczajannoje er atter en russisk landsby med et 160.000 tønder land stort gods, tilhørende en bror til den russiske krigsminister Suchomlinow.

5. april:

I godt, næsten lunt vejr går det videre 22 km mod øst. Kompagnierne bliver i Petrowka området fordelt på tyske kolonier og russiske herregårde. Modtagelsen er meget forskellig alt efter om bonden er russisk eller efterkommer af de tyske emigranter.

6. april:

Det skulle have været hviledag. Kompagnierne afholder appeller og der bliver vasket, da der ved middagstid indløb befaling fra Regimentet om, at bataljonen allerede samme dag skulle være i Nikolajew, hvor Jäger 1 allerede den 23./24. marts havde nedkæmpet en af bolsjevikkerne iscenesat opstand og bragt orden. Afmarch sker hurtigt og kl. 1900 er man fremme i Nikolajew. Marchen Bug broen og gennem hele byen er ubehagelig, og underbringelsen i to kaserne yderst dårlig. Nikolajew har allerede været på tyske hænder i to uger. Da den endnu var besat af enkelte tropper, opstod der på ny bolsjevistiske opstande over hele byen. Overkommandoens stab (Exz. v. Kosch) og vores divisionsstab var indesluttet i Hotel London og havde været tæt på at blive massakreret, da Jäger 1 dukkede op til deres redning, og ved samme nat at storme rådhuset igen bragte den øvre bydel tilbage på vore hænder. I den nedre by, havn og banegård blev der endnu i flere dage kæmpet af tyske og østrigske enheder, hvorunder der opstod flere store brande i byen.

7. – 10. april:

Bataljonen afløser vagtmandskabet: den østrigske III./Inf.Regt. 103 og 2./Jäger 7. Sikkerhedstjeneste omfatter en del af havnen, magasiner og vejkyrds. Hvert kompagni får underlægges en deling M.G. Der er generel alarmberedskab, da der efter efterretningsagents oplysninger kunne forventes nye uroligheder den 7. april, som de siden den 3. marts i stort omfang var blevet tilskyndet af bolsjevikkerne. Dagen går dog roligt. Husundersøgelser bringer ikke nævneværdige våben til veje.

11. april:

Regimentet indlades og skal transporteres til Cherson ved Dnjepr munden. 1. M.G.K. kører sammen med Regimentsstaben, resten af bataljonen samlet. Om aftenen udlades i Cherson og kommer i kvarter i forstaden Wojennyj. Talrige rumænske krigsudmærkelser til Oberjägere og Jägere ankommer.

12. – 15. april:

Marchdag langs Dnjepr primært langs hovedvejen Eherson – Vierislawl. Det går over Nikolskoje – Tlaginka – Lwow – Olgowka til selve Bierislawl. Støvet, blæsende dage gør dagsmarcher på op til 28 km meget anstrengende. Vejene er ikke særlig gode. Efter Olgowka må bataljonen endda sættes over et 30 meter bred og knædyb vandløb, Burgunka. Dette skete på 20 vogne fra områdets beboere, rekvireret af landsbyældsten, der med hurtigt opfattet disciplin med synlig passion for denne usædvanlige sport, kørte frem og tilbage. Landsbyer på vejen og siderne af marchvejen blev konstant undersøgt for våben, uden at der blev fundet ret meget, og hele tiden ringere genstande. Den 15. april var hviledag i Bierislawl. Landet her er prægtig. Ukraine er kønt, rigt og velsignet – det er rigtigt landet, hvor ”mælk og honning flyder”, hvor børn, svin og høns i samme store mængde løber frit omkring, og hvor alt er indstillet på en enorm formering.

16. april:

Marchretning ændres til stik syd mod Krim. Et sammensat ”Detachment Aschauer” er formeret, og operere fra nu af selvstændigt i rammerne af den almindelige fremmarch. Den samles syd for Dnjepr om morgenen den 16. april. Jäger 9 kommer som forspids under forspids-kommandør Hptm. Schneider. Bataljonens march sker i rækkefølge 3., 4. Komp., Minekaster og Dreyse-M.G.-afdeling, 2. M.G.K., 1. Komp., 1. M.G.K., 2. Komp. i retning af Czernaja-Dolina, som nås ved middagstid. Det bliver gået over i hvil. Som forspids får bataljonen tilgang af 1. bayr. Radfahr-Kompanie og et halvt batteri fra F.A.R. 65. Forspids går i alarmkvarter på tre gårde syd for Czernaja-Bolina. Cykelkompagniet sendes frem til Baltazarowskij, hvor den optager forbindelse med forspids kavaleriet på Detachmentet ved siden af. Som forreste kompagni foran Czernaja ligger 3. Kompanie med feltvagt på vejen mod Czaplinka.

17. april:

Natten rolig. Morgen fortsat march. Forrest er 1. bayr. Kavallerie-Brigade snart igennem Czaplinka og støder på en overlegen fjende – omkring 400 beredne bolsjevikker og 1000 mand infanteri med artilleri. Jäger 9 og Jäger 1 bliver efter et afkortet middagshvil trukket frem som reserve for Kavaleri-brigaden. Jäger 1 svinger foran Czaplinka mod øst i retning af Preobrazenka, mens Jäger 9 skal besætte syd og sydvest kanten af Czaplinka til højre for 2. Schweren Reiter-Regiment, hvis højre fløj ligger langs vejen mod Pierekop. Under fremrykning gennem stedet kommer der kraftig fjendtlig schrapnell ild, men stillingen nås og forbindelsen oprettet. Fjenden havde allerede med sit infanteri arbejdet sig frem på 700 meter afstand, mens fjendtlige kavaleri-patruljer havde nået vestsiden af stedet, hvor de dog hurtigt fordrives. Også Bataljonen er præcist i rette øjeblik ankommet for at kunne støtte kavaleriet i det uvante arbejde, at skulle afvise et infanteriangreb. Fra vest mod øst er af bataljonen indsat: 4., 3., 1. Kompanie med M.G.-delinger. 2. Kompanie ligger i reserve. Tæt bag 3. Kompanie i den yderste kant af landsbyen sætter Lt.d.R. Stührmann sine minekastere i stilling, og har godt resultat mod det fjendtlige infanteri, der er ved at grave sig ned. Hen mod aften viger modstanderen opløst mod syd. Patruljer fra 4. og 3. Kompanie følger efter, Vzfw. Waringer og Oberjäger Martens fra 3. Kompanie så langt, at de kan bjærge en beskadiget fjendtlig artilleripjece. Omkring kl. 21 bliver Jäger 9 afløst af Jäger 1 og går i kvarter i Czaplinka. 2. og 4. Kompanie overtager sikringen. Dagen havde ikke været let for bataljonen, der efter en 22 km ilmarch i kraftig blæst og støv, måtte kæmpe i tre timer. Lt.d.R. Hilmer og en lang række jægere blev såret.

18. april:

Den taktiske føring af den fortsatte fremrykning tilfalder Oberstltn. von Tannstein, kommandøren for 1. bayr. Kav.Brigade. Det drejer sig om at erobre gennemmarch over landtangen mellem Asowschem og Sortehavet ved Pierekop, nøglen til Krim. For en modstander er stedet meget egnet til forsvar. Pierekop er fast udbygget, og stærkt sikret på flankerne af den øst-vest løbende, tørre, men meget dybe Pierekop-kanal. Den fjendtlige garnison var stærk. Et fly blev mødt af kraftig ild af enhver art. Kavaleri-patruljer kan ikke komme frem over den

flade, eksercerplads artige steppe. Angrebsstyrken blev først i biler bragt frem til 4 km før Pierekop, hvilket skete uden væsentlige tab. Angrebet fordeles således, at Gruppe Aschauer med Jäger 1 og 7 overtager den højre fløj og forsøger gennembrud over kanalen til Sortehavet, mens Gruppe Schneider (Jäger 9) angriber Pierekop frontalt. Bataljonen rykker formeret til højre og venstre for hovedvejen frem til 2 km fra Pierekop, og mødes af shrapnels og granater af alle kalibre. Herefter arbejder på på begge sider af hovedvejen 1. bayr. Radfahrer-Komp. og 2. M.G.K. sig frem til indenfor effektiv skudafstand. Til højre er Jäger 1 og 7 fra Gruppe Aschauer allerede under fremrykning mod kanalen, og også for Gruppe Schneider syntes tidspunktet kommet for fremrykning. Kl. 1520 begynder det kombinerede angreb under kraftig infanteri- og M.G.-ild. 3. Kompanie erobre kl. 1635 den stærkt befæstede vindmølle, men kan umuligt komme længere, da den ligger under kraftig flankerende beskydning fra den stærkt udbyggede nordvestlige del af Pierekop. Den graver sig ned med 2. Kompanie som forlængelse mod højre. Cykelkompagniet og 2. M.G.K. havde store tab, men er trods dette nået frem i en afstand af 300 meter fra byens udkant. Til venstre for vejen havde 4. Kompanie erobret en stærkt udbygget gård, men kan som 4. Kompanie ikke komme længere på grund af flankerende ild. 1. Kompanie havde forlænget linjen til venstre. Den og 4. Kompanie havde på grund af den brede front på 1600 meter måttet indsætte alle delinger, men alligevel hang flanken i luften. Situationen var alvorlig, og om aftenen måtte der anmodes om forstærkninger, da også Gruppe Aschauer er blevet standset af den godt udbyggede og med pigtrådshindringer forsynede kanal, og derfor ikke kunne skabe aflastning foran Pierekop. Kl. 18 gik endda modstanderen selv til angreb. Specielt 1. Kompanie måtte udholde flere kraftige angreb, der på den åbne venstre fløj var yderst ubehagelige. Angrebene blev dog afvist. Fløjen blev til sidst forstærket, først af to M.G. under Oblt Butze, så ved midnatstid af cykelkompagniet med 47 geværer og 2 M.G. 4. og 1. Kompanie kunne endeligt udspare hver en deling som reserve. Den yderste venstre fløj fik sin egen særlige reserve i form af en afsiddet eskadron. Den livlige M.G. og infanteriild fortsatte hele natten. Forplejning og bortskaffelse af de mange sårede viste sig yderst vanskelig. Gruppe Schneider underlægges Gruppe Prinz Konrad.

19. april:

I løbet af natten rømmede fjenden den vestlige del af landtangen. Gruppe Aschauer (Jäger 1 og 7) var i løbet af natten trukket frem på stormafstand af den fjendtlige stilling, og var ved første lys brudt igennem. Kl. 0630 blev derfor også angrebet med Gruppe Schneider fortsat. Først gik 2. Kompanie frem med forbindelse til højre, så 3. Kompanie, der dog kom under en meget livlig beskydning fra byen. Alligevel går den beslutsomt frem og nåede broen over kanalen syd for Pierekop. Den svingede med en deling til venstre, rensede landsbyens nordlige kant og flankerede den fjendtlige styrke, der faldt tilbage foran 4. og 1. Kompanie. Sammen med 1. bayr. Radfahrer-Kompanie fik 3. Kompanie ordre til, støttet af tildelte panserbiler, at støde frem gennem byen. 4. og 1. Kompanie sluttede sig til og nåede meget hurtigt frem til kanalen, hvor de besatte broen. I mellemtiden var 3. og 2. Kompanie allerede fortsat mod Armiansk og tilføjede den tilbagegående fjenden endnu kraftigere tab. Da tartarbyen Armiansk efter bolsjeviskernes flugt i mellemtiden var blevet besat af Jäger 1 og 7, blev kompagniet trukket tilbage, og hele bataljonen samledes igen i Pierekop, som den indtil middag rensede og omhyggeligt undersøgte, hvorefter den som reserve for Kavallerie-Brigade gik i kvarter. Under ledelse af en ingeniør, der siden 1914 som russisk officer havde gjort krigen med, havde i 14 dage 600 mand bolsjevikker bag et næsten 1.500 meter bredt, dækningsløst, terræn, anlagt befæstninger af enhver art, især flankeringsanlæg og M.G.-stillinger. Bataljonen erobrede i byen 7 M.G. og 238 geværer. Der blev ikke taget fanger. Tab: 19 døde og 75 sårede. Alene mandskabet ved de tunge maskingeværer, som var indsat i forreste linje, havde 7 faldne skytter, alle døde af skud i hovedet.

20. – 21. april:

Med erobringen af Pierekop og Armiansk er indrykningen på Krim gennemtvunget. Om morgenen den 20. april fortsættes marchen mod syd. Jæger-Regimentet er igen vendt tilbage til den gamle Divisionsenhed. Gennem korps, divisions- og brigade dagsbefalinger får den fuld anerkendelse for det beviste resolute angreb over 1.500 meter dækningsløs terræn med kun svag artilleristøtte. Efter 25 km march går den i kvarter i Ischuijn, øst for hovedvejen. Den 21. april her hviledag.

22. april:

Marchen fortsætter mod syd gennem det monotone steppeområde i det nordlige Krim i retning af storbyen Simsieropol, hovedstanden på Krim. Detachmentet under General von Windell med enkelte batterier fra Res.F.A.R 65 kommer kun langsomt frem, da vejforholdene og ligeså meget den almindelige velbefinden forværres betydeligt at en kraftig regn. Efter 32 km march bliver der gjort holdt. Bataljonen ligger i Bijuk-Burasz, en tatarlandsby, hvor den bliver storartet beværtet af befolkningen. 3. og 4. Kompanie ligger på omkring liggende gårde, 1. M.G.K. lidt tilbage i Uczawli-Orka.

23. april:

Endnu en anstrengende march fulgte, der på grund af den megen regn dagen før gør vejene vanskelige. Sol og vind tørrede imidlertid hurtigt vejene ud. Dette hjælper ikke mindst køretøjerne, der havde haft det særligt svært, da alt oppakning transporteres. I Karakdza når bataljonen igen den store vej mod syd, hvor der i Totman fodres. Først om aftenen omkring kl. 17 blev der gjort holdt. Stab, 1. og 2. Komp, og 1. M.G.K. indkvarterer i Dzuma-Ablam, mens resten af bataljonen ligger i Elgeri-Ablam. Her er der overalt tyske indbyggere, hvor jægerne storartet modtages; dette var også velfortjent efter 44 km march. Bønderne havde slagtet en stor okse for jægerne, og landsbyens ældste mødte kommandøren ved indmarchen med salt og brød og en festlig velkomsttale.

24. april:

Bønderne i de omkring liggende landsbyer havde stillet så mange vogne til rådighed, at hele bataljonen den 24. april kunne transporteres videre. Allerede ved middagstid er dagens mål i Rowo-Sosijewka nået.

25. – 28. april:

Den 25. april rykkede Bataljonen med klingende spil ind i Simsteropol, en anelig by med en kønt, rigt omgivelse. Her ligger 1., 3. og 4. Kompanie, samt 2. M.G.K. på kasernen, 2. Kompanie og 1. M.G.K. i et stort, tomt privathus, officerer i borgerkvarter. Indkvarteringerne er imidlertid kun tilsyneladende gode, da der fuldstændig mangler halm. Ved banegården ligger endnu en ikke losset ukrainsk brigade, der netop var ankommet. Denne havde imidlertid intet at gøre på det ”tyske” Krim, og blev efter omlægning på banegården, roligt opfordret til at vende tilbage til det nyoprettede Ukraine. Indtil forhandlingerne mellem den tyske og den ukrainske regering afsluttedes, ligger bataljonen to dage (26. og 27. april) i beredskab ved banegården. I almindelighed løses denne politiske tvist til alles tilfredshed ved, at den ukrainske brigade den 27. april om aftenen i 4 transporttog påbegyndte den forlangte tilbagetrækning mod nord. Bataljonen kan rykke tilbage i de gamle kvarterer og endnu udnytte dem om søndagen (28. april) inden det gik videre.

29. – 30. april:

Langs den store vej mod Siewastopol gik marchen videre mod syd, i første omgang til Eski-Jurk, hvor der overnattes, og så den 30. april videre mod sydvest. 5 km på den anden side Bachczisaraj svinger detachementet til venstre i retning af Czerkes-Kierman. Forspids dannes af 2. Kompanie, 1. M.G.K. og 7./F.A.R. 65 under Oblt. Butze. Hovedstyrken marcherer i rækkefølge 4., 1. Kompanie, 2. M.G.K., 6./F.A.R. 65, 2. Kompanie, kamptræn. Terrænet bliver bjergrigt, varmen meget kraftig og støvet næsten uerholdelig. Ved middagstid nås Czerkes-Kiermann. Detachmentet splittes op og går i kampstillinger med front mod Siewastopol. Fra den højtliggende bataljons kommandostation er der med kikkert et landskabeligt kønt og militærisk interessant udsyn langt ned i den nedenfor liggende by og berømte krigshavn, hvor der hersker stor travlhed, og hvor store dampskyer tyder på at enkelte store skibe gør sig klar til sejlads. I mellemtiden havde Jäger 7 og det 1. bayr. Chev.Regt. ved Bulganak og på den historiske slagmark ved Alma, kastet bolsjevikkerne, der igen gjorde modstand, tilbage, og forfulgt dem helt til deres transporttog, der også var faldet i deres hænder. Vejen mod Siewastopol var fri.

1. maj:

Patuljer sendes frem mod Banegården Inkermann og Siewastopol forstæder. Vzfw. Maringer og 4 mand fra 3. Kompanie er allerede kl. 10 fremme i forstaden. Da den største del af den bolsjevikiske Sortehavsflåde i løbet at natten er sluppet væk, er der intet steds modstand, så alle enheder trækkes til, og kl. 14 finder under korpskommandøren, Exzellenz von Kosch, indmarchen i Siewastopol sted. En anstrengende dag med først 20 km march i den kraftige varme i bjergrigt terræn, og så til slut 1½ times march gennem byen af meget dårlige gader. Tropperne fordeles over byen. Jäger 9 placeres i den sydvestlige del.

2. maj – 28. juni:

Der findes enorme depoter af levnedsmidler, forplejning, udrustning og ammunition, foruden togvogne med ammunition og artilleri, og bliver i første omgang skarpt bevogtet. I havnen havde bolsjevikkerne ladet resten af den russiske Sorthavsflåde i stikken, og blev senere af vores marine sikret.

Mens skibssorkesteret ombord og vores Bataljonsmusik på kajen spiller Tysklands nationalmelodi, løber den 2. maj den store ”tyrskiske” krydser ”Sultan Javus Selim”, bedre af os kendt som ”Goeben”, fra Konstantinopel ind i havnen ved Siewastopol for at slikke sårene efter minekrigen. Vores gamle krigsråb: ”Hummel, Hummel” blev lystigt besvaret af de blå drenge i ”vandkanten”. Den 3. maj bliver fæstningen Siewastopol udråbt til Gu-

vernement. Generalmajor von und zu Eglosstein udnævnes til guvernør, mens Oberst Aschauer udnævnes til kommandant. En gennemgribende eftersøgning efter våben og ammunition bringer en meget stor mængde af materiel for dagen, da Siewastopol var baseområde for hele den russiske Kaukasus-Armee. Flere dage går med husundersøgelserne. Ved siden af afholdes i det gode, solrige vejr, appeller og vedligeholdelsestjeneste, der efter den lange march, kommer det ret nedslidte ydre til god brug. I forbindelse med at Jäger 7 trækkes ud af byen, bliver der den 10. maj gennemført en ny distriktsfordeling. Jäger 9 overtager hele den vestlige bydel, vest for sydbugten. 1. Kompanie bliver vagtkompagni (ammunitionstog på havnesporene, proviantkammer, postbygning, Divisionsstab, Minelager, heste samlepunkt, automobil kontrol osv). 2. Kompanie står til disposition for havnekommandøren (Kapitän z.S Ifendahl), 3. Kompanie bliver som politi-kompagni opdelt i tre kommissariater under Lt.d.R. Kossow, Vzfw. Böe og Lt.d.R. Jaster. 4. Kompanie og M.G.K. ligger som reserve for bykommandanten i marinehospitalet, mens de andre M.G.K. ligger på hotel. Den 13. maj ankommer til Vzfw. Maringer 3. Kompanie, den 16. juni til Lt.d.R. Petersen og Oberjäger von Salzen, 1. Kompanie, et E.K. I.

I byen er der fuldstændig ro. De lejlighedsvis ransagninger bringer kun lidt materiale frem. Uddannelse og skydning på en ved Vialystok-kasernen indrettet skydebane gennemføres. Den 15. juni blev 2. Kompanie afløst af Marine-Abteilung "Krim", og kommer i kvarter i realskolen hos minekaster-afdelingen. Med det dejlige og tørre vejr er dagene i Siewastopol en stor rekreation efter de hårde dag med fremmarch. Foruden tjenesten er der mange fornøjelser i det attraktive Siewastopol og dens vidunderligere omgivelser (Balaclava, Jalta), som de bedre kredse af lokalbefolkningen, befriet for det bolsjeviske blodige herskerskab, gerne deltog i. Særligt bør nævnes de koncerter, bataljonsmusikken afholdt på den vidunderlige boulevard langs havet, til fordel for Lude-nedorff indsamlingen, som den kunne bidrage til med M. 1.500.

Siewastopol er som by meget køn og ren, har elektriske sporvogne, elektrisk lys, vandledninger og kloaker; er i det hele taget en moderne by. Dens placering ved havet er vidunderlig. Havnen stråler med den 8 km lange hovedbugt og den 4 km lange sydbugt. Det er et flådestøttepunkt, som man ikke kan finde bedre. De militære befæstninger er strålende gennemført. Englænderne og franskmændene vidste det på deres kroppe, for de havde dengang under Krimkrigen forgæves belejret Sewastopol gennem flere år. Depoter og magasiner var i første omgang totalt uoverskuelige. Alt kun tænkelig krigs- og transportmateriel lå opstablet i enorme mængder, og pakhusene med havre, mel, konserves, te, tobak, tøj, drikkevarer o.s.v. lå i lange rækker, fyldt op til bristepunktet. I fæstningerne er der dækninger op til 20 meter nede i klippen, mere end 200 pjecer står skudklare i stillinger til alle sider. Det er egentlig uforståeligt, at man ikke forsøgte sig med blot en smule modstand – det ville have kostet ugers besvær og store tab. Skrækken fra Pierekop må endnu have siddet i deres kroppe, at de kort før vores indmarch havde forladt havnen ombord på to krydsere, mens den øvrige samlede havne flåde stadig lå ubeskadiget tilbage. Efter Bolsjevikernes bortrejse havde hele byen igen åndet op, frem for alle de russiske officerer og embedsmænd, der nu på bestemmelse fra Guvernøren modtog en to-måneders lønudbetaling, så det havde noget at leve for. Befolkningen, også i omegnen, var yderst tilfredse med ændringen i situationen, da hidtil under bolsjevikernes styre mord, plyndringer og voldtægt havde hørt til dagsordenen. Eksempelvis havde de i februar natten 22. – 23. myrdet hen mod 500 russiske marineofficerer, skændet og tynget ned med sten, smidt i havet. Disse lig lå der endnu og bevægede sig som forankrede miner. Deres forløsning og befolkningens gode velkomst til os kan man vel forstå.

29. juni – 26. juli:

Jäger 9 bytter med Jäger 7 og marcherer kompagni vis over to dage tilbage til Bachczifarai. 4. og 3. Kompagnier, samt 2. M.G.K. ankommer i løbet af dagen hertil og overtager bevogtningskommandoet. Den 1. juli gives der kontraordre og de andre kompagnier forbliver i Siewastopol, hvortil også kompagnierne fra Bachczisaraj den 5. juli om morgenen marcherer tilbage. Den 29. juni havde Hauptmann d.R. Raabe modtaget E.K. I. Den 7. juli en stor parade for Generalfeldmarschall von Eichhorn. 2. og 4. Kompanie og 1. M.G.K. var udset til at deltage i paraden, for hvis gennemførelse, bataljonskommandøren modtog en særlig anerkendelse. Med eksercits for enkeltmand og kompagnier, med bataljonsøvelser, uddannelses kurser i Dreyse-M.G. og inspektioner af enhver art går dagene hurtigt. En særlig munter række af frem og tilbage forordninger og appeller begyndte, som der i midten af juli indtraf befaling om, at Jäger 7 og 9 skulle følge efter den allerede aftransporterede Jäger 1 til Kaukasus, for at give den nødvendige rygdækning til "den Kejserslige tyske delegation i Kaukasus" (General Kretz von Kressenstein), overfor det uretmæssige krav fra vores tyrkiske allierede på den for de tyske interesser så værdifulde "olie-bane" (Poti – Tiflis – Baku), og for efter ønske fra den unge republik Georgien, at genskabe den offentlige ro og sikkerhed i landet. Den 26. juli ankom til Sewastopol den 8500 tons Hapag-damper "Corcovado", der i krigsårene i Konstantinopel havde været anvendt som hotelskib, til aftransport af tropperne.

Jäger-Regimentets stab ved Kutais, september 1918
Oberstlt. Aschauer, Oblt. Flos, Oblt. Keill

20. Kaukasus operationen

(27. juli 1918 – 31. januar 1919)

Situation:

(Forfattet af Oberst Aschauer). Af betingelserne i freden med Storrusland, som afgav Batum, Kars og Grivon afgivet til Tyrkiet, opstod der en uventet udvikling. Efter besættelsen af disse områder, rettede Tyrkiet deres blik mod Kaukasus, hvis råstoffer, navnlig olie, jernmalm o.s.v., var af stor betydning for vores fortsatte krigsførelse. I stedet for afgørende at vende sig mod englænderne i Palæstina og herefter i det nordlige Persien, forfulgte de særinteresser, som gik i retning af Kaukasus og navnlig at vinde indflydelse blandt den muhamedanske befolkning i Asherbajdans, og derigennem vinde dette områdes rigdomme for sig. Hvad denne bestræbelse kunne komme til at betyde for os, havde vist sig allerede efter indtagelsen af Batum. Tyrkerne berørte hermed ømtåleligt interesser, i de i mellemtiden opståede delrepublikker i Kaukasus, specielt det førende Georgien, der ikke regnede med noget godt af den tyrkiske indflydelse, og allerede havde mærket prøverne herpå. De stillede sig under tyskernes beskyttelse. Vores Regering stillede sig ikke afvisende, og sendte i første omgang en delegation under General von Kretz til Tifles med en vagtstyrke. De frygtede frem for alt, at de tyrkiske aktiviteter kunne bringe freden med Rusland i fare; denne frygt synes at være overdrevet. Rusland havde ikke længere kræfter til afgørende at skride ind, men udnyttede imidlertid diplomatisk vores svaghed med hensyn eksempelvis fremstødet mod Baku, hvis besiddelse på grund af olieklenderne, det frem for alt kom an på. Nu greb englænderne ind, hvilket lykkedes takket være tyrkernes ubeslutsomme optræden i det nordlige Persien. Tyrkerne, der ikke lod vores diplomatiske indgriben afholde dem for hårdnakket at forfølge deres mål, blev i første omgang afvist ved

Baku. For nu at fjerne disse, blev de tyske tropper, der i mellemtiden var vokset med et Regiment (Jäger-Regiment 29), en storm-bataljon og tilsvarende støtteenheder, forstærket med kavaleri og enkelte batterier, men tyrkerne besluttede sig til et nyt fremstød og erobrede Baku uden at afvente vores medvirken – Det var krigsøkonomisk for os meget ufordelagtig - men den af vores Regering frygtede reaktion fra Rusland udeblev.

Bortset fra at vores behov for råstoffer, frem for alt mangan og andre metaller, olie og bomuld fra Kaukasus og områderne på den anden side det Kaspiske Hav, havde bragt os så langt, viste dette, at den der med Krim behersker Sortehavet, har banet sig vej til Kaukasus. Den her fremherskende unge republik Georgien, der stod under vores beskyttelse stående, fremmede ikke kun vores mest påkrævede krigsfornödenheder, men kunne også blive en stærk fremtidig støtte for vores handelsinteresser. Også Armenien blev mere og mere drevet over på vor side af en uforståelig behandling fra tyrkernes side, næret af gammelt gensidigt had

Vi måtte affinde os med situationen, som den var opstået efter indtagelsen af Baku; den blev mildnet gennem aftaler med tyrkerne. Oliekilderne nord for Kaukasus, specielt ved Grossny, kom på tale som erstatning for os. De diplomatiske forberedelser til deres besættelse, som var tilfaldet Regimentet, var allerede truffet og de militære forberedelser i gang.

På Kaukasus var blokaden sprængt. For erstatning i mennesker og råstoffer var her uanede udsigter. Alt gik på bedste måde, støttet af den anseelse, vi havde fået i det fjerne Orient på grund af vore sejre, og hvis størrelse og betydning i Tyskland vel aldrig rigtig blev forstået: men vores anstrengelser kom for sent; begivenhederne på den bulgarske front havde i mellemtiden bragt en afslutning på det hele.

27. – 30. juli:

I dagevis bliver køretøjer og oppakning indladet. I første omgang går det hele langsomt, men snart kommer der rigtig gang i sagerne, da vore hamburger drenge med den rette uddannelse som havnearbejdere overtog betjeningen af de uophørligt arbejdende havnekraner. Større kommandoer måtte endda fjerne kul fra kul magasinerne, så endnu et haubitser-batteri 5/65 kunne lastes her. Den 30. juli kl. 1614 gled damper "Corcovado" fra kaj og stak til søs under musik fra musikkorpset (Jäger 7 og 9).

31. juli:

Havet et i starten oprørt og kræver allerede de første ofre for søsyge. Hen mod aften bliver søen roligere og giver om natten og den følgende dag en skøn, rolig overfart, hvorunder de legende delfiner omkring skibet giver en kærkommen afveksling.

1. – 5. august:

Tidligt om morgenen den 1. august er der land i sigte, og ved middagstid lægger damperen under lyden af "Deutschland, Deutschland über alles" til kaj i den kaukasiske havneby Poti. Losningen gik hurtig, og et sammensat kommando fik hurtigt lavet en 20 m lang nødrampe til den første indladning på jernbanevogne. Som tysk detachment rykkede staben til Tiflis. Den 2. august fulgte Jäger 7 i to transporter til Tifles og Gagri, mens Jäger 9 endnu lastede godsvogne (russisk og tysk infanteri- og artilleriammunition). Den 3. august blev også Jäger 9 lastet, en vanskelig opgave, da på befaling *samtlig*e heste var blevet tilbage i Siewastopol, og alle vogne nu med håndkraft måtte bringes til godsvognene. Kun 7 rideheste var taget med. Den 4. august kl. 0300 ankom den første transport (Stab, 1. og 2. Kompanie, 2. M.G.K., minekastere og telegraf-delning) efter en interessant transport gennem den kraftig bevoksede Riontal i øsende regn til Kutais. Om morgenen blev der losset, og den første transport gjorde klar til indrykning i byen netop som den 2. transport ankom. Kompagnierne underbringes i et russisk gymnasium, officererne på hotel med lus og øvrige udyr.

Kutais er en by med en ren georgisk befolkning. Mændene er gennemgående store, pæne mennesker, og kvinderne fra Kaukasus skulle være de kønneste i verden, men smag må imidlertid være forskellig, for efter vores opfattelse var der kun snavsede kvindemennesker at se, der for det meste er fulde af lus, og som ikke holdere sig tilbage til på åben gade at indgå i en gensidig aflusning. De hævdede på deres side, at vi var svin, da vi ikke gik på lusejagt, da de øjensynligt ikke tænkte på, at der fandtes en luse fri tilstand. Ved den stærke lummervarme, hvor termometrene i stuerne stod på 36-40° og endnu højere i det fri, er det en slem skuffelse, at vandet i floden er meget beskidt, og der i hele byen ikke var til at opdrive et badekar. Livet levedes om aftenen og om natten: fra kl. 21 til 03 sidder man i haver og caféer med mere eller mindre dårlig musik og drikker te eller mineralvand.

Den 5. august indrettede kompagnierne deres kvarterer. Kommandøren besøgte alle myndigheder. Om aftenen spillede musikkorpset i den meget skønt beliggende, skyggerige bypark.

6. august:

Oberjäger Busch, 2. Kompanie modtager et E.K. I. 1. og 4. Kompanie og seks M.G. fra 2. M.G.K. lastes og kører til deres garnison: halvdelen af 1. Kompanie (Lt.d.Res. Timm) til Poti til bevogtning af jernbane- og havneaktiviteter, og til disposition for havnekaptajnen, Kaptltn. z.S. Christiansen, anden halvdel af 1. Kompanie (Lt.d.Res. Steinecke) til Rotanebi til sikring af jernbanetrafikken mod Batum. 4. Kompanie kommer til Bad Gagri og de omkringliggende landsbyer langs den landskabelige, gudbenådede kyst, der sammen med sydkysten af Krim danner "den russiske riviera". Kompagnierne i Kutais bringer de sidste vogne fra banegården til kvartetterne, rettet sig her bedre ind, og afholder indre tjeneste. Kommandoet i Poti beretter om de handelsmæssige skatte (uld, bomuld, kobber, mangan-malm, majs o.s.v.) der af mangel på afsætning, er opstablet langs kysten og hovedjernbanelinjen, og som nu med hjælp fra jæger-kommandoer bliver lastet og på de allerede ankomne stykgodsskibe via Donau skulle bringes til det trængende Tyskland.

7. – 10. august:

Alle forbereder sig til den store parade søndag den 11. august. Kommandøren holder for bataljonerne et foredrag om situationen i vest, i Italien, Rusland og der hjemme, og forklare indgående baggrunden for deres tilstedeværelse her i Kaukasus som repræsentanter for det Tyske Rige.

11. august:

Bataljonens enheder i Kutais: 2. og 3. Kompanie, 1. og 2. M.G.K., Minekaster- og telegrafdeling, stiller op til parade i den skyggefulde park. Generalmajor Gumbatow fra 1. Grusiske Division, yderligere 2 generaler og 30 højere grusiske officerer, civilguvernøren, borgmesteren og alle mulige myndighedspersoner skrider først fronten af og hilser hver enkelt kompagni med et "God Morgen Jæger". Så holdt han en længere tale – gentaget af en tolk – der slutter med et hurra for den tyske hær, hvori den enorme menneskemængde begejstret deltog. Efter en stram parademarch i gruppekolonne, der udløser høje råb blandt den forbavsede befolkning, en sammenkomst af officerer under musik fra bataljonsmusikken, tog repræsentanterne fra den Grusiske hær højst tilfredse og fornøjede afsked.

Omkring middagstid indløb befaling fra delegationen i Tiflis om, at stab og et M.G.K. som første transport, fulgt af et kompagni med M.G. som 2. transport, skulle tilbage til Poti.

12. august – 3. september:

Transporterne afgang. Tilbage i Kutais bliver nu kun 2. Kompanie med to minekastere. I Kowosjenaki blev Lt.d.R. Jaster med en deling og to M.G. efterladt til sikring af stationen mod bander, og gennemfører opklaringer i nordlig retning mod disse bander. Resten af 2. Transport blev i Poti til opklaring mod Rjeilut-Kalje, en kystby længere mod nord. Den 1. Transport fortsatte ombord på skibe endnu længere mod nord til Szuchum-Kalje. I en bugt syd herfor ved Kodor, skulle allerede for 1½ måned siden være landet tyrkiske flygtninge og bevæbnede desertører fra sejlåde, der efterhånden skulle have nået en styrke på 600-700 mand, der gjorde omegnen usikker. Rejsen til søs måtte på grund af storm og uvejr udsættes, og først den 15. august omkring kl. 0300 blev Szuchum nået. I et tæt samarbejde med Grusiske tropper (Generalerne Admiralnienski og Masniew) blev de enkelte enheder trukket sammen og flyttet frem og tilbage, specielt i området ved Otschemtschiry. Afstande spillede her ingen større rolle. Den 3. september begyndte 45 km syd for Otschemtschiry ved Sugdidi en Grusisk operation mod bolsjevikiske bander, hvortil fra Abteilung "Leicht" (Jäger 1), to M.G. og vores 4. Kompanie under Lt.d.Res. Sommer var stillet 50 mand.

4. september:

Det bliver denne dag bekendt, at bolsjevikkerne havde besat Tuapfe, 230 km længere mod nord langs kysten, og af den grund bliver 1. M.G.K. fra Szuchum og 3. Kompanie fra Poti ved første lejlighed bragt til Adler. 3. Kompanie afhentes af damper "Michael" i Poti, mens 1. M.G.K. lastes på en pram, mens Abteilung Sommer om aftenen efter 55 km fremragende marchydelse fra Otschemtschiry når frem til Szuchum.

5. september:

Også 4. Kompanie lastes ombord i samme pram som 1. M.G.K. En slæbebåd, som samme morgen netop har nået Poti, går med prammen til søs i retning af Gagri. Kommandøren rejser med. I Gagri bliver Lt. Sommer med resten af sit kompagni. De seks M.G. fra 1. M.G.K. under Lt. Trabandt begynder med vogne marchen til Adler (30 km). På grund af mandskabsmangel i Szuchum bliver begge forposter og vagten ved batteriet inddraget, mens posten ved der grusiske artilleri og tøjhus blev overtaget af minekastere. Herefter blev der igen en pause i forskydningerne.

6. – 27. september:

Den 10. september blev 3. Kompanie fra Posi på en lægter, trukket af en damper, flyttet fra Poti til Szuchum og videre til Sagri, hvor de blev meget fint indkvarteret i et hospital. 4. Kompanie forstærkede samme dag havnebesætningen i Adler med 40 mand under Lt.d.R. Carlsen. Den 22. september afløste 2. Kompanie fra Kurais med to officerer og 45 mand et kompagni fra L.I.R. 2 i Thwibuli. Ved de øvrige enheder var situationen uændret. De får tiden til at gå med appeller og udbygning af kvarterer.

28. september – 10. oktober:

En særlig opgave – det let antagelige rygte om et fremstød gennem Persien mod Indien – gjorde det nødvendigt at samle en særlig troppeenhed under kommando af Sortehavs styrken. Bayr. Inf. Rgt. 29 (Jäger-Regiment), 4/R.F.A.R. 65 og en deling af Feldlazarett 222 blev samlet under kommando af Oberst Aschauer. Kommandoen fra Tkwebuli skulle til Kutais og afløses af Jäger-Regiment 15. Troppeelementer i Gagri blev flyttet til Adler (1. oktober) og sat sammen med elementer her, for 2. oktober samlet at blive flyttet til Szuchum, hvortil også enheden fra Gudant ankom efter fodmarch. Den 5. oktober transporteredes Abt. Schneider samlet til Otschemtschiry, hvor den om morgenen den 6. oktober under store vanskeligheder blev udlosset, da der til løsningen kun var en båd disponibel. Den 7. og 8. oktober marcherede bataljonen fra Otschemtschiry ad den store vej til Rowotzjenaki med en dårligt udnyttet hvilenat i Gali. Marchen er besværlig i det bakkede terræn, og blev længe opholdt af de mange flodarme af Ingur-floden. Kun over hovedfloden var der færge, mens de øvrige måtte vades. På grund af vanddybden måtte M.G.-ammunitionsvogne og pakvogne flere gange tømmes og indholdet bæres over ad små træspang. Om natten 8. til 9. oktober blev tilbragt i Sugdidi, den 9. til 10. oktober i Chroschi, og først om morgenen den 10. oktober var afdelingen fremme i Nowotzjenaki.

11. – 23. oktober:

I mellemtiden var der tilgået befaling om – formentlig i sammenhæng med de triste nyheder fra den bulgarske front – at troppebevægelserne skulle indstilles, og enheder forblive på stedet. Den 11. oktober er hviledag, den 12. oktober blev bataljonen med jernbane bragt til Poti, Abteilung Lutz losses i Tiflis og forlader dermed Abteilung Scheider. Efter nogle dages arbejdstjeneste i Poti indlades Bataljonen på en lægter, og fordeles igen langs kystbyerne: 3. Kompanie og halvdelen af 1. M.G.K. og 2. M.W. i Cagri under Lt. Trabrandt; to M.G. fra 2. M.G.K. til Gudant under Vzfw.Hansen; dele af 4. Kompanie og ti M.G. fra 2. M.G.K., Stab og halvdelen af telegraf-delingen til Szuchum; dele af 4. Kompanie med to M.G. til Otschemtschiry under Lt.d.R. Carlsen; dele af 4. Kompanie med et M.G. til Sugdidi. I Poti bliver 1. Kompanie, halvdelen af 2. Kompanie og halvdelen af 1. M.G.K., bataljonens store træ og 2 M.W. 2. Kompanie overtager vagten, 1. Kompanie arbejdskommandoen på stedet og udvendig i Rotanebi og Michailowo. Halvdelen af 2. Kompanie er under Lt.d.R. Wagner blevet i Tkwebuli. Fordelingen af kommandoerne sker den 15. oktober fra Szuchum, hvorfra de forskyder til fods. Dagen går hurtigt med indretning af kvarterer og vagt.

24. – 31. oktober:

Ny befaling tilbage til gammel placering. Samling i Poti. Til vands og til lands kæmper alle, og er den 30. oktober klar til borttransport fra Kaukasus med det russiske troppetransportskib "67" (5000 tons). På samme skib indlades Stab/Jäger-Regiment og bayr. Kav.Pi.Komp. 1. 1. og 2. Kompanie forbliver i første omgang til beskyttelse af havnen i Poti. Den 31. oktober eftermiddag er skibet med de øvrige tropper klar til afsejling.

1. – 11. november:

Da skibet af den kraftige østenvind er trykket ind mod den overfor liggende mole, er det ikke muligt at afsejle. I løbet af natten forværres stormen yderligere, og begynder først den 1. november om eftermiddagen at lægge sig. Skibet afsejler fra Poti med kurs mod Krim. Marchbefalingen lyder på Braila til Armee Mackensen, nærmere oplysninger vil tilgå med kurerbåd. Overfarten er rolig. Den 2. november er skibet til søs og den 3. november eftermiddag kommer kysten ved Teodosia på Krim til syne. Da den her forventede kurerbåd ikke er dukket op, går skibet ved mørkefald for anker ved Cap Violent ved Balaclava, og løber den 4. november til stor forbavselse for alle tilstedeværende, der allerede forventer englændernes tilstedeværelse i Sortehavet, ind i den velkendte havn i Siewastopol. På befaling fra guvernementet, der netop er i gang med at indrette byen til forsvar, bliver der øjeblikkeligt losset og gået i kvarter i Brest-kasernen. Fra 5. – 7. november er hviledage i Siewastopol, der dog forstyrres af nyheden om de overordentlige hårde betingelser for våbenstilstanden hos vore allierede østrigere. Den 7. november om aftenen indløber over radio en befaling fra Kiew, at resterne af Jäger-Regimentet – Jäger 1 var blevet i Kaukasus, Jäger 7 var flyttet til Braila – sammen med alle andre resterende tyske tropper skulle samle sig i Odessa. Derfor blev der 8. og 9. november igen indladet på samme troppeskib ("67"). Da det imidlertid den 9. november tidligt på morgenen skal løbe ud, bliver det konstateret, at den østrigske skibsbesætning trods

forsøg på overtalelse, ikke ønsker endnu engang at begive sig ud i Sortehavet, og derfor må udskiftes med den tyske marineafdeling på Krim. Den 9. november forlader skibet i rolig sø Siewastopol, og anløber efter en kold overfart med stormende søgang den 11. november ved middagstid havnen i Odessa, efter at den i første omgang fejlagtigt havde haft kurs mod Baila. Efter at være gået ind på en nordligere kurs, var skibet forunderligt nok uden problemer sejlet tværs gennem et minefelt, der først efterfølgende var blevet konstateret på et søkort. 1. og 2. Kompanie, der var efterladt i Poti, var i mellemtiden allerede nået direkte frem til Odessa, hvor de var underbragt i Junker-skolen. Hertil fulgte nu 3. og 4. Kompanie. 1. og 2. M.G.K. blev sammen med trænet placeret på artillerikasernen.

12. november:

De resterende køretøjer losses. Bataljonen har hviledag. Her når os uventet og som et slag for alle, nyheden om begivenhederne derhjemme de sidste dage. Overvældende og med ubegribelig hurtighed, rammer begivenhederne endeligt også denne fjerne forpost af tyske kræfter og militær styrke. *Revolution i Berlin*. Vores Kejser havde, som konsekvens af de politiske forhold, nedlagt tronen og kronprinsen givet afkald på overtagelse. En ny Regering, en ny Rigskansler. Våbenstilstand. Generalfeldmarschall v. Hindenburg bliver, for i orden og intakt at bringe tropperne hjem til Tyskland. Opråb efter opråb fra alle kommandomyndigheder følger hinanden, at orden, lydighed, disciplin, kammeratskab og pligt ikke var ophørt.

Under de ny totalt forandrede forhold i Tyskland behøves et nyt bindeled til opretholdelse af orden og disciplin: Soldaterråd og tillidsråd indsættes, og også udenfor Tyskland befalet oprettet ved de kamp- og pligtvante tropper – pligtvant efter mere end 4 år, kampvant på så mange fronter og urystet i troen på sejr, i det mindste retmæssig stolt af følelsen af en jernhård modstands evne trods alle strabadser, skuffelser og ofre. Og nu helt nye forhold. I hjemlandet våbenstilstand, på knæ anmodet hos en ubønhørlig fjende, som i deres trængsler, intet var mere velkommen. En sådan våbenstilstand betød slutningen! Slut med alt, hvad der var, og alt, hvad der var blevet ydet, og begyndelsen på fjendens hævnerrige vilkår. Alt i alt begyndelsen på enden! Vi havde meget nyt at lære.

Allerede den næste militære befaling var ny: Tilbagetransporten til Tyskland skulle sikres. Derfor var næste opgave for Kolonne Aschauer (Res.Jäg.Batl. 9, Kav.Pi.Abt. 1, 8/L.F.A.R. 1, 1/Ul. 20) at sikre jernbanestrækningen Odessa – Wosnjefensk – Nowo-Ukrainka.

13. november:

1. Kompanie og halvdelen af 2. M.G.K. marcherer til Bierczowka til sikre at de tre overgange af floden. Med jernbane forskyder Stab Jäger-Regt. og Jäger 9, 3. Kompanie, 1. M.G.K., M.W. og Kav.Pi.Abt. 1 til Wosnjefensk, 2. Kompanie og dele af 2. M.G.K. til Arbuzyinka, 4. Kompanie og resten af 2. M.G.K. til Nowo-Ukrainka. Før bataljonen splittes, holdt kommandanten et foredrag over den øjeblikkeligt politiske situation og bataljonens næste opgave, der var nødvendig for at sikre tilbagetrækningen af tropper og levnedsmidler. Nødvendigheden af denne opgave var lysende klar for alle, og af samme grund må også den almindelige stemning i Bataljonen betegnes som god.

14. – 22. november:

Den 14. november står transporterne på banen, for det meste på banegårde. Vejret er koldt, og på trods af udleveret vintertøj og tækker, fryser de fleste. Efter 33 timers kørsel er hele 150 km tilbagelagt, og som den 15. november målene nås, bliver der indkvarteret i et stort, tomt hus, ikke mindst fordi vejret stadig er meget koldt. Der udstilles vagter, specielt på jernbanebroen og banegården, såvel som ved en østrigsk vognpark kolonne. På anmodning fra den østrigske øverstkommanderende blev et par østrigske eskadroner og et feltbageri hjemsendt via Bataljonen efter at mandskabet på eget initiativ var begyndt at sælge hærens materiel og forlade enheden. En dag blev af en kommission solgt heste (300 – 500 rubler), en anden dag vogne (300-400 rubler). Det østrigske mandskab fik hver udleveret 100 Kroner til rejsen og bliver på foranledning af bataljonen transporteret væk af den ukrainske jernbaneforvaltning. Uro i området holdes nede af patrulje, rådhusvagt og demonstrations transporter af 1. M.G.K. og M.W.-afdelingen, da den ukrainske garnisonskommandant i alt stilhed var flygtet, da enheder af det kontrarevolutionære Petljura-parti var på vej. I denne periode modtages et utal af organisations befalinger for demobilisering og soldaterråds spørgsmål, telegrammer med indenrigspolitisk indhold (Bestemmelser for arbejdsspørgsmål, besættelse af rigs embeder o.s.v.), afvekslende med uddrag af ”Vorwärts” og ryttende nyheder om den franske ”sejrsrue” mod Tyskland og om våbenstilstandsbetingelserne.

23. november – 8. december:

En ny befaling indløber: stabene ved Jäger-Regiment og Jäger-Bataillon 9 skal med Gebirgs-Batterie 3 støde til Generalkommando, III. Reseve-Korps i Bialystock. Den første transport skal afgå den 27. november, men må

på grund af mangel på jernbanemateriel udsættes. Først efter accept fra Petljura-partier fremskaffer Bataljonen et tomt tog. Indtil afrejse går der endnu et par dage, hvor mandskabet kikker sig om efter ovne, som de kan indbygge i vognene. Først den 3. december afgør transporten – langsomt og koldt, igen i flere dage. Den 7. december nås Berditschew. Forsigtighedsforanstaltningen om, kun at køre om dagen for ikke at blive ledt fra banelinjen Kasakin – Berditschew – Rowno, er alligevel kommet for sent. 4. Kompanie er forsvundet. Den ankom senere til Galizien, og i stedet for via Krakau at blive sendt til Schlesien, blev sendt over Karpaterne til Ungarn. I Budapest var det ganske vist blevet interneret af franskmændene, men ikke bevogtet, og var undsluppet og over Wien og München, hvor de blev hjerteligt velkommet, ankommet til hjemstavnen. De øvrige transporter forblev samlet, og slog sig møjsommeligt i et langsomt tempo videre over Nowo-Miropol.

9. – 12. december:

Efter endnu en dags rejse ankom transporten den 10. december ved middagstid til Rowno. Her gjorde garnisons soldaterrådet krav på bataljonen til beskyttelse af byen, da soldaterrådet selv vil hjem. 1. M.G.K. modtog på våbenkammeret nogle få østrigske M.G. Den noget langvarige forhandling med de stedlige magthavere i Rowno efterlod ingen tvivl om tydelighed, og i sidste ende var man kun glade for at slippe fri for denne ubehagelige disciplinerede jægerenhed, som de ikke kunne magte.

13. – 15. december:

Om eftermiddagen gik turen videre, ikke særligt rart gennem sne og stærk kulde, specielt om natterne. Tidligt om morgen den 14. december ankom transporten til Goloby, endestationen for den russiske jernbane sporvidde. På trods af gentagende rød modstand, blev køretøjer allerede samme dag omladet på tyske fladvogne. Hestene havde stået 16 dage i godsvognene, og rasede rigtig ud under omladningen. Den 15. december ankom et tomt tog til transporten, der på kort tid var besat, og i den klare, kolde vinternat gik det videre.

16. – 18. december:

Efter en forholdsvis hurtig togtur, løb transporten om eftermiddagen den 16. december ind i Bialystok, hvor kommandøren for bataljonen meldte sig hos Generalkommando III. Reserve-Korps, hvor han anmodede om direkte gennemførsel som første enhed til hjemlandet, da bataljonen havde været længst væk fra hjemmet og desuden de sidste år i forhold til andre enheder havde været meget dårligt stillet med hensyn til post og orlov.

Disse berettigede ønsker blev imidlertid ikke efterkommet og to dage gik med forhandlinger. Til sidst meldte sig frivilligt 80 mand til at forblive under kommando af Frivillige-hæren til beskyttelse af jernbanen ved Bialystok. Tilbageatrækningen af de enheder, der stadig befandt sig i Ukraine, måtte jo sikres. Dermed var vejen til hjemmet frigivet for resten af Bataljonen.

19. – 22. december:

Efter natlig omladning blev transporten frigivet fra Bialystok og rullede om morgenen den 20. december ind over den tyske grænse. Efter en halv dags ophold på den tyske grænsestation Prostken, og turen gik videre over Allenstein – Bromberg – Berlin til Ratzeburg.

23. december:

Middag kl. 13 rullede toget ind på banegården til lyden af Garnisons musikkorps. Garnisonens stab, garnisons soldateråd, repræsentanter fra byen og den halve by ventede på bataljonen, med gaver og blomster, ventede på at give en hjertelig modtagelse. Efter en modtagelsestale fra Garnisonskommandanten Hauptmann Keller, gik indmarchen til den gode gamle by. Efter endnu en tale fra bataljonskommandøren på byens torv, rykkede kompagnierne ind i de klargjorte kvarterer i den nye kaserne på den store plads. Under hensyn til den forestående jul, rejste en stor del af bataljonen på orlov. Enkelte blev allerede hjemsendt.

24. – 31. december:

Endnu to transporter kom efterfølgende, den 25. december en, Petljura-enheder fuldstændig havde udplyndret, den 26. december den sidste, hvorfra hestene var fjernet.

1. – 31. januar 1919

Hjemsendelsen af officerer og mandskab, der vendte tilbage fra juleorlov, fortsatte. Bataljonen blev langsomt opløst. Kun en transport frivillige blev tilbage. Den afgik 14. januar under Hauptmann Schneider, der i Lockstedter Lager opstillede "Freiwilliges Jäger-Bataillon Schneider", og igen rejste til Bialystok som den sidste rest af de kampprøvede tropper, der nu var spredt for alle vinde. En sidste rest, der igen gik ud for at hjælpe tyske brødre i øst – en lille hob, der ikke mere retmæssigt og dog med stolt ret endnu en lille tid måtte bære det gamle "9" på den grønne skuldersløjfe - det uforgængelige vartegn på en stolt jæger-bataljon, et enkelt, men dog betydningsfuldt tal for alle, der havde båret det. Dette tal og bataljonens historie lader sig ikke slette, mindst af alt i

hjerterne på dem, der her havde tjent, kæmpet og lidt. I hukommelse af de trofaste, der med den måtte dø for deres fædrelands ære og frihed og deres nordtyske hjemstavn, må vi, som vi stadig lever, stadig kæmpe videre i et ubrydeligt sammenkædet, gammel, trofast *kammeratskab*. Det kan ingen mere tage fra os!

Slutbemærkninger til felttoget i øst

af Oberst Aschauer

Med den tyske regerings anordnede tilbagetrækning af vores tropper fra Kaukasus, var operationerne her afsluttet. Ganske vist skulle den diplomatiske repræsentation blive, men måtte forudses, at også for dem ville situationen snart blive uholdbar. Den sidste anledning til opgivelsen var truslen mod Konstantinopel fra Maritza fra Lilleasien som følge af udviklingen i Bulgarien og Palæstina. Et angreb ville medføre en indsættelse af Ententens Sortehavsflåde, og dermed afbryde forbindelsen til Tyskland. Det var med stor bitterhed, vi måtte følge de sidste dage: Det var ikke vores lokale magt, der derude var grundlaget for det succesfulde arbejde, men den tyske anseelse. Mere og mere svandt den ind som følge af tilbagetrækningen på Vestfronten. Skulle alt, hvad vi havde opnået, være fuldstændig forgæves? Nej, folkekarakterens uforanderlighed og de statslige interesser er en af grundpillerne i historien. Af denne grundpille råber den tyske ordens arbejde i Baltikum, de tyske bosættelser i Donau-landene, i Ukraine, i Sydrusland og på Krim til Volga og det sydlige Kaukasus. Dette fortidens forbillende arbejde, drevet af den tyske udvidelsestrang, var blevet dels udgangspunkt, dels støtte for vores politik i Østen siden sammenbruddet af den russiske front, og vi havde ikke forsømt vores pligt til at være os denne fortid bevist og at forlænge den. Vi betragtede det, vores fornemste opgave at forstærke tyskheden i verden, idet vi tog disse koloner til os, påvirkede deres politik, og banede vej til en indre sammenhæng. Hvis skæbnen ikke synes at være bestemt for, at vi på lang sigt med våben kan fastholde det opnåede, så ligger der i dette, vores kulturarbejde, en veksler til den tyske fremtid. Vi vil aldrig miste tiltroen til dette, så længe der slår et ægte tysk hjerte. – I verden lever der 80 millioner tyskere. Med dette tal står vi blandt folkeslagene, når man betragter amerikaner og englændere som særlige nationer, og ser bort fra indere og kinesere, i første række. Gennem kolonier i større stil, men frem for alt i den dybe kulturfremmende betydning, som der næppe findes en anden nation, der har evner til at yde, vil vi udbrede den tyske tankegang sejrrigt over jorden. Den nødvendige forudsætning herfor er den nationale selvforståelses styrke, som vi ikke kun i eksterne, men også i interne sammenhænge, må lade vokse.

Denne opgave for fremtiden har vi i Østen på ny beredt vejen, og Regimentet deltog heri med alle dens elementer i forståelse af opgaven, med aldrig hvilende iver og aldrig svigtende offervilje.

Vi kan med hævet hoved efter denne kamp uden fortilfælde, igen betrede vores hjemlands jorde. Den kraft, der havde ledt og besjælet Regimentet, var *den tyske kraft*. Den har denne udgang ikke begravet, da kærnen i det tyske væsen ligger usynligt.

Bilag 1: Liste over tab og udmærkelser

Afsnit	Tidrum	Faldet			Sårede			Savnede			Total			Udmærkelser			
		Officer	Oberjäger	Jäger	officer	Oberjäger	Jäger	Officer	Oberjäger	Jäger	Officer	Oberjäger	Jäger	Holtenz. Orden	E.K. I *)	E.K. II	Øvrige
1	2.8. 25.8.14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	26.8. – 15.9.14	-	-	1	2	2	6	-	-	-	2	2	7	-	-	18	-
3	15.9. – 26.10.14	3	6	55	6	19	180	-	-	-	9	25	235	-	-	42	-
4	26.10.14 – 24.10.15	2	2	5	2	3	39	-	-	-	4	5	44	-	5	124	27
5	25.10. – 10.12.15	-	-	15	1	4	42	-	-	-	1	4	57	-	-	29	1
6	11.12.15. – 29.2.15	-	-	1	-	-	8	-	-	-	-	-	9	-	-	35	43
7	1.3. – 24.5.16	-	2	37	5	11	155	-	-	-	5	13	195	-	1	45	47
8	25.5. – 4.7.16	-	-	11	1	5	37	-	-	-	1	5	48	-	5	67	4
9	5.7. – 21.7.16	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	7	-	1	1	-
10	22.7. – 24.8.16	3	4	43	4	24	261	2	24	148	9	52	452	1	3	68	9
11	25.8. – 8.10.16	1	-	3	-	-	14	-	-	-	1	-	17	-	2	47	12
Vestfront		9	14	171	21	68	749	2	24	151	32	166	1.071	1	17	476	143
12	9.10. – 21.10.16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	22.10. – 4.11.16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	5.11. – 30.11.16	1	3	25	3	16	86	-	-	5	4	19	116	}			
15	1.12. – 6.12.16	-	2	12	6	7	57	1	9	14	7	18	86				
16	7.12. – 6.1.17	-	3	8	1	11	53	-	-	2	1	14	63				
17	7.1. – 6.4.17	-	1	1	-	-	1	-	-	-	-	1	2				
18	7.4.17 – 6.3.18	-	6	30	6	20	197	-	-	2	6	26	229				
19	7.3. – 26.7.18	-	5	13	2	5	50	-	-	-	2	10	63	-	9	407	98
20	27.7.18 – 31.1.19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	188	53
Østfront		1	20	89	18	59	444	1	9	23	20	88	556	-	21	835	224
Totalt		10	24	260	39	127	1.193	3	33	174	52	194	1.627	2	38	1.311	367
		304			1.359			210			1.873						

Bemærkninger: Af de savnede må mange anses for faldne, hvad der af bataljons akterne ikke for den enkelte fremgår. Af bataljonens arrestavle fremgår de endelige tab som faldne: 11 officerer og 441 Oberjäger og Jäger.

*) Major Mantius, Major Manstfeld, Hptm. Engels, Vfw. Siertz, 2. Komp., Obj. Roggentin, 3. Komp., Ltn. Peters, Hptm. Banning, Ltn. Trabandt, Ltn. v. schmeling, Ltn. Schulz, Obj. Fuchs, 4. Komp., Hptm. Firtgau, Obltn. Karitzky, Oblt Fos, Obj. Kramer, 1. Komp., Ltn. Rebermann, Obj. Simon, M.G.K., Ltn. Johannsen, Oblt. Butze, Ltn. Hornbogen, Obj. Raevecke, 1. Komp., Vfw. Sass, 2. Komp., Obj. Künzel, 1. M.G.K., Jg. Meier VI, 2. Komp., Obj. Andresen, 3. Komp., St.Arzt Dr. Holm, Obj. Eggers, 4. Komp., Ltn. Curdes, Obj. Martens, 3. Komp., Obj. Kollmorgen, 1. Komp., Oblt. Tan, Ltn. Sommer, Obj. Lubitz, 2. M.G.K., Hptm. Raabe, Vfw. Maringer, 3. Komp., Obj. von Salzen, 1. Komp., Obj. Busch, 3. Komp.

2. Navne på officers tab

Afsnit	Tidsramme	Navn
2	26.8. – 15.9.14	* Hptm. Wittekind, * Lt. Brinkmann.
3	15.9. – 26.10.14	* Oblt. Block, *Lt. Mühry, †Lt. Gerbener, *Lt. Hey, †Hptm. Hertel, †Lt. Schepkowski, *Offz.Stellv. Rebermann, *Major Mantius, *Lt. Haebler, °Lt. v. Holleuffer, °Oblt. Keller.
4	26.10.14 – 24.10.15	*Lt. Kock, †Offz.Stellv. Lichtmark, * Lt. Jakobsen, †Lt. Levsen, °Zahlm.Stellv. Diederich, °Offz-Stellv. Schlemme, °Lt. Jakobsen
5	25.10. – 10.12.15	*Lt. Reimers, °Lt. Brinkmann.
7	1.3. – 24.5.16	*Lt. Peters, *Lt. v.Schmeling, *Lt. Hinrichsen, *Lt. Bricke, *Lt. Stührmann, °Hptm. Block.
8	25.5. – 4.7.16	*Oblt. Flos.
10	22.7. – 24.8.16	†Lt. Harratz, *Lt. Wimmel, *Lt.Reimers, †Lt. Sengstacke, ?O blt. Karitzky, ?Lt.Kasper, †Lt.Oehlkers, *Hptm. Banning, *Lt. Reh.
11	25.8. – 8.10.16	†Lt. Stäcker
14	5.11. – 30.11.16	*Lt. Rebermann, *Lt. Petersen, †Offz-Stellv. Prütz, *Lt. Schulz.
15	1.12. – 6.12.16	*Lt. Hornbogen, *Oblt. Raabe, †Lt. Hinrichsen, *Hptm. Firgau, *Stabarzt. Dr. Holm, *Fw.-Lt. Waetke, ?Lt. Trabandt.
16	7.12. – 6.1.17	*Lt. Steiecke
18	7.4.17 – 6.3.18	*Lt. Hornbogen, *Lt. Peters, †Fw.Lt. Rummel, *Lt. Schulz, *Lt. Rock, *Ass.Arzt. Schäfer, °Hptm Engels.
19	7.3. – 26.7.18	*Lt. Hilmars, *Lt. Mostch.

† - Faldet, eller død af sår

* - Såret

? – Savnet og i fangenskab

° - Syg i hjemmet.

3. Officersliste ved Bataljonen

Bemærkning:

* = såret, † = faldet, †* = død som følge af sår. Navne er kun anført ved de enheder, hvor begivenheden fandt sted. Tilfælde ved andre troppeenheder er ikke medtaget.

Kommandør:

Major Mantius: 2.8.1914 – 4.10.1914 (*)

Hptm.d.R. Engels: 4.10.1914-14.10.1914 (2. Komp.); 26.9.1916-10.12.191 (syg); 8.2.1917-28.8.1917 (Ersatz-Batl. 9).

Major Mansfeld: 14.10.1914-12.9.1916 (I.R.394)

Major Schelle: 12.9.1916-26.9.1916 (I.R.370)

Major Pflügel: 10.12.1916-17.12.1916 (bayr. Res.Jäg.Batl. 1)

Hptm. Brendel: 17.12.1916-8.2.1917 (bayr. Res.Jäg.Batl. 1)

Oblt. im Reit.Feldj.Korps: Dan gen. Edelmann: 28.8.1917 -14.9.1917 (4. Komp.)

Hptm. Schneider: 14.9.1917-31.1.1919 (I.R. 174).

Adjutant:

Oblt. v. Freeden, Butze, Oblt.d.R. Koch, Lt.d.R. Johannsen, Oblt.d.R. Floss (adjutant ved Jäger-Regiment).

Bataljonsstab:

Hptm. Wittkind, Oblt. Butze, Oblt.d.R. Raabe*, Oblt i. Reit.Feldj.Korps Dan gen. Edelmann, Lt.d.R. Johannsen, Lt. Reimers, Lt.d.R. Petesen, Rathje, Gerber*.

Læger:

Stabsarzt d.R. Dr. Holm*, Ass.Arzt d.R. Dr. Schmidt, Ober-Arzt d.R. Schäfer.

Forplejningsofficer:

Lt.d.R. Koch, Friedrichsen, Feldwlt. Albrecht, Lt.d.R. Schulz

Intendant (Zahlmeister):

Zahlmeister-Stellv. Diedrich, Staats, Under-Zahlm. Lemke*

Våbenmester:

Bataillons-Waffenmeister Schilling

1. Kompanie:

a) Kompagnifører:

Hptm.d.R. Hertel *†, Hptm.d.Ldw. Firgau*, Lt.d.R. Petersen, CUrdes, Schulz*, Timm, Steinecke.

b) Kompagni-officerer:

Oblt.d.R. Banning, Offz-Stellv. Rebermann*, Lt. Butze, Lt.d.R. Pfeffer, Sothmann, Lt.a.D. Mühry*, Lt.d.R. Jakobsen, Offz.-Stellv. Schlemme, Lt. Hammerschmidt, Lt.d.R. von Schmeling*, Hecht, Curdes, Schulz*, Offz-Stellv. Kolkman, Lt.d.R. Stührmann*, Hinrichsen*, Stäcker, Bartelsen*, Wrledt, Petersen, Steinecke, Timm, Wagner, Offz.Stellv. Jensen, Lt.d.R. Bösch, Hillmers, Beuck.

2. Kompanie:

a) Kompaniefører:

Hptm.d.R. Engels, Oblt.d.R. Karitzky, Lt. Trabant, Lt.d.R. Hornbogen*, Streinecke, Fwlt. Rummel, Lt.d.R. Sommer, Jaster, Timm.

b) Kompagni-officerer:

Oblt.d.Ldw. Firgau, Lt.d.R. Karitzky, Lt. Haebler*, Schmidt, Lt.d.R. Gothmann, Hansen, Hornbogen, Offz-Stellv. Borchardt, Lt. Reimers*, Lt.d.R. Eggers, bders, Bramstedt, Sengstacke†, Oetzel, Lepthin, Fwlt. Albrecht, Offz.Stellv. Prütz†, Lt.d.R. Steinecke, Sass, Wagner, Wohlers, Offz-Stellv. Kirsch, Lt.d.R. Kosahl, Jutzl, Jurgschat.

3. Kompanie:*a) Kompagni-fører:*

Oblt.d.R. Keller, Flos*, Hptm. Block, Lt.d.R. Hey, Hinrichsen *†, Sommer, Fwlt. Rummel, Lt.d.R. Peters, Knipprath, Petesen

b) Kompagni-officerer:

Oblt. Block, Lt.d.R. Holleuffer, Hep*, Brinkmann*, Flos, Pein, Johannsen, Albers, Curdes, Oehkers, Peters*, Fassbender, Hornbogen, Luther, Reh, Sommer, Pankow, Fwlt. Rummel*†, Bieling, østr. Oblt.i.R. Roth, østr. Lt.i.Res. Muraközy, Lt.d.R. Jaster, Kossow., Offz-Stellv. Ehlers, Fwlt. Kalkbrenner, Lt.d.R. Kofahl, Hilmer*.

4. Kompanie:*a) Kompagni-fører:*

Hptm Wittekind*, Oblt. Block*, Hptm.d.R. Banning*, Lt.d.R. Rebermann*, Oblt.i.Reit.Feldj.Korps Dan gen. Edelmann, Lt.d.R. Rathje, østr. Oblt. i.R. Roth, Lt.d.R. Sommer.

b) Kompagni-officerer:

Oblt.d.Ldw. Schepkowski†, Lt.d.R. Flos, Gerbener *†, Lt.Trabandt, Stürmer, Lt.d.R. Rebermann, Kock*, Levsen*†, Offz.Stellv. Graff, Lichtmark†, Lt.d.R. Humbracht, Magens, Oehlckers†, Hamann, Stührmann, Karutz, Wimmel*, Sommer, Bandmann, Fwlt. Waetke*, Wiesmann, Lt.d.R. Gerber, Rathje, østr. Oblt.i.R.Roth, Lt.d.r. Curdes, Offz.Stellv.Kroeger, Lt.d.R. Knipprath, Jaster, Carsten, Offz.Stellv. Theiler, Schlenck, Lt.d.R. Lotzing, Boe,

1. M.G.K.:*a) Kompagni-fører:*

Lt. Haebler, Oblt.d.R. Raabe, Lt.Trbandt, Lt.d.R. Wosich*, Koch, Nagelsdieck, Oblt. Butze, Lt. Trabandt

b) Delingsfører:

Lt. Haebler, Lt.d.R. Schuldt, Scheit, Harrass†, Brückner, Bricke*, Ewers, Wosich, Rock*, Jesch, Abrendt, Nagelsdieck, Lampe, Offz.-Stellv. Sommerkamp, Meltz, Lt.d.R. Terlinden, Sass.

2. M.G.K.:*a) Kompagni-fører:*

Lt.d.R. Brückner, Bonhard, Ahrendt, Jesch (død), Oblt Butze.

b) Delingsfører:

Lt.d.R. Bonhard, Nagelsdieck, Ahrendt, Lampe, Wosich, Offz.-Stellv. Heutz, Lt.d.R. Terlinden, Offz.Stellv. Bröckel.